

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

**KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W kwietniu poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w porównaniu z poprzednim miesiącem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,6 pkt. proc. i ponownie przekroczył 100 punktów. Był on jednak niższy o 0,5 pkt. proc. niż w kwietniu 2010 r. Na poprawę koniunktury w rolnictwie wpłynął przede wszystkim wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który wzrósł o 0,4 pkt. proc., ale również wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, który został zwiększony o 0,8 pkt. proc. Wskaźnik potencjalnego popytu był jednak nadal niższy od 100 punktów i o prawie 2 pkt. proc. niższy niż przed rokiem o tej porze.

Na wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen wpłynęły znaczące podwyżki cen skupu przede wszystkim żywca i mleka, które nastąpiły w marcu. W marcu bieżący wskaźnik wzrostu cen koszyka skupu podstawowych surowców rolniczych wzrósł do 4,1% pod wpływem 6-9% procentowych podwyżek cen skupu żywca, a mleka o ponad 3%. Dynamicznym podwyżkom cen żywca i mleka towarzyszył stosunkowo mniejszy wzrost cen kukurydzy (o prawie 3%), a ceny pszenicy i żyta nawet zmalały o około 2%. Jedynie wzrost cen jęczmienia (o 6,6%) był zbliżony do dynamiki cen produktów pochodzenia zwierzęcego. Mimo to relacje cen i bezwzględna opłacalność produkcji zwierzęcej nie zmieniły się znacząco, wobec bardzo wysokich cen pasz.

Na wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,8 pkt. proc.) wpłynęło przede wszystkim zwiększenie wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 2,7 pkt. proc., a w niewielkim stopniu także podwyżki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, które w marcu zyskały na dynamice. Potencjalny popyt osłabiałoby jednak zmniejszenie obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi z zagranicą, obserwowane w pierwszych miesiącach 2011 r., a także relatywny wzrost cen detalicznych żywności.

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej co najmniej do nowych zbiorów będą sprzyjały rolnictwu, mimo przyspieszenia dynamiki wzrostu cen środków produkcji.

2. Presja popytu, większe niż w latach poprzednich zaangażowanie kapitału na rynkach surowcowych (w tym i surowców rolniczych), a także pojawiające się obawy co do nowych zbiorów powodują, że bardzo wysokie ceny zbóż nadal rosną. Podaż zbóż na krajowym rynku jest bardzo niewielka, a rolnicy posiadający ich zapasy wstrzymują się ze sprzedażą.

3. Zdecydowanie wzrosły ceny żywca wieprzowego i drobiu. Od początku roku do marca ich ceny wzrosły o 14-15%, ale wobec bardzo wysokich cen pasz opłacalność produkcji żywca wieprzowego i drobiu nadal jest niska. Marcowy wzrost cen prosiąt (o 3,7%) może jednak wskazywać, że wielu rolników przygotowuje się do spodziewanych wysokich cen żywca wieprzowego w drugiej połowie roku i spadku cen zbóż po żniwach.

4. Systematycznie rosną ceny żywca wołowego pod wpływem rozwijającego się eksportu wołowiny nie tylko do Unii Europejskiej. Wzrosły też ceny cieląt, co wskazuje na rosnące zainteresowanie chowem bydła rzeźnego, wobec malejącego eksportu żywca i ograniczania pogłowia krów mlecznych.

5. Na rynku mleka rosną ceny na wszystkich poziomach rynku, ale najszybciej na poziomie producenta. Od początku roku do marca ceny skupu mleka wzrosły o 4,3%, a ceny detaliczne o 1,42% (nabiał średnio) do 1,5% (masło). Ceny zbytu przetworów mlecznych w styczniu i w lutym podniesiono o 2,41%. Wysokie ceny trwałych przetworów mlecznych na rynkach światowych zapowiadają utrzymanie dobrej koniunktury na rynku mleka także w najbliższych miesiącach.

6. W marcu wzrosła dynamika cen detalicznych artykułów żywnościowych i przyspieszyła inflację. Utrzymywanie się wysokich cen surowców rolniczych, energii oraz rosnące pozostałe koszty poza surowcowe sprawiają, że sytuacja nie zmieni się w najbliższych miesiącach, a spodziewany sezonowy spadek cen żywności po niespodziewanym majowym ochłodzeniu może być mniejszy niż w przeciętnych latach.

7. Sezonowe ożywienie popytu na rynku środków produkcji skutkuje wzrostem dynamiki cen, zwłaszcza nawozów mineralnych. Skłaniają do tego także znaczące podwyżki cen nawozów i innych środków produkcji, w tym zwłaszcza wysokie ceny energii na świecie, czemu sprzyja rosnący wraz z wysokimi cenami surowców rolnych popyt..

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

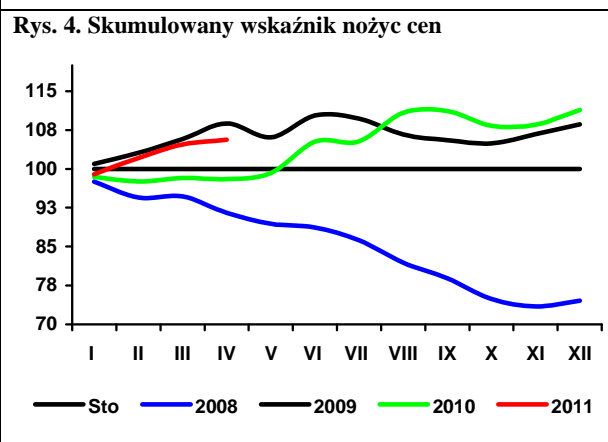
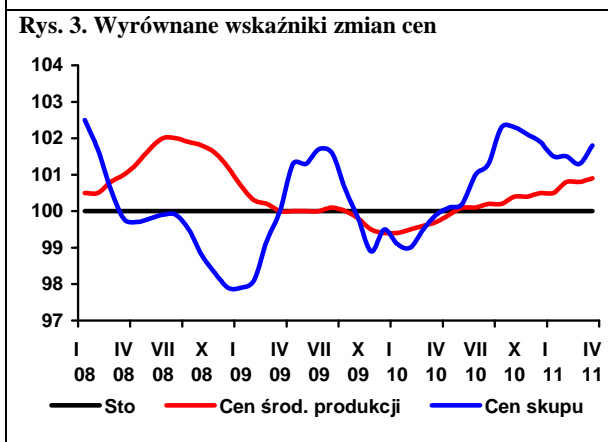
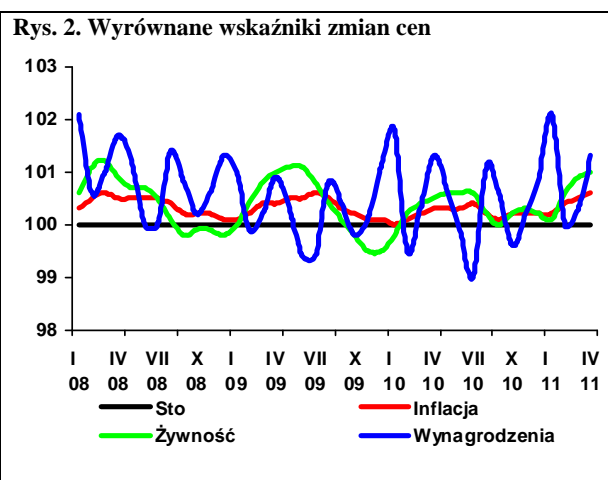
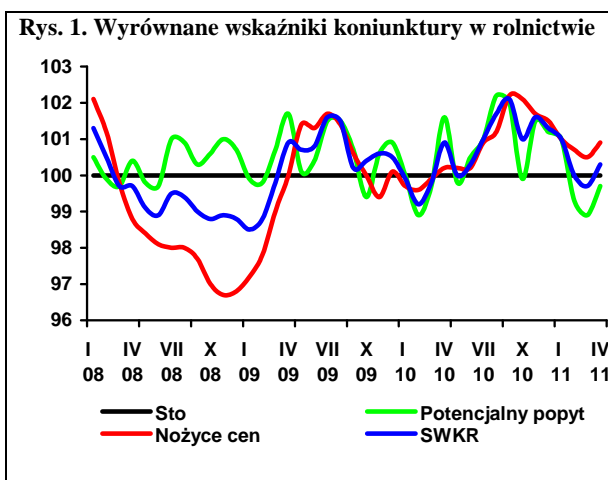
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IV 11	III 11	II 11	I 11	XII 10	XI 10	IV 10
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,3	99,7	100,0	101,0	101,3	101,6	100,8
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,7	98,9	99,3	101,0	101,2	101,5	101,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,9	100,5	100,7	101,0	101,5	101,7	100,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,8	101,3	101,5	101,5	101,9	102,1	99,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,9	100,8	100,8	100,5	100,4	100,4	100,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,6	99,9	100,1	100,0	99,9	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,4	99,4	99,4	102,0	100,7	100,0	100,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,1	99,4	99,0	100,5	101,5	102,4	102,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według wstępnej oceny przezimowania upraw ozimych z końca kwietnia 2011 r., ich kondycja jest nieco gorsza niż przed rokiem, a w uprawach wystąpiły większe straty. Spadła również powierzchnia zbóż ozimych, wobec czego ich zbiory w 2011 r. prawdopodobnie będą niższe niż przed rokiem. Decydujący wpływ na plonowanie będą miały warunki pogodowe w okresie dalszej wegetacji. Należy jednak oczekiwać większej powierzchni uprawy zbóż jarych. Rolników do zwiększenia wiosennych siewów skłoniły rekordowo wysokie ceny zbóż na początku 2011 r. Część zbóż jarych została zasiana na miejsce upraw rzepaku i zbóż ozimych, które zostały zniszczone w trakcie zimy.

W bieżącym sezonie na światowym rynku zbóż występuje przewaga popytu nad podażą spowodowana przez mniejsze zbiory w wielu rejonach świata, zwłaszcza w krajach WNP. Ceny ziarna są rekordowo wysokie i jak dotąd nie wystąpiły wyraźne tendencje spadkowe. Brak nadwyżek eksportowych w krajach WNP powoduje, że zwiększa się zainteresowanie importem ziarna z krajów UE.

W nowym sezonie sytuacja na rynku zbóż będzie mniej napięta, ale nadal o poziomie cen będzie decydował popyt. Prognozy COPA-COGECA z marca 2011 r. przewidują, że w krajach UE produkcja zbóż zwiększy się o 2,4% do 282,1 mln ton, a najbardziej wzrosną zbiory kukurydzy i owsa, a spadnie głównie produkcja mniej liczących się zbóż pozostałych. W Polsce produkcja zbóż utrzyma się w granicach 27,0 mln ton; spadną zbiory pszenicy, żyta i jęczmienia, a wzrosną pszenżyta i kukurydzy. Wyższa będzie produkcja zbóż w Rumunii, na Węgrzech i Słowacji, a spadnie w Czechach, Niemczech i Francji.

Wysokie ceny zbóż przekładają się na ceny pasz. W marcu 2011 r. w Polsce ceny te nadal rosły, a ich poziom był nawet o prawie 20% wyższy niż w grudniu. Wysokie ceny zbóż powodują również presję na zwiększanie cen produktów spożywczych, w tym pieczywa. W marcu ceny chleba były o 5% wyższe niż w grudniu. Najbardziej, bo o 21%, zwiększyła się cena zbytu kaszy jęczmiennej.

Według ocen USDA z kwietnia 2011 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wyniosła 647 mln ton, a zbóż paszowych 1084 mln ton. Wyższe były zbiory kukurydzy, ale spadły jęczmienia, owsa i żyta. Według tych szacunków w krajach UE zebrano 136 mln ton pszenicy oraz 139 mln ton zbóż paszowych, a w Polsce odpowiednio 9,50 i 17,66 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r.

W Polsce, według danych GUS, zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2010 r. wyniosły 25,5 mln ton, a kukurydzy 1,7 mln ton. Łączne zbior

ry zbóż wyniosły 27,3 mln ton i były o 8,3% mniejsze niż przed rokiem, ale o 1,6% wyższe niż średnio w ostatnich 5 latach.

Rekordowo wysoki jest skup zbóż. W ciągu dziewięciu pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 wyniósł on 5,4 mln ton (o 10% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a spadł żyta. Od października 2010 r. do marca 2011 r. skupiono o ponad jedną trzecią więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

Mniejszy niż w poprzednim sezonie jest handel zagraniczny zbożami.

W ciągu drugiego półrocza 2010 r. z kraju wywieziono 1,2 mln ton ziarna zbóż, w tym 625 tys. ton pszenicy, 200 tys. ton żyta i 137 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 542 tys. ton, w tym 284 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji. Zmniejszył się handel mąką, wyższe były natomiast obroty produktami wtórnego przerobu ziarna. W dwóch pierwszych miesiącach 2011 r. obroty międzynarodowe ziarnem zbóż były mniejsze niż przed rokiem.

W kraju nadal utrzymują się wysokie ceny zbóż, a w ostatnich tygodniach kwietnia wystąpił ich dalszy wzrost. Według notowań MRiRW w Polsce od końca czerwca 2010 r. do końca kwietnia 2011 r. dwukrotnie wzrosły ceny żyta, owsa trzykrotnie a jęczmienia i pszenżyta prawie dwukrotnie. W mniejszym stopniu zdrożały pszenica (o 77%) i kukurydza (o 56%). Według danych GUS średnie ceny skupu pszenicy w marcu 2011 r. były o 72%, a żyta o 116% wyższe niż w czerwcu.

Wysokie ceny ziarna wpływają na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie zbytu. W kwietniu 2011 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 69% wyższe niż w czerwcu, a mąki żytniej zwiększyły się dwukrotnie. Rosną ceny detaliczne pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wzrósł udział ceny zboża w cenie pieczywa (17% w marcu 2011 r., wobec ok. 9% w całym sezonie 2009/10).

W bieżącym sezonie wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej. Zwiększyła się produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiatów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2010	I-XII	594,0	406,9	.	.	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
	IV ^a	944,9	771,8	930,6	771,2	992,8	737,9	938,4	783,7	402,26

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
	III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2008 ^b	I-XII	2432,1	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	.	126	11,3	.	14,7	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2009	I-XII	2015,9	591,9	70,4	226,5	3139,6	619,0	6,4	153,6	361,0	1160,9
2010	I-XII	940,3	403,4	148,8	158,5	1918,3	683,5	5,0	136,5	285,3	1145,6
2009	I-VI	1146,7	275,7	9,8	107,5	1632,7	237,5	3,3	79,8	189,3	520,0
2010	I-VI	315,3	202,9	11,6	82,4	742,5	399,7	1,7	61,5	131,8	602,9
2008/09		1425,9	348,3	31,0	181,9	2106,5	827,5	19,7	200,3	533,8	1610,9
2009/10		1184,5	519,0	72,2	201,4	2249,4	781,2	4,9	135,3	303,5	1243,8
2010	I	81,60	39,65	0,08	10,34	168,0	70,85	0,13	6,80	25,44	104,6
	II	38,08	34,37	0,37	12,36	106,5	68,41	0,00	10,85	23,09	103,6
	III	26,56	45,51	0,69	7,80	101,5	70,24	0,31	8,92	21,13	101,9
	IV	24,82	27,79	4,87	10,62	86,2	52,04	0,15	8,91	17,33	79,5
	V	38,75	25,55	1,81	23,75	105,4	51,65	0,19	9,83	27,12	90,1
	VI	105,47	30,02	3,80	17,55	175,0	86,50	0,96	16,20	17,68	123,2
	VII	29,55	18,48	27,82	24,88	113,4	50,38	0,21	18,54	16,10	108,6
	VIII	81,53	18,45	29,31	7,93	163,7	65,88	0,97	12,24	7,32	86,9
	IX	158,53	33,71	24,99	5,98	252,7	57,90	0,82	14,30	20,66	94,8
	X	165,27	63,84	42,20	7,03	297,1	42,44	0,37	5,03	22,86	71,3
	XI	99,73	28,98	8,35	20,74	188,4	40,40	0,44	9,16	39,61	90,1
	XII	90,41	37,11	4,54	9,48	160,5	26,82	0,41	15,67	46,94	91,0
2011	I	66,38	5,61	7,72	4,82	101,6	25,40	1,22	8,03	32,24	68,0
	II	25,98	8,84	0,16	3,45	46,3	28,48	4,16	3,03	11,43	47,7

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryszki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryszki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	
2009	I-XII	93,8	7,5	12,9	10,9	44,6	31,5	15,0	27,6	47,2	214,4
2010	I-XII	74,9	9,3	14,7	11,0	45,9	46,5	14,9	25,7	44,6	219,3
2009	I-VI	37,1	3,5	6,6	6,3	25,0	15,7	7,2	13,8	22,9	114,8
2010	I-VI	39,9	5,4	6,9	6,9	24,8	19,7	6,9	12,8	24,3	115,0
2008/09		54,7	6,9	11,7	9,6	37,8	33,1	14,1	27,3	43,6	230,7
2009/10		96,6	9,4	13,2	11,4	44,4	35,5	14,7	26,6	48,6	214,5
2010	I	6,91	0,78	1,29	0,61	2,03	3,11	1,32	2,07	3,46	14,00
	II	6,98	0,84	1,04	0,55	2,16	3,12	1,17	2,14	4,61	13,66
	III	7,04	1,47	1,27	0,67	5,48	3,57	1,25	2,24	3,97	19,24
	IV	6,05	0,95	1,07	2,54	4,02	3,45	0,64	1,92	3,83	23,86
	V	6,42	0,69	0,94	0,33	5,51	2,64	1,18	2,39	3,48	21,89
	VI	6,50	0,68	1,25	2,18	5,63	3,84	1,40	2,00	4,91	22,36
	VII	6,16	0,69	1,33	0,55	4,59	3,89	1,48	2,16	3,61	26,61
	VIII	5,67	0,75	0,98	0,65	3,30	5,25	1,27	2,88	3,62	20,60
	IX	5,82	0,64	1,01	0,74	3,18	4,81	1,44	1,99	2,95	16,13
	X	5,97	0,48	1,22	0,62	2,29	5,32	1,27	2,31	3,89	13,20
	XI	6,18	0,67	1,67	0,79	3,55	3,45	1,33	1,77	2,79	15,01
	XII	5,17	0,66	1,66	0,73	4,18	4,02	1,14	1,81	3,50	12,73
2011	I	5,50	0,78	1,99	0,78	3,69	3,70	0,53	1,41	3,11	14,62
	II	2,58	0,86	1,34	0,33	2,86	2,86	0,68	1,62	2,01	11,04

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2009	I-XII	24,4	71,8	221,4	132,9	68,9	66,6	16,9	90,6	249,5	108,4
2010	I-XII	26,9	83,9	235,6	135,5	121,7	59,1	17,6	93,3	284,5	116,5
2009	I-VI	10,4	36,0	107,9	66,0	36,0	35,3	8,4	44,9	110,8	54,4
2010	I-VI	15,2	42,7	113,9	61,2	37,3	26,4	8,5	42,8	145,7	48,4
2008/09		16,8	68,8	220,3	119,5	74,7	77,4	15,8	94,9	233,2	110,6
2009/10		29,3	78,5	227,3	128,1	70,2	57,6	16,9	88,5	284,4	102,4
2010	I	2,05	6,50	15,53	7,36	9,26	3,91	1,12	6,38	23,60	10,84
	II	2,86	6,57	18,17	9,51	10,80	4,11	1,47	6,87	23,62	8,99
	III	3,04	7,80	22,19	11,28	11,48	4,42	1,92	8,44	28,37	8,85
	IV	2,40	6,70	18,78	11,33	8,44	4,65	1,38	7,08	23,91	6,57
	V	2,41	7,61	18,69	11,07	9,88	4,63	1,48	7,04	28,56	12,80
	VI	2,48	7,49	20,50	13,09	9,74	4,63	1,09	7,03	28,15	9,03
	VII	2,35	6,02	18,40	11,29	9,72	4,32	1,72	7,79	24,67	9,14
	VIII	1,80	7,04	20,15	10,38	10,71	5,01	1,00	7,78	26,15	10,24
	IX	2,25	6,85	22,30	12,86	12,09	4,93	1,65	8,95	25,92	10,89
	X	1,87	7,92	22,42	12,74	10,06	8,08	1,55	8,76	21,38	9,77
	XI	1,90	7,26	20,33	12,16	10,23	5,27	1,75	8,45	20,72	12,59
	XII	1,52	6,13	18,18	12,46	9,28	5,11	1,45	8,78	9,51	6,77
2011	I	1,31	6,32	16,96	10,0	7,0	5,18	1,50	8,31	23,6	8,0
	II	1,06	7,37	14,23	8,3	7,3	3,58	1,48	3,43	11,2	4,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2009	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

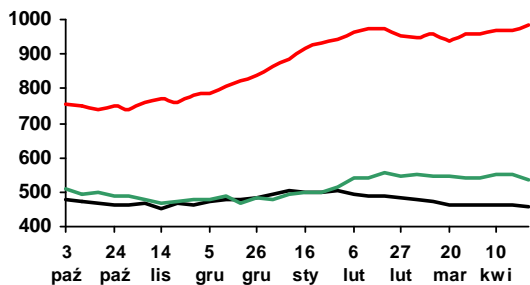
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2009	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224

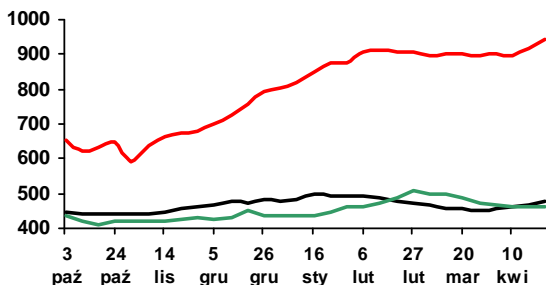
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

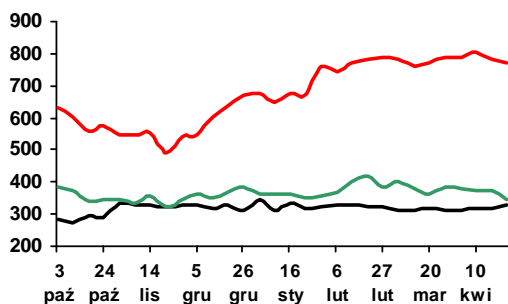
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

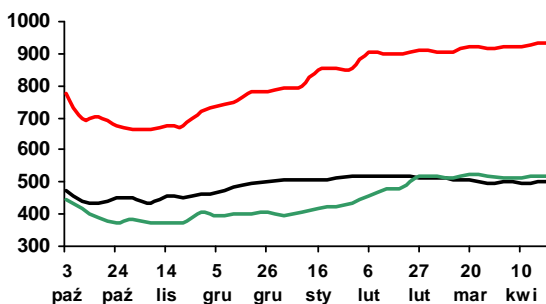
Rys. 2. Pszenica paszowa

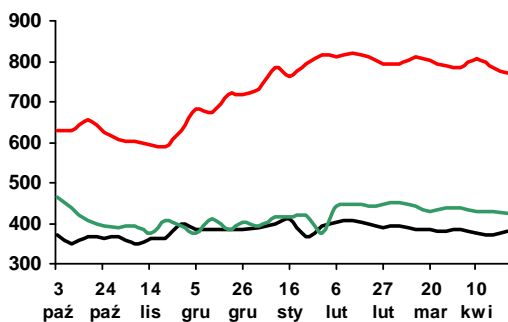
Rys. 3. Żyto paszowe

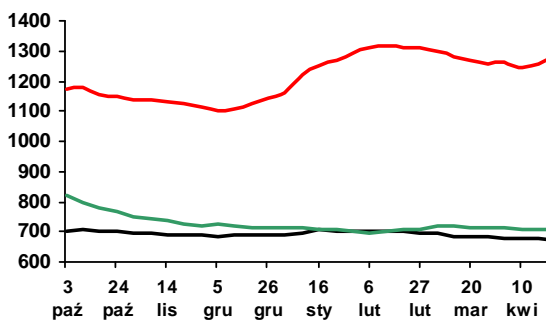
Rys. 4. Kukurydza paszowa

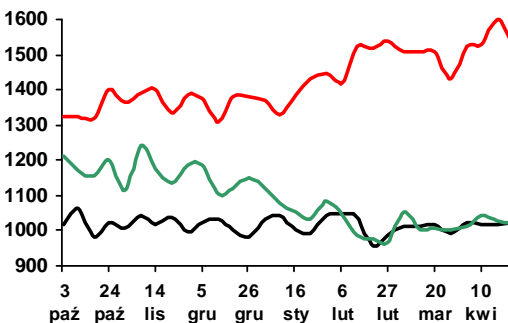
Rys. 5. Jęczmień paszowy

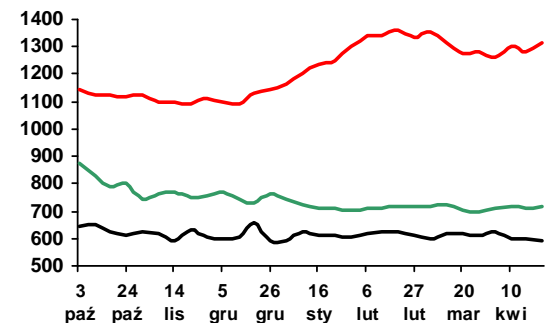
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010/11 — 2009/10 — 2008/09 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-11; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

W sezonie 2011/2012 buraki cukrowe zostały zasiane na obszarze ok. 192 tys. ha, tj. na takiej samej powierzchni jak przed rokiem. Koncernom cukrowniczym nie udało się zakontraktować większych ilości surowca do produkcji cukru pozakwotowego, która mogłaby być opłacalna w związku z wysokimi cenami na rynku światowym. Przewiduje się, że przy średnich plonach ok. 55 ton/ha zbiory wyniosą ok. 10,6 mln t i umożliwią produkcję 1500 -1550 tys. t cukru.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w UE 26,29 EUR/tonę. Dobra koniunktura na rynku cukru spowodowała, że na kampanię 2011/2012 krajowy przemysł cukrowniczy kontaktuje buraki cukrowe o standardowej zawartości cukru 16% po cenie ok. 120 zł/tonę. Kontraktowane ceny skupu są ok. 15% wyższe od średnich cen płaconych w poprzedniej kampanii.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W 2010 r. spożycie cukru na osobę spadło o 6% do 15,6 kg. Powodem spadku spożycia były wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Spadek bezpośredniego spożycia cukru rekompensowany jest wzrostem konsumpcji przemysłowych artykułów spożywczych zawierających cukier. Wzrost produkcji i eksportu słodczy pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności zwiększyło się do 855 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). Całkowite zużycie w kraju wyniosło podobnie jak w latach poprzednich 1600 tys. t.

W pierwszych miesiącach 2011 r. na krajowym rynku wystąpił znaczący wzrost cen cukru. W marcu ceny zbytu wzrosły do rekordowego poziomu 2,97-4,15 zł/kg. W handlu detalicznym średnia cena wyniosła 4,79 zł/kg i była ponad dwukrotnie wyższa niż przed miesiącem. Głównym powodem wysokich cen cukru była mała podaż z bieżącej produkcji (1433 tys. ton). Wysokie ceny na rynku światowym przyczyniały się do wzrostu cen płaconych w imporcie. Czynnikiem stymulującym wzrost cen mogło być także większe zaangażowanie kapitału na rynkach surowcowych o charakterze spekulacyjnym, który dąży do możliwie największych stóp zwrotu. Działania takie przybierają zwykle na sile w okresach, kiedy światowe ceny surowców są wysokie. Konsumenci w Polsce w obawie przed dalszym wzrostem cen znacząco zwiększyli zakupy na zapas. Gwałtownie rosnący w krótkim okresie popyt był dodatkowym stymulatorem wzrostu cen. Wysokie ceny cukru utrzymają się przez trzy kwartały br., a ich głębszy spadek możliwy będzie pod wpływem większej podaży cukru z kampanii 2011/2012 lub zwiększonego importu.

W okresie styczeń-luty 2011 r. obroty handlu zagranicznego cukrem były niewielkie. Eksport wyniósł zaledwie 28 tys. t, a import 13 tys. t. Ceny w handlu zagranicznym były wysokie 670-823 EUR/t i znacznie wyższe od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę). Wzrost importu cukru wystąpi w drugiej połowie br., gdy zapasy z produkcji nie będą pokrywały popytu krajowego.

Ceny cukru na rynku światowym są rekordowo wysokie, ale zarysowała się wyraźna tendencja spadkowa. W kwietniu i maju ceny spadły poniżej 700 USD/tonę, a powodem tego była bariera popytowa. Kontrakty terminowe na grudzień br. wskazują na dalszy spadek cen światowych cukru surowego do ok. 550 USD/t i cukru białego do ok. 630 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	589,27	571,79	640,44	673,36	672,70	697,15
	II	823,95	823,01	-	676,39	669,91	834,36

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

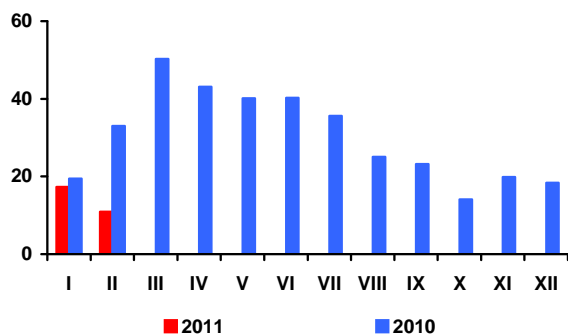
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2009	III	2,85	3,15	2,50	3,31	
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46	
	V	2,68	2,83	2,39	3,44	
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36	
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25	
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17	
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06	
	X	2,31	2,34	1,85	3,01	
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89	
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82	
	2010	I	2,12	2,16	1,65	2,76
		II	2,09	2,14	1,62	2,71
III		2,00	2,04	1,57	2,64	
IV		2,01	2,06	1,57	2,58	
V		2,03	2,08	1,64	2,55	
VI		2,05	2,05	1,66	2,52	
VII		2,09	2,17	1,65	2,49	
VIII		2,30	2,59	1,60	2,65	
IX		2,25	2,65	1,60	2,95	
X		2,19	2,48	1,61	2,99	
XI		2,28	2,50	1,60	2,95	
XII		2,44	2,64	1,60	2,88	
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07	
	II	2,98	3,53	1,59	3,39	
	III	2,97	4,15	1,62	4,79	

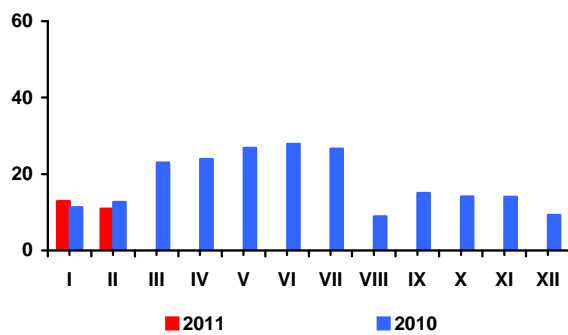
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

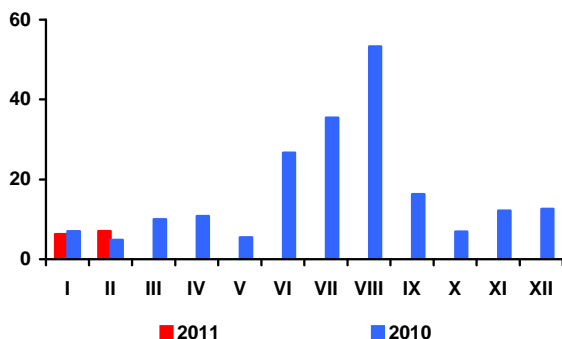
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

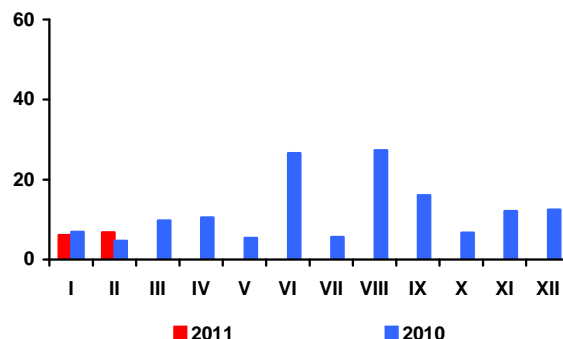
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

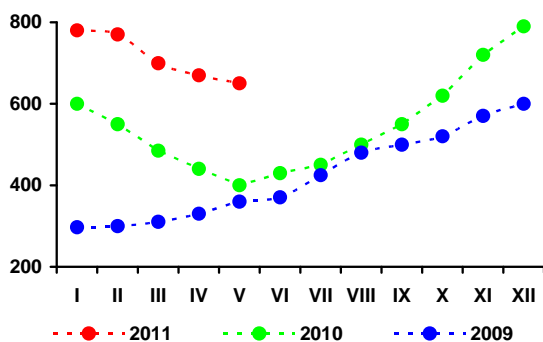
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

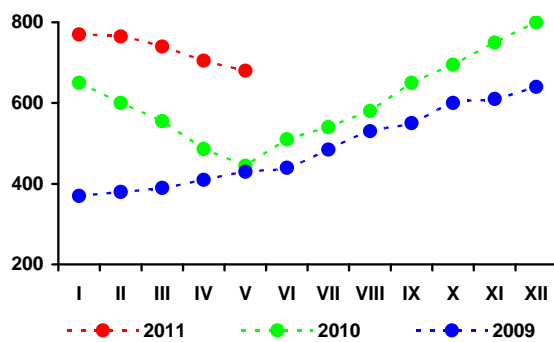
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

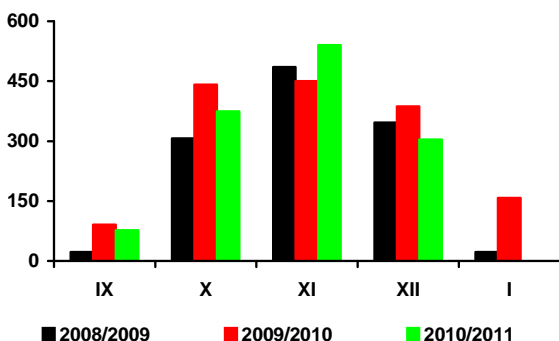
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Światowe zbiory nasion i owoców 7 najważniejszych roślin oleistych w sezonie 2010/11 wg oceny Oil World z kwietnia wyniosą 438,3 mln ton, a więc będą o 3 mln ton większe w porównaniu z szacunkami z marca i o 5,3 mln ton większe niż w sezonie poprzednim. Najbardziej zwiększono szacunki zbiorów soi (do 261,3 mln ton). Nieznacznie zwiększono też szacunki zbiorów rzepaku (do 58,9 mln ton), słonecznika (do 32,9 mln ton) i orzeszków ziemnych (do 24,0 mln ton). Zmniejszono natomiast szacunki zbiorów bawełny (do 43,6 mln ton) i ziaren palmowych (do 12,4 mln ton).

Potwierdzają się informacje, że rzepak w Europie Zachodniej przezimował gorzej, niż w ostatnich latach. Największy spadek produkcji rzepaku spodziewany jest w Niemczech. Mniejsze też mogą być zbiory w Polsce, w Rumunii, a także w kilku innych krajach. We Francji i na Ukrainie przewiduje się wzrost produkcji rzepaku, dzięki dużemu wzrostowi arealu jego uprawy. Nieco większe mogą być też zbiory w Wielkiej Brytanii. Według wstępnych ocen tegoroczne zbiory rzepaku w UE-27 mogą obniżyć się do 20,1 mln ton, z 20,6 mln ton w roku ubiegłym i 20,7 mln ton przed dwoma laty, natomiast w skali globalnej w sezonie 2011/12 mogą ukształtować się na poziomie 59-60 mln ton, wobec 58,9 mln ton w sezonie poprzednim i 60,4 mln ton przed dwoma sezonami.

Przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim w marcu była zbliżona do notowanej w lutym. Nieznacznie wzrosła cena oleju rzepakowego, a śruty rzepakowej zmalała. W portach europejskich za rzepak płacono średnio 663 USD/tonę, tj. o 3 USD/tonę (o 0,5%) mniej niż przed miesiącem, lecz o 256 USD/tonę (o 62,9%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował średnio 1414 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 12 USD/tonę (o 0,9%) droższy niż przed miesiącem i 517 USD/tonę (o 57,6%) niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła średnio 266 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 24 USD/tonę (o 8,3%) niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem, lecz nadal o 66 USD/tonę (o 33,0%) wyższa w porównaniu z marcem poprzedniego roku.

Ceny rzepaku na rynku europejskim w pierwszej połowie kwietnia podlegały wahaniom. W połowie kwietnia średnie ceny rzepaku, oleju i śruty rzepakowej wyniosły odpowiednio: 692, 1439 i 271 USD/tonę. Oczekuje się, iż w skali całego miesiąca średni ich poziom będzie wyższy niż w poprzednim miesiącu.

Na krajowym rynku przeciętna cena rzepaku w kwietniu wyniosła 1729 zł/tonę i była o 8,3% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego wzrosła o 3,2% do 4184 zł/tonę, a cena

śruty rzepakowej zmalała o 1,6% do 727 zł/tonę. W relacji do kwietnia poprzedniego roku cena rzepaku była wyższa o 40%, oleju rzepakowego o 43%, a śruty rzepakowej o 52%.

Przemysł tłuszczowy (zakłady liczące 50 i więcej osób stałej załogi) w lutym przerobił 125 tys. ton rzepaku, tj. o 7% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 5% mniej niż w lutym poprzedniego roku. Produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych zakładach wyniosła 50 tys. ton, z tego rafinowano 36 tys. ton, tj. o 23% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 22% mniej niż w lutym poprzedniego roku. Produkcja margaryn wyniosła 27 tys. ton i była o 11% mniejsza niż w styczniu, lecz o 1% większa niż w lutym poprzedniego roku.

Luty był drugim miesiącem spadku eksportu surowców i produktów oleistych. Nieznacznie wzrósł tylko wywóz oleju rzepakowego. Zmalał też import nasion oleistych (z wyjątkiem rzepaku), olejów roślinnych (z wyjątkiem rzepakowego) i margaryn, natomiast większy był przywóz śrut oleistych.

W pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono: 18 tys. ton rzepaku (o 18% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 28 tys. ton śruty rzepakowej (o 76% mniej), 7 tys. ton oleju rzepakowego (o 86% mniej) oraz 19 tys. ton margaryn (o 33% więcej). Przywieziono: 422 tys. ton śrut oleistych (o 12% więcej niż przed rokiem), 53 tys. ton olejów roślinnych (o 7% więcej), 40 tys. ton nasion oleistych (o 5% więcej), w tym 14 tys. ton rzepaku (o 31% mniej), a także 5 tys. ton margaryn (o 43% mniej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych w pierwszym kwartale br. dynamicznie rosną. Wzrost ich cen był znacznie większy niż cen tłuszczów zwierzęcych, lecz mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi. Za oleje roślinne i margaryny w marcu płacono odpowiednio o 4,4% i 2,6% więcej niż w grudniu, natomiast za masło i „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słoninę, smalec) odpowiednio o 2,0% i 0,9% więcej. Ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi w marcu były średnio o 4,6% wyższe niż w grudniu roku poprzedniego.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	362 206	210 006	1 003 176	26,31	24,7	84,8
2010 I-XII	x	376 529	245 519	x	x	x	x
2010 II	52 963	26 801	24 997	54 767	1,44	47,2	96,7
III	58 594	36 031	29 060	65 565	1,72	49,6	89,4
IV	38 756	25 651	20 447	43 960	1,15	52,8	88,2
V	35 358	28 144	16 507	46 995	1,23	46,7	75,2
VI	41 934	29 411	15 437	55 908	1,47	36,8	75,0
VII	42 574	35 329	14 076	63 827	1,67	33,1	66,7
VIII	66 851	32 686	15 978	83 559	2,19	23,9	80,0
IX	62 522	31 912	22 770	71 664	1,88	36,4	87,2
X	59 240	37 099	24 830	71 509	1,88	41,9	82,8
XI	60 200	26 965	24 345	62 820	1,65	40,4	95,8
XII	52 528	43 831	14 043	82 316	2,16	26,7	63,8
2011 I	54 036	26 847	3 366	77 517	2,03	6,2	69,7
II	50 165	26 160	3 938	72 387	1,90	7,9	69,3
Zmiany w %							
<u>II 2011</u> <u>I 2010</u>	-7,2	-2,6	17,0	-6,6	-7,2	x	x
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	-5,3	-2,4	-84,2	32,2	-5,3	x	x
<u>II 2011</u> <u>XII 2010</u>	-16,8	5,1	-71,5	1,4	-16,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	30 235	182 891	698 320	18,30	21,5	121,9
2010 I-XII	x	38 260	229 725	x	x	x	x
2010 II	52 963	1893	23 101	31755	0,83	43,6	166,8
III	58 594	3803	26 500	35897	0,94	45,2	163,2
IV	38 756	1599	19 862	20493	0,54	51,2	189,1
V	35 358	2153	16 045	21466	0,56	45,4	164,7
VI	41 934	3478	14 996	30416	0,80	35,8	137,9
VII	42 574	4444	13 738	33280	0,87	32,3	127,9
VIII	66 851	3797	15 666	54982	1,44	23,4	121,6
IX	62 522	4724	20 862	46384	1,22	33,4	134,8
X	59 240	4271	22 489	41022	1,08	38,0	144,4
XI	60 200	2026	23 101	39125	1,03	38,4	153,9
XII	52 528	4990	11647	45871	1,20	22,2	114,5
2011 I	54 036	1732	2788	52980	1,39	5,2	102,0
II	50 165	2494	3728	48931	1,28	7,4	102,5
Zmiany w %							
<u>II 2011</u> <u>I 2010</u>	-7,2	44,0	33,7	-7,6	-7,2	x	x
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	-5,3	31,7	-83,9	54,1	-5,3	x	x
<u>II 2011</u> <u>XII 2010</u>	-4,5	-50,0	-68,0	6,7	-4,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	2 274 379	610 496	2 940 347	47,8	43,4
2010 I-XII	x	2 605 404	640 642	x	x	x
2010 II	79 445	147 971	59 583	167 833	75,0	47,3
III	87 891	212 672	64 797	235 766	73,7	37,3
IV	58 134	210 616	47 682	221 068	82,0	26,3
V	53 037	258 280	35 985	275 332	67,8	19,3
VI	62 901	228 019	39 768	251 152	63,2	25,0
VII	63 861	213 731	41 006	236 586	64,2	27,0
VIII	100 277	186 204	60 773	225 708	60,6	44,4
IX	93 783	238 162	62 857	269 088	67,0	34,9
X	88 860	204 461	56 529	236 792	63,6	37,5
XI	90 300	290 319	64 846	315 773	71,8	28,6
XII	78 792	185 877	44 785	219 884	56,8	35,8
2011 I	81054	209 962	18 294	272 722	22,6	29,7
II	75248	211 808	12 134	274 922	16,1	27,4
Zmiany w %						
<u>II 2011</u> I 2010	-7,2	0,9	-33,7	0,8	x	x
<u>II 2011</u> II 2010	-5,3	43,1	-79,6	63,8	x	x
<u>II 2011</u> XII 2010	-16,8	15,5	-77,3	24,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	9 811	551 254	735 021	43,2	173,7
2010 I-XII	x	14 286	598 419	x	x	x
2010 II	79 445	1 509	54 296	26 658	68,3	298,0
III	87 891	2 355	61 662	28 584	70,2	307,5
IV	58 134	1 311	42 934	16 511	73,9	352,1
V	53 037	1 240	32 711	21 566	61,7	245,9
VI	62 901	504	36 427	26 978	57,9	233,2
VII	63 861	1 267	35 064	30 064	54,9	212,4
VIII	100 277	831	57 820	43 288	57,7	231,7
IX	93 783	731	59 463	35 051	63,4	267,6
X	88 860	722	53 525	36 057	60,2	246,4
XI	90 300	1 441	62 116	29 625	68,8	304,8
XII	78 792	935	42 556	37 171	54,0	212,0
2011 I	81 054	1 212	16 529	65 737	20,4	123,3
II	75 248	1 130	11 398	64 980	15,1	115,8
Zmiany w %						
<u>II 2011</u> I 2010	-7,2	-6,8	-31,0	-1,2	x	x
<u>II 2011</u> II 2010	-5,3	-25,1	-79,0	143,8	x	x
<u>II 2011</u> XII 2010	-4,5	20,9	-73,2	74,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	x	64 678	111 047	x	x	x	x
2010 II	26 567	5 285	7 546	24 306	0,64	28,4	109,3
III	35 190	6 807	10 155	31 842	0,84	28,9	110,5
IV	23 609	4 755	7 490	20 874	0,55	31,7	113,1
V	29 386	5 280	9 428	25 238	0,66	32,1	116,4
VI	33 457	4 333	9 475	28 315	0,74	28,3	118,2
VII	30 154	4 574	10 016	24 712	0,65	33,2	122,0
VIII	28 499	5 665	7 410	26 754	0,70	26,0	106,5
IX	36 661	6 949	11 973	31 637	0,83	32,7	115,9
X	37 748	6 474	14 264	29 958	0,79	37,8	126,0
XI	39 566	5 314	6 469	38 411	1,01	16,3	103,0
XII	29 599	4 898	10 281	24 216	0,64	34,7	122,2
2011 I	30 098	2 812	9 810	23 100	0,61	32,6	130,3
II	26 857	2 685	8 849	20 693	0,54	32,9	129,8
Zmiany w %							
<u>II 2011</u> <u>I 2010</u>	-10,8	-4,5	-9,8	-10,4	-10,4	x	x
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	1,1	-49,2	17,3	-14,9	-14,9	x	x
<u>II 2011</u> <u>XII 2010</u>	-9,3	-45,2	-13,9	-14,5	-14,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2010 III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
XII	1675,0	779,7	2,10
2011 I	1678,0	889,0	1,89
II	1776,0	935,4	1,90
III	1597,0	914,7	1,75
Zmiany w %			
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	-10,1	-2,2	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	42,3	101,3	x
<u>III 2009</u> <u>XII 2008</u>	-4,7	17,3	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

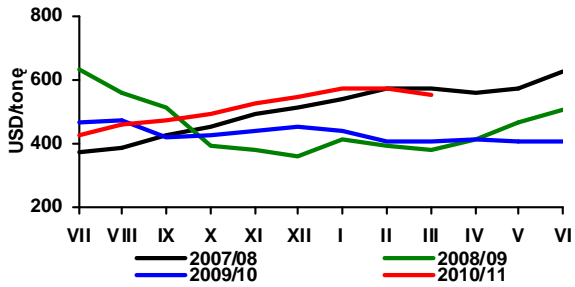
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2010 III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
XII	4,40	6,69	16,01	4,59	5,97	13,55	21,35	5,52
2011 I	4,69	6,75	15,85	4,55	6,04	13,60	21,55	5,52
II	5,29	6,80	16,1	4,57	6,17	13,75	21,55	5,52
III	5,50	7,07	15,56	4,61	6,48	13,83	22,10	5,56
Zmiany w %								
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	4,0	4,0	-3,4	0,9	5,0	0,5	2,6	0,7
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	31,6	-3,5	11,4	-1,5	10,4	-0,7	10,8	-4,1
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	25,0	5,7	-2,8	0,4	8,5	2,0	3,5	0,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

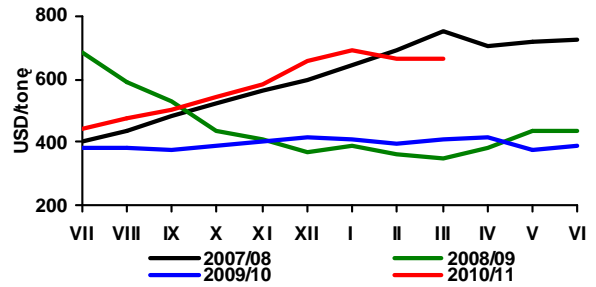
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

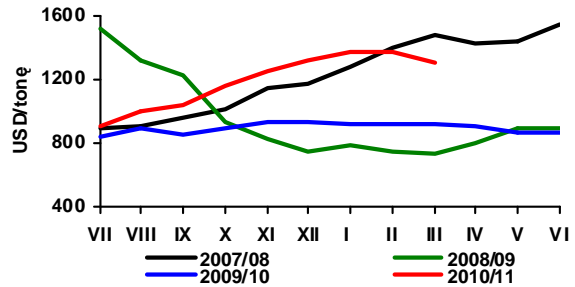
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

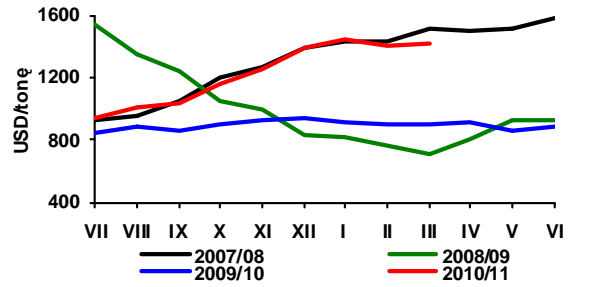
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

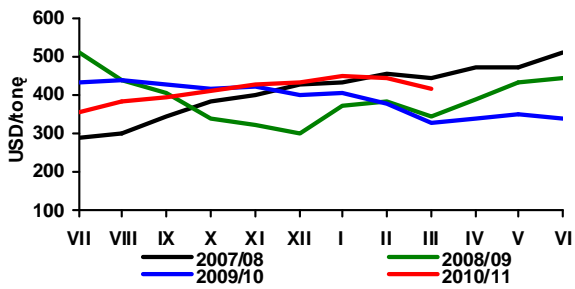
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

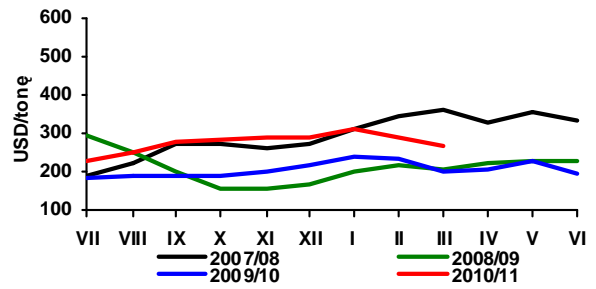
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

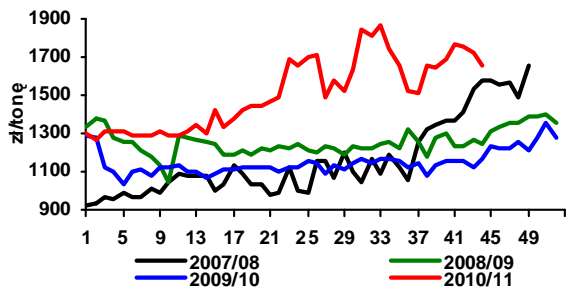
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

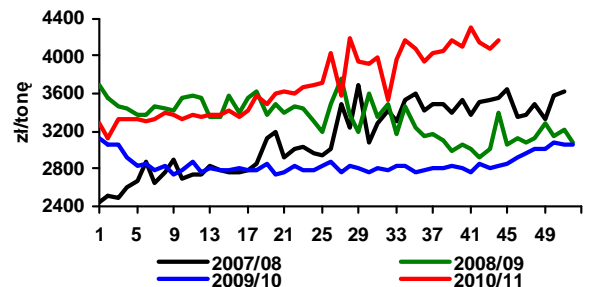
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

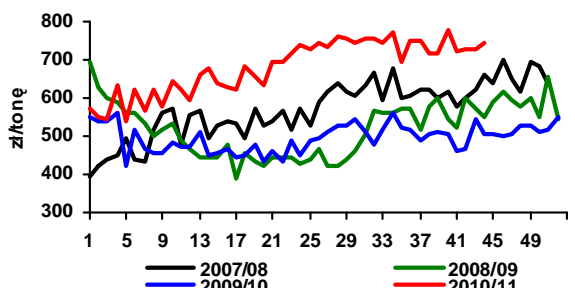
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

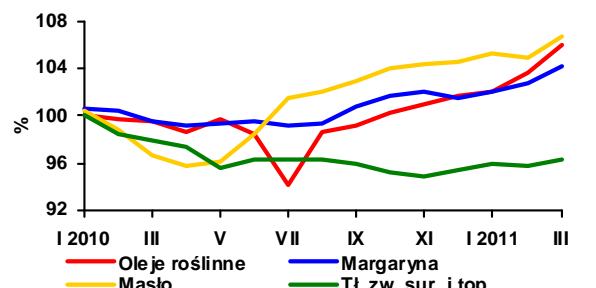
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Bieżący sezon jest korzystny dla producentów ziemniaków w UE. Wprawdzie niższe były plony i zbiory, ale zostały one zrekompensowane bardzo znaczącym, a w przypadku krajów Europy Zachodniej, blisko 2-krotnym wzrostem cen. W ostatnim okresie obserwuje się spadek cen na rynkach liczących się producentów, chociaż wciąż są one o 50-60% wyższe niż przed rokiem. Czynnikiem, który utrzymuje wysoki poziom cen jest niski poziom zapasów oraz wysoki eksport z krajów UE na rynki Europy Środkowo-Wschodniej (do Polski, ale przede wszystkim do krajów WNP). Natomiast w kierunku spadku cen oddziałują przewidywany wzrost produkcji ziemniaków w bieżącym roku oraz zwiększenie dostaw ziemniaków wczesnych z krajów EUROMED-u (kraje basenu Morza Śródziemnego).

W Polsce ceny ziemniaków również są wysokie. W marcu, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o 13%, a ich przeciętna cena na targowisku w skali kraju wyniosła 146 zł/dt i była o 62% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Najniższe ceny (113-115 zł/dt) były w województwie lubelskim, podlaskim, w środkowej Polsce wynosiły 125-130 zł/dt, a na południu Polski 170-180 zł/dt. W kwietniu dynamika wzrostu cen wyhamowała.

Od miesiąca obserwuje się stabilizację ceny ziemniaków na rynkach hurtowych, które pod koniec kwietnia wynosiły 110-160 zł/dt, a przeciętnie ok. 130 zł/dt. Na giełdach towarowych oferowane są również ziemniaki importowane w cenie 130-180 zł/dt. Coraz większa jest również podaż ziemniaków wczesnych z importu w cenie 245-300 zł/dt. Pierwsze liczące się dostawy ziemniaków wczesnych produkcji krajowej będą mieć miejsce nie wcześniej niż na przełomie maja i czerwca, tym bardziej, że znaczne ochłodzenie w pierwszych dniach maja znacznie spowolniło ich wegetację. Prawdopodobnie wyrządziło też straty na plantacjach ziemniaków na najwcześniejszy zbiór, o ile nie były one odpowiednio zabezpieczone przed przymrozkami. Czynniki te będą sprzyjać utrzymywaniu się wysokich cen do końca bieżącego sezonu. Rosnący import kon-

kurencyjnych cenowo i jakościowo ziemniaków zarówno z ubiegłorocznych zbiorów, jak i z tegorocznej produkcji, wraz z umacnianiem się złotego, będzie jednak wywierać presję na spadek cen na polskim rynku.

Obserwuje się systematyczny wzrost cen detalicznych ziemniaków i ich przetworów. Ceny detaliczne ziemniaków są obecnie o ponad 50% wyższe niż przed rokiem, a ceny większości przetworów wzrosły o 5-7%. Zdecydowanie silniejszy wzrost miał miejsce w przypadku skrobi ziemniaczanej, której ceny po raz kolejny osiągają nowe rekordowe poziomy. W marcu średnia cena zbytu skrobi ziemniaczanej wyniosła 4,36 zł/kg i była ponad 3-krotnie wyższa niż przed rokiem. W sprzedaży detalicznej podrożała ona w tym okresie o ponad 40%. Tak wysoki poziom cen skrobi ziemniaczanej w Polsce oraz na świecie jest spowodowany znacznym spadkiem jej produkcji i podaży, jak również wzrostem cen produktów skrobiowych ze zbóż.

W pierwszych dwóch miesiącach 2011 r. kontynuowany był trend wzrostowy w eksporcie przetworów spożywczych z ziemniaków i produktów skrobiowych, z wyjątkiem skrobi ziemniaczanej, której sprzedaż na rynki zagraniczne zmalała. Mimo wysokich cen na naszym rynku ma miejsce stosunkowo wysoki eksport ziemniaków, który tylko w okresie styczeń-luty 2011 r. wyniósł prawie 39 tys. ton, z tego tego 30 tys. ton sprzedano na Białoruś, 5 tys. ton do Rosji i ponad 2 tys. ton do Mołdawii. Sprzedaż polskich ziemniaków na inne rynki była marginalna. Zmalał import przetworów ziemniaczanych i przetworów skrobiowych, natomiast wyższy niż przed rokiem był przywóz ziemniaków i wyniósł 37 tys. ton, wobec 30 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	117
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	12 923
X	341 400	299 300	297 900	38 712	40 781	32 774
XI	203 600	121 900	166 200	27 609	15 192	15 603
XII	36 700	38 500	70 400	462		16
RAZEM	886 900 ^b	780 600 ^b	609 100 ^b	88 758	80 791	61 433

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2009 VII	396	0	2 295	4 049	14	4 894	303	10 988	2 270	645
VIII	193	-	1 147	3 590	7	4 094	340	10 462	2 132	478
IX	80	0	3 078	4 031	10	4 204	405	10 238	1 342	488
X	13	0	3 826	3 540	9	4 585	423	9 264	1 137	590
XI	6	1	2 722	5 106	16	4 107	310	7 889	1 349	626
XII	6	100	1 637	4 464	12	2 580	348	9 306	1 529	476
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 087	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 002	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 418	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	8 540	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	9 499	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	10 253	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	49	24	22 745	1 920	5	4 281	683	8 317	1 562	556
II	176	-	15 713	1 444	3	3 745	763	7 959	1 610	390

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2009 VII	56	72	3 104	954	4 948	10 468	6 177	5 250	305	258
VIII	37	-	4 562	938	5 595	14 491	5 973	3 106	264	182
IX	92	-	2 910	1 090	4 206	17 056	5 395	3 766	297	147
X	39	-	4 195	1 039	5 152	10 426	12 175	3 727	452	513
XI	114	60	8 513	1 123	7 941	12 028	4 955	2 789	400	53
XII	524	440	8 003	792	5 968	12 930	4 166	3 193	333	34
2010 I	1 267	164	8 868	584	6 056	14 744	4 927	3 020	333	102
II	3 057	1 030	16 085	611	5 185	17 287	5 007	3 557	402	116
III	3 737	7 850	24 008	754	13 941	11 592	5 196	4 315	392	112
IV	6 315	12 277	17 024	558	5 768	22 917	5 097	3 492	249	91
V	19 942	3 239	34 198	516	5 289	19 280	4 755	4 318	420	54
VI	12 067	1 160	32 169	903	6 159	12 960	5 139	3 525	925	39
VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	699	520	19 776	533	4 665	12 522	5 356	2 378	153	65
II	496	1 019	14 329	1 229	4 983	7 542	3 881	1 160	402	44

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
		2010	2011	2011	2011	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu
	targowiskowa	90,5	122,3	129,2	146,2	161,5	113,2
	detaliczna (zł/kg)	1,20	1,57	1,68	1,85	154,2	110,1
	importowa	60,7	88,6	92,6	.	171,7	104,5
	eksportowa	60,2	80,5	83,3	.	143,5	103,5
Relacje cen	skup / targowisko	-	-
	targowisko / detal	0,75	0,78	0,77	0,79	-	-
	skup / detal	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	147,0	147,2	148,4	151,8	103,2	102,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,45	3,59	4,17	4,38	302,1	105,0
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,77	4,23	4,59	5,28	140,1	115,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,52	10,00	10,08	10,16	106,7	100,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,30	34,60	34,10	34,30	100,0	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,84	9,18	9,24	9,22	104,3	99,8

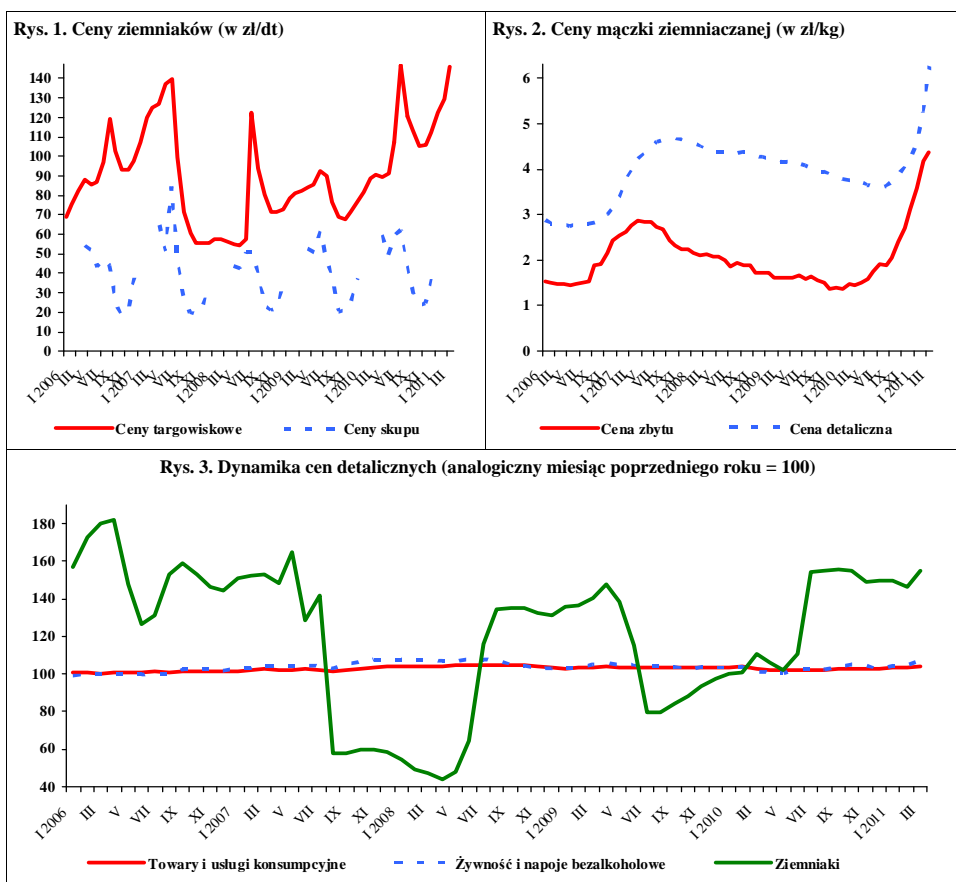
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemiaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2010	2011			wsk. zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	97,5	128,9	140,3	151,8	155,7	108,3
2	Kujawsko-pomorskie	93,2	127,2	141,0	143,4	153,9	101,8
3	Lubelskie	83,6	92,5	104,6	113,2	135,5	108,3
4	Lubuskie	93,6	145,1	150,8	167,1	178,6	110,8
5	Łódzkie	78,6	120,5	123,2	145,5	185,2	118,2
6	Małopolskie	85,9	128,6	133,1	154,8	180,1	116,3
7	Mazowieckie	96,6	109,2	115,0	130,5	135,1	113,5
8	Opolskie	101,1	146,4	149,2	169,6	167,7	113,7
9	Podkarpackie	94,9	135,0	142,8	158,8	167,3	111,2
10	Podlaskie	101,4	97,1	108,0	115,2	113,6	106,7
11	Pomorskie	92,1	124,5	129,6	138,4	150,2	106,7
12	Śląskie	96,8	143,5	150,2	180,9	186,8	120,4
13	Świętokrzyskie	71,4	102,0	113,3	125,1	175,2	110,4
14	Warmińsko-mazurskie	107,6	121,6	122,4	146,1	135,8	119,4
15	Wielkopolskie	83,6	127,6	131,2	157,0	187,7	119,6
16	Zachodniopomorskie	91,3	120,8	137,2	149,9	164,2	109,2
maksimum		107,6	146,4	150,8	180,9	x	
minimum		71,4	92,5	104,6	113,2		
różnica w %		50,7	58,3	44,2	59,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu 2011 r. w porównaniu z marcem br. ceny większości warzyw wzrastały. Najbardziej zwyżkowała cena skupu buraków ćwikłowych kierowanych na eksport (o 46%) i na rynek produktów świeżych (o 24%) oraz kapusty białej do przetwórstwa (29%). Wzrost cen skupu innych warzyw nie przekraczał 10%. Obniżyła się natomiast w niewielkim stopniu na rynku produktów świeżych cena pieczarek oraz kierowanych na eksport ziemniaków i cebuli. Nie zmieniła się cena cebuli obieranej w przemyśle przetwórczym. W rynkach hurtowych wzrosły ceny buraków (o 29%) i kapusty białej (o 15%), a obniżyły się warzyw spod osłon (pomidorów o 60% i ogórków o 37%) oraz cebuli (o 8%).

W relacji do kwietnia 2010 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny większości warzyw (prócz cebuli, pomidorów i pieczarek). Najbardziej, bo ponad trzykrotnie podrożały buraki na eksport, ponad dwukrotnie kapusta biała (o 142-173% w zależności od kierunków przeznaczenia), o 80% buraki do bezpośredniego spożycia i o 67% warzywa te przeznaczone do przetwórstwa. Ponadto wzrosły ceny skupu: marchwi, kapusty czerwonej, pekińskiej i selerów. Potaniała natomiast cebula (o 17-34%), pomidory (o 13%) i pieczarki (o 4%). Na rynkach hurtowych ponad dwukrotnie wzrosły ceny kapusty białej i buraków ćwikłowych, o 28% marchwi i o 16% pomidorów. Odnotowano 25-procentowy spadek ceny hurtowej cebuli i 35-procentowy ogórków spod osłon.

W marcu 2011 r. w stosunku do lutego, w handlu detalicznym o 20% wzrosły ceny kapusty białej i o 3-4%: marchwi, buraków, selerów i papryki. Ceny cebuli i pieczarek pozostały na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych prawie nie zmieniły się (wzrost do 1%).

W relacji do marca 2010 r. w handlu detalicznym niemal dwukrotnie podrożała kapusta biała, o 34% seler, o 24% marchew, o 23% buraki i o 17% cebula. Potaniały natomiast o 20% pomidory o 17%, a w mniejszym stopniu papryka i pory. Spośród przetworów warzywnych podrożał: szpinak mrożony (o 10%), mrożone mieszanki warzywne (o 7%) i kalafiory mrożone (o 4%). Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do ubiegłorocznych.

W styczniu 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze dwukrotnie zwiększyły produkcję konserw

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

warzywnych i o 15% soku pomidorowego. Obniżyły natomiast o 28% produkcję marynat i o 8% warzyw mrożonych.

W lutym 2011 r. wyeksportowano 22,4 tys. ton warzyw świeżych o wartości 10,7 mln EUR. W stosunku do lutego 2010 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 44%, a jego wartość o 16%. Na spadek eksportu warzyw wpłynęła niższa o 72% sprzedaż kalafiorów, o 70% marchwi, o 66% cebuli i o 24% pomidorów. Wzrósł natomiast o 40% eksport ogórków i o 16% kapusty. W lutym br. wyeksportowano 34,9 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 26,1 mln EUR. Sprzedaż przetworów obniżyła się o 10%, a jej wartość o 15%. Wyeksportowano o 27% mniej mrożonek i konserw, o 24% marynat i o 20% suszy.

Import warzyw świeżych w lutym 2011 r. wyniósł 30,2 tys. ton, a jego wartość 28,5 mln EUR. W porównaniu z lutym poprzedniego roku ilość zakupionych warzyw świeżych była niższa o 26%, a ich wartość o 35%. Niższe były dostawy importowe czosnku o 71%, cebuli o 50%, marchwi o 44%, papryki o 20%, pomidorów o 12% i ogórków o 3%. Wolumen importu kapusty wzrósł o 5%. W tym okresie zaimportowano 11,9 tys. t przetworów warzywnych o wartości 10,9 mln EUR. W relacji do lutego 2010 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 31%, a wartość o 35%. Na spadek importu przetworów warzywnych wpłynął niższy o 62% zakup suszy, o 39% konserw, o 28% marynat i koncentratu pomidorowego i o 9% mrożonek.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2010 II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
2010 I-XII	1,36	1,88	1,03	0,93	0,76	1,54	0,99	2,00	5,09	1,91	4,87
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,98	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	96	100	103	103	124	x	x	x	107	x	95
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	79	113	242	127	180	x	x	x	87	x	96

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztuk, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2010 II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
2010 I-XII	1,41	0,54	0,33	0,25	0,88	0,78	1,70	1,27	1,45	0,59	0,33
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	100	129	x	109	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	66	270	x	167	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2010 II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
2010 I-XII	3,70	0,57	1,69	0,83	1,10	2,99	0,68	2,02	1,93	1,09	1,57	0,47	0,62
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	x	x	106	108	105	x	107	x	103	97	x	146	93
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	97	x	138	273	147	x	137	x	133	83	x	367	x

^a cena za sztukę. Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty	
2009 XI		2 377	55 380	6 942	4 515
XII		3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII		41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I		2 431	33 101	4 799	3 215
II		2 809	36 789	5 364	4 487
III		4 123	42 230	8 883	4 413
IV		3 620	29 588	5 745	3 001
V		3 527	25 104	4 948	2 611
VI		3 573	24 326	4 426	4 439
VII		3 034	29 506	15 363	15 284
VIII		3 439	43 319	12 776	19 052
IX		3 435	61 474	20 536	8 351
X		3 387	72 527	11 415	8 048
XI		3 467	62 157	8 110	6 559
XII		3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII		40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I		2 774	39 098	8 650	3 015
II		3 236	33 982	10 668	3 244
Wskaźnik zmian w %					
<u>II 2010</u> <u>II 2009</u>		115	92	199	72

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009		2010												2011		$\frac{II\ 2010}{III\ 2009}$ (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
Warzywa	380688	29216	40264	41419	34062	39187	32568	25219	30839	31826	34030	25212	31992	395834	20282	22404	56
ogółem	110450	10307	14695	12448	11205	13235	7014	6052	7824	7002	7431	7840	8501	113554	5045	4927	34
Cebula	56890	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	4660	6165	116
Kapusta	19689	2623	5540	5940	5051	5539	3593	1619	1112	1741	1535	1609	2045	37947	1573	1635	30
Marchew	9451	78	147	232	411	817	1266	2669	2945	984	447	261	481	10737	203	206	140
Ogórki	69926	802	889	1036	1379	5739	13133	8769	11100	9129	12598	3852	3482	71907	1453	671	76
Pomidory	21459	505	496	659	376	390	1402	958	2119	2639	2150	1251	770	13715	76	141	28
Kalafiorzy	448652	43997	47271	54867	38348	34362	34089	28112	31430	42106	48080	47873	40401	490936	35225	34930	74
Przetwory	18943	1735	1653	1861	1605	1608	1613	1734	1780	2012	1928	1712	1885	21125	1808	1328	80
ogółem	30409	1958	2483	3249	3005	2487	2090	1876	2089	2982	3099	2990	2590	30899	2495	1894	76
Marynaty	43031	2986	3718	4547	3373	3323	3029	2782	2991	4275	5121	5294	3801	45240	3294	2708	73
Konserwy	10641	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	665	536	67
-kapusta kwasz.	306956	32764	34451	38704	25876	22567	22624	18263	21025	28834	33732	34358	28155	341351	24073	25222	73
Mrożonki	163765	19332	19389	22328	18056	16675	16285	14212	14622	16457	19841	19708	18777	215681	16362	17513	90
Pieczarki i ich przetwory	156201	9586	12759	14735	12118	20972	21962	16697	17108	18969	20585	13643	16693	195827	10632	10665	84
ogółem	32363	3093	4324	4294	3660	4556	3090	2516	2743	2890	3186	3481	3441	41275	2557	2229	52
Cebula	8119	657	1063	1686	2141	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	1400	2058	194
Kapusta	3970	388	798	891	926	1055	756	407	237	393	294	350	459	6953	380	414	52
Marchew	6656	71	145	287	340	773	902	1191	1003	650	381	220	467	6430	207	238	164
Ogórki	49626	909	1051	1323	1436	5276	11479	8009	8454	8024	10608	3855	3033	63456	1264	727	69
Pomidory	9377	214	222	324	223	299	783	656	1246	1528	1303	750	447	7993	57	98	44
Kalafiorzy	292160	26616	30713	36057	27459	26500	25519	20966	22144	29759	34473	34956	29792	344951	25647	26114	85
Przetwory	29760	2795	2705	3010	2747	2834	2617	2794	2908	3439	3668	3375	2687	35578	3154	3142	116
ogółem	28179	1703	1953	2734	2762	2264	1914	1602	2003	2629	2984	2685	2578	27809	2138	1817	93
Marynaty	36816	2815	3556	4370	3480	3553	3135	2861	2744	3973	4390	4777	3791	43444	2870	2452	69
Konserwy	3993	657	1063	1686	1741	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	423	359	86
-kapusta kwasz.	153068	15247	17653	19941	14051	13202	13271	10127	11027	15887	19511	19723	16737	186378	14243	15001	85
Mrożonki	227750	24883	25262	29468	25381	25069	23187	20407	20006	22965	27291	27750	26909	298578	24027	23871	94
Pieczarki i ich przetwory	227750	24883	25262	29468	25381	25069	23187	20407	20006	22965	27291	27750	26909	298578	24027	23871	94

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009		2010												2011		II 2010 II 2009 (%)			
	I-XII		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II			
Warzywa ogółem	348335	37334	41077	52550	45652	46993	38845	20830	10297	18428	24483	40274	36975	413739	44342	30194			74	
Cebula	47932	3802	8592	10223	8937	15045	10172	4487	3119	7966	7458	10053	6455	96309	7696	4300			50	
Kapusta	4825	463	894	1301	3404	3095	1652	630	472	1885	4441	3993	1825	24055	1508	941			105	
Marchew	36161	1249	2551	3729	4190	6695	9765	3750	1163	672	510	574	1734	36582	1588	1428			56	
Ogórki	44697	4952	3513	4190	2756	1288	2079	1184	342	1105	2253	4394	4593	32650	5102	3398			97	
Pomidory	99821	13242	11914	14825	11535	9144	8351	5428	1843	2615	2445	9316	11065	101722	14280	10529			88	
Papryka	37584	4243	3777	4078	2585	3284	2806	2734	1062	1745	2710	3830	3254	36109	3858	3007			80	
Czosnek	6388	380	324	835	615	674	232	324	677	672	461	299	636	6131	172	93			29	
Przetwory ogółem	164247	15589	17306	23190	17236	20345	17025	18995	16627	19266	19264	17864	15766	218473	16990	11948			69	
Mrożonki	27935	3066	3690	4263	3201	3449	2982	2703	2283	3305	3809	3759	2938	39448	3297	3375			91	
Susze	12147	1757	1629	1495	1684	2169	1918	2231	1811	1421	1156	1293	1383	19948	2383	618			38	
Marynaty	16933	1212	1144	2135	1601	1227	842	1189	1019	1089	2139	1531	1508	16634	1526	825			72	
Konserwy	36633	2400	2719	5067	2768	2393	2467	2886	2614	4505	3934	4888	3359	39999	2000	1661			61	
-kukurydza konserv.	17473	1019	1106	2788	933	1086	919	1211	1271	2104	2025	2654	1382	18495	408	453			41	
Koncentrat pomid.	51377	5429	6086	7988	6024	8095	7052	8219	7116	7143	6256	4786	4949	79145	5542	4400			72	
Warzywa ogółem	256590	33577	39034	54458	44116	34092	21523	14720	6319	10811	14424	31643	35877	340593	37534	28518			65	
Cebula	5662	699	2026	2694	2650	5417	2606	1164	658	1740	1635	1999	1686	24972	1812	1189			59	
Kapusta	1295	72	202	521	1338	1021	522	223	147	289	633	837	432	6237	420	357			177	
Marchew	12150	308	699	1107	1317	1962	1976	819	287	252	162	241	682	9812	478	468			67	
Ogórki	32376	5677	4937	4841	2295	1021	1141	449	112	656	1467	4261	4195	31050	4277	3453			70	
Pomidory	93851	13265	14160	19220	15539	9025	6872	5458	1450	3024	3037	11319	13015	115385	14285	11710			83	
Papryka	44078	4733	5811	7977	7115	6467	4330	3746	968	1362	2393	4710	5895	55507	5822	4400			76	
Czosnek	6772	603	697	1435	1011	1071	437	685	1243	1366	915	718	1506	11687	405	223			32	
Przetwory ogółem	164500	15002	16679	21506	15890	17333	15913	16542	14610	17458	17543	18600	17296	204372	16726	10914			65	
Mrożonki	21968	2335	2630	3016	2144	2062	1998	1883	1650	2363	2814	2905	2477	28279	2309	2410			92	
Susze	23649	3517	3903	3108	3317	3031	3421	2979	2973	2230	2537	3176	3365	37558	5177	1445			37	
Marynaty	14445	1083	1048	1687	1540	1127	781	1036	862	1086	1702	1380	1441	14773	1242	701			67	
Konserwy	41237	2769	3030	5625	3187	3033	3042	3217	2846	5129	4382	5190	4435	45884	2355	1940			64	
-kukurydza konserv.	15652	920	1096	2758	882	1078	842	992	1006	1887	1718	2291	1554	17025	309	369			34	
Koncentrat pomid.	45426	3879	4345	6040	4120	5900	5216	5895	4954	4962	4396	4265	3931	57904	3940	3442			79	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,95	1,19	0,42	1,37	0,86	0,51	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,07	1,23	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,21	0,15	1,38	1,45	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,33	0,21	0,18	0,80	1,11	0,61	1,45	0,85	0,53	0,52
V	0,35	0,27	0,19	0,96	0,92	0,80	1,53	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,36	0,21	0,68	0,87	0,56	1,42	0,85	0,52	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,42	0,92	0,69	1,43	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,76	0,59	1,40	0,84	0,42	0,52
IX	0,43	0,26	0,22	0,60	0,88	0,58	1,45	0,77	0,48	0,49
X	0,47	0,24	0,18	0,81	0,84	0,61	1,40	0,79	0,54	0,54
XI	0,49	0,23	0,20	0,77	1,02	0,61	1,38	0,77	0,59	0,51
XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
2011 I	0,51	0,30	0,24	1,02	0,87	0,75	1,52	0,84	0,64	0,55
II	0,45	0,33	0,25	1,15	1,08	0,69	1,37	0,92	0,67	0,53
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	88	110	104	113	124	92	90	110	105	96
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	155	165	179	107	88	157	101	111	134	115

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2009 XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25 ^b	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08^b	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45 ^b	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64 ^b	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01 ^b	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31 ^b	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	92	115	100	129	x	x	63	40	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	75	251	128	203	x	x	65	116	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
XII	3,20	11,98	3,84	3,82	3,60	6,56	1,88
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
2011 I	3,21	12,29	3,84	3,91	3,76	6,48	1,88
II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	99	100	102	99	98	101	100
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	89	112	115	118	111	98	96

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
XII	2,25	1,77	1,85	1,63	4,34	5,44	11,50	8,25	-	4,76	7,19
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
2011 I	2,46	2,11	2,12	1,77	4,60	6,70	12,58	8,20	-	6,86	7,22
II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	101	120	103	104	103	98	104	95	x	97	100
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	117	194	124	123	134	91	95	80	x	83	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
XII	5,41	13,45	-	7,24	8,94	7,70	9,75	3,64	5,75	8,40	4,24
2010 I-XII	5,46	13,82	-	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
2011 I	5,47	13,80	-	7,32	9,02	7,76	9,75	3,83	5,85	8,60	4,25
II	5,46	13,80	-	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
III	5,51	13,85	-	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	101	100	x	101	100	100	101	100	100	100	100
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	101	99	x	110	104	107	99	101	100	101	100

^a w zł/l, ^b/ cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

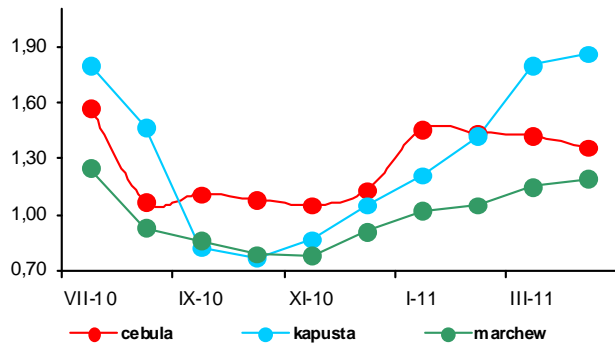
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

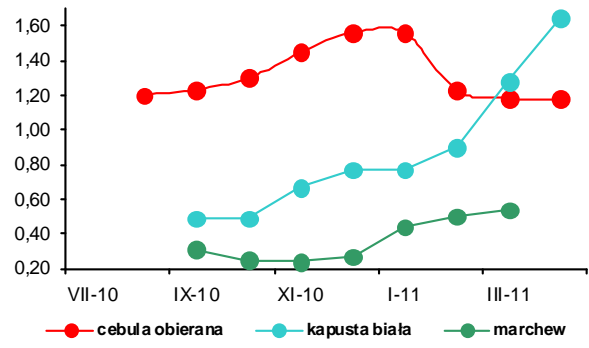
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2009 VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

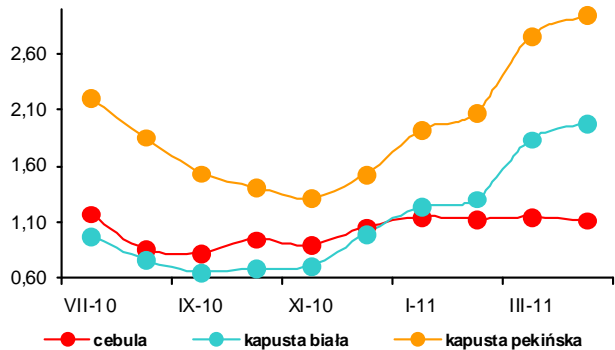
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

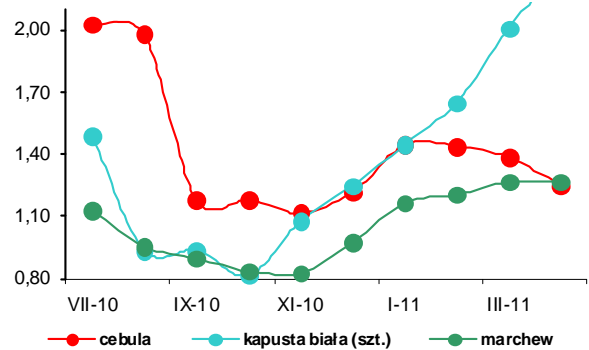
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

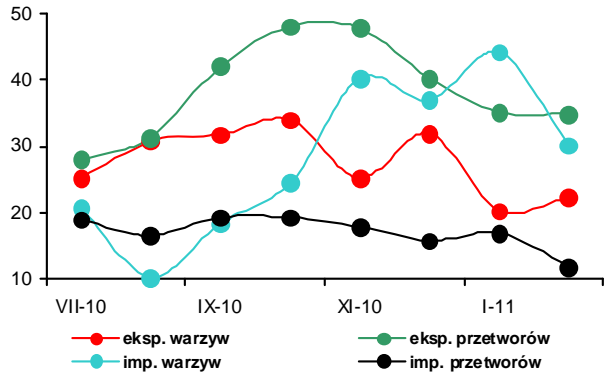
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

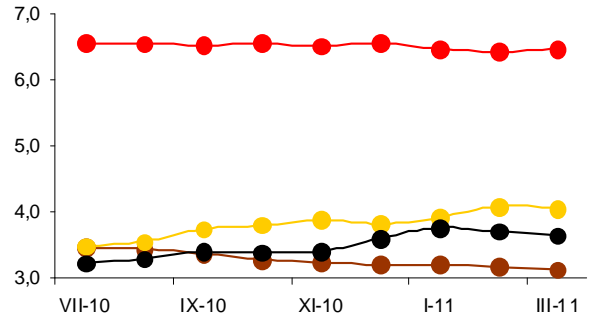
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

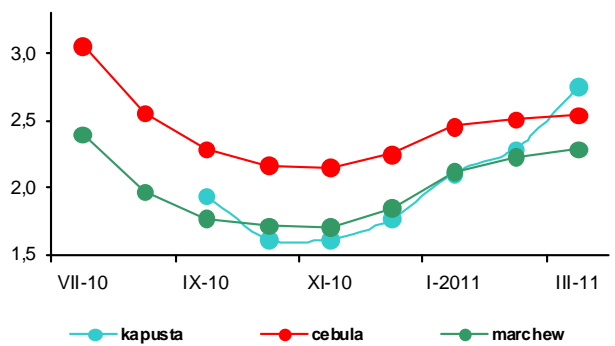
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

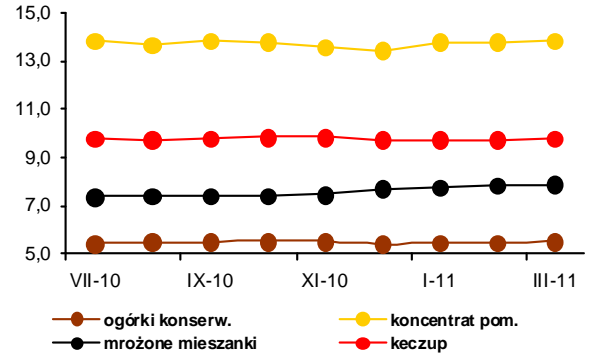
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W kwietniu 2011 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 103% wyższe niż w kwietniu roku poprzedniego. Ceny jabłek płacone w skupie przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zwiększyły się dwu i półkrotnie. Jabłka kierowane do produkcji zagęszczanego soku jabłkowego podrożały trzykrotnie (do 0,62 zł/kg). Ceny hurtowe gruszek wzrosły o 41%, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze o 50%. Na rynkach hurtowych droższe niż w kwietniu 2010 r. były banany, a obniżyły się z powodu dobrych zbiorów w krajach eksporterach, ceny owoców cytrusowych i winogrona. Najbardziej (o 15%) spadły ceny hurtowe cytryn i (o 13%) mandarynek. W kwietniu 2011 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych i płacone przez firmy eksportowe były o 9% wyższe niż w miesiącu poprzednim. Wzrosły także w hurcie ceny gruszek (o 6%) oraz nieznacznie mandarynki i pomarańcze. Potaniały natomiast na rynkach hurtowych winogrona (o 27%), banany (o 10%) i cytryny (o 5%). Ceny jabłek kierowanych do przerobu zmniejszyły się o 6%.

W marcu 2011 r. w relacji do marca roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów były wyższe o 20,8%, przy wzroście cen żywności o 6,8%. Ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 41,7%, a ceny przetworów owocowych (o 7,7%). Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 33,1%. Jabłka podrożały o 75,5 %, a gruszki o 22,0%. Ceny całej grupy owoców południowych były niższe o 1,4%, w tym owoce cytrusowe potaniały o 9,2% i pozostałe owoce południowe o 4,8%, a banany podrożały o 12,6%. W marcu wyższe niż w lutym 2011 r. były tylko ceny jabłek, gruszek i mandarynek, a potaniały winogrona, cytryny, pomarańcze i banany.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w lutym 2011 r. w relacji do lutego roku poprzedniego

o 33% do 29,1 tys. ton. Produkcja soków cytrusowych obniżyła się o 60%, a soków zagęszczonych o 59%. Niższa była też produkcja owoców pasteryzowanych i kompotów (o 18%). Wzrosła jedynie produkcja dżemów (o 7%) i owoców mrożonych (o 1%). W relacji do stycznia 2011 r. wyższa była produkcja dżemów (o 20%) i nieznacznie owoców mrożonych, soków zagęszczonych oraz kompotów i owoców pasteryzowanych. Produkcja soków pitnych w firmach średnich i dużych obniżyła się w porównaniu z miesiącem poprzednim o 9%. Wzrosły ceny zbytu soków pitnych (o 8-10%), a także dżemów wyprodukowanych z czarnych porzeczek (o 26%) i z truskawek (o 30%).

W lutym 2011 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były aż o 34%, a przetworów owocowych o 35% niższe niż w lutym roku poprzedniego. O spadku eksportu owoców świeżych zdecydowało obniżenie sprzedaży jabłek o 42%. W grupie przetworów owocowych najbardziej spadł eksport truskawek i wiśni w puszkach (odpowiednio o 53 i 57%) oraz zagęszczanego soku jabłkowego (o 35%). Eksport dżemów i przecierów obniżył się o 40%, a mrożonek o 30%. W wyniku zwiększenia cen eksportowych większości owoców i ich przetworów – głównie jabłek i zagęszczanego soku jabłkowego (wzrost dwukrotny), wpływy z eksportu przetworów owocowych były na poziomie ubiegłorocznym, a owoców świeżych wyższe o 4%. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów zwiększyły się w relacji do lutego 2010 r. o 3% do 90,3 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców południowych (o 40%), a wyższy jabłek (o 247%). Mniejsze też były rozmiary importu przetworów (o 14%). Wzrosły jedynie, z powodu niedoborów na rynku krajowym, rozmiary przywozu owoców suszonych i ananasów w puszkach. Wzrost cen importowych spowodował zwiększenie wartości importu przetworów owocowych o 1% i mniejsze niż wolumenu obniżenie wartości przywozu owoców świeżych (o 12%). W lutym 2011 r. saldo obrotów owocami i ich przetworami wzrosło do 8,3 mln euro wobec ujemnego 0,6 mln euro w lutym roku poprzedniego. W okresie I-II 2011 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 13,2 mln euro, wobec ujemnego 11,3 mln euro w analogicznym okresie 2010 r. Obniżenie salda spowodowane było większym wzrostem wartości importu (o 3%) niż eksportu (o 2%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki ^a	Wiśnie ^a	Morele	Brzoskwinie	Śliwki ^a
2010 II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	3,80	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
2010 I-XII	1,32	2,36	3,37	3,19	4,91	3,36	1,85
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	114	94	x	x	x	x	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	249	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki ^a	Truskawki z szypułką ^a	Porzeczki czerwone ^a	Porzeczki czarne ^a	Maliny ^a	Aronia ^a	Wiśnie do mrożenia ^a	Wiśnie do tłoczenia ^a	Śliwki do mrożenia ^a
2010 II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 I-XII	0,36	2,75	1,64	1,08	1,92	3,20	0,75	2,42	2,20	1,49
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	94	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	310	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2010 II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-	-
2010 I-XII	0,98	1,34	1,45	0,88	0,89	0,89	0,89	1,99	1,99	4,44	7,00	x	1,67
2011 I	1,58	1,90	1,90	1,54	1,45	1,55	1,55	2,46	2,46	-	-	-	-
II	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-	-
III	1,92	2,29	2,26	2,07	1,92	1,98	1,98	-	-	-	-	-	-
IV	2,09	2,40	2,32	2,13	2,07	2,10	2,09	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	109	105	103	103	108	106	106	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	255	198	192	318	304	309	294	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owoce i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
XI	7 363	12 140	23 812	15 197	13 020	3 780	10 280
XII	8 202	12 812	19 402	6 987	11 001	3 553	4 898
2010 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
2011 I	4 466	8 120	19 506	1 803	10 869	3 531	7 285
II	4 062	5 567	19 501	1 834	11 190	4 227	7 383
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	91	69	100	102	103	120	101
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	59	40	86	41	101	107	82

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*												2011*		II 2011 II 2010 (%)	
	I-XII		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	I	II									
Owoce świeże	971 020	106 885	130 724	146 284	120 924	98 209	89 646	57 972	31 923	26 701	22 349	28 722	57 170	917 510	67 543	86 193						66						
Jabłka	760 165	95 538	121 738	137 038	113 334	91 133	69 640	27 852	6 147	7 936	10 985	15 411	31 748	728 501	48 113	70 954						58						
Gruszki	19 308	1 775	1 331	1 004	621	253	167	275	547	1 148	1 460	1 623	1 720	11 925	922	1 243						93						
Truskawki	15 770	44	58	129	163	161	11 506	2 333	250	94	58	98	184	15 078	31	27						46						
Sliwki	16 673	17	21	16	15	9	24	657	2 280	2 531	1 398	169	86	7 222	1	3						12						
Maliny	24 276	234	197	226	153	244	609	5 904	3 786	3 641	1 042	400	1 015	17 451	62	31						15						
Wiśnie	9 846	12	4	4	3	3	425	2 725	1 413	13	18	18	59	4 697	-	-						0						
Przetwory owocowe	701 890	53 800	56 265	72 470	67 084	63 667	71 951	74 113	65 108	59 690	59 818	51 590	43 979	739 537	38 105	36 403						65						
Zagęszczony sok jabłkowy	246 906	16 826	17 561	24 155	23 723	20 627	23 719	20 842	19 662	17 332	23 133	16 888	14 617	239 086	10 325	11 467						65						
Truskawki w puszkach	8 041	589	430	828	610	682	1 179	723	602	545	596	742	653	8 179	365	202						47						
Wiśnie w puszkach	7 496	401	584	715	736	822	750	673	1 062	509	568	588	470	7 877	344	252						43						
Dżemy	27 757	1 740	2 244	2 672	2 586	2 385	2 329	2 264	2 579	2 073	2 039	1 972	1 599	26 483	1 102	1 349						60						
Mrożonki	256 410	22 668	23 341	29 891	25 627	26 840	29 316	34 122	28 330	26 791	22 094	19 772	16 597	305 388	18 677	16 432						70						
Owoce świeże	354 846	30 362	37 043	41 118	38 558	32 784	40 066	37 351	29 607	21 420	13 166	16 135	31 762	369 371	31 745	38 541						104						
Jabłka	197 163	23 111	30 954	34 537	32 971	27 177	21 521	7 953	2 051	2 837	4 030	5 981	12 030	205 153	18 431	27 843						90						
Gruszki	9 822	932	761	607	427	147	134	210	376	755	934	1 128	1 118	7 530	564	820						108						
Truskawki	13 509	43	67	157	208	223	11 126	2 644	517	186	74	142	257	15 643	29	34						51						
Sliwki	7 116	15	12	11	10	6	19	497	1 383	1 553	888	116	54	4 565	1	2						18						
Maliny	21 466	366	304	383	273	453	588	5 492	4 067	4 052	1 408	716	1 480	19 584	118	80						26						
Wiśnie	6 231	7	4	6	3	3	553	2 786	1 262	12	29	13	35	4 712	-	-						x						
Przetwory owocowe	717 163	49 567	51 975	65 106	60 610	60 265	72 696	84 067	70 970	75 843	76 733	68 810	59 204	795 847	50 804	51 782						100						
Zagęszczony sok jabłkowy	166 917	10 810	11 089	14 563	14 738	13 347	15 375	12 809	13 287	15 025	25 029	19 850	15 214	181 136	14 015	15 958						144						
Truskawki w puszkach	10 619	744	550	1 001	847	930	1 417	878	764	715	739	1 144	1 008	10 736	596	262						48						
Wiśnie w puszkach	7 739	373	563	762	681	782	743	651	1 043	603	671	721	668	8 261	450	283						50						
Dżemy	39 721	2 304	3 165	3 516	4 037	3 407	3 361	3 604	4 051	3 274	3 326	3 761	3 247	41 052	1 662	2 481						78						
Mrożonki	280 184	21 240	21 707	28 064	24 011	26 999	28 040	36 317	32 748	32 119	27 965	24 541	20 804	324 553	23 268	20 477						94						

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009		2010*														2011*		II 2011 II 2010 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II			
Owoce świeże	1 093 770	105 990	92 471	113 720	69 513	74 220	72 493	113 577	103 938	89 205	96 372	105 023	109 814	1 146 336	96 675	72 616	79		
Banany	222 551	22 594	26 624	28 947	19 638	24 596	19 139	16 975	15 973	17 203	18 119	18 956	17 181	245 945	14 605	16 100	60		
Owoce cytrusowe	425 646	67 850	48 582	60 947	27 121	22 276	11 256	9 594	8 129	15 588	25 488	49 262	70 985	417 077	65 155	40 469	83		
Brzoskwinie i nekt.	87 538	22	66	118	189	1 172	7 454	28 323	27 066	18 569	7 020	1 017	1 491	92 507	12	14	22		
Winoigrona	83 899	1 507	2 989	5 636	5 561	5 437	2 187	4 698	14 364	14 401	13 848	7 720	2 448	80 795	1 487	1 880	63		
Arbuzy	99 044	440	369	1 398	2 011	5 707	19 918	38 524	23 207	3 781	615	760	1 557	98 287	406	199	54		
Jablka	21 625	839	734	875	1 264	1 503	1 659	2 061	1 675	3 893	12 657	10 876	1 594	39 631	2 063	2 545	347		
Przetwory razem	246 636	18 878	19 953	27 933	22 405	20 337	18 697	20 255	19 686	26 504	28 433	33 650	28 861	285 593	25 117	17 073	86		
Soki zagęszczone	104 252	8 632	7 783	10 151	9 512	8 207	8 786	6 894	7 187	11 206	11 656	16 841	15 659	122 515	13 174	7 147	92		
-sok pomarańczowy	38 127	2 739	2 866	4 662	3 767	3 562	3 532	2 604	2 751	3 170	3 286	3 326	2 796	39 060	834	700	24		
Mrożonki	27 084	2 238	2 058	2 037	2 456	2 161	1 695	4 113	3 452	4 464	3 966	2 851	1 998	33 488	1 677	1 782	87		
Susze	11 529	992	992	802	681	681	681	1 095	1 332	1 808	1 704	1 621	1 179	13 533	1 173	1 088	110		
Dżemy	5 920	598	482	826	501	650	467	457	401	678	837	742	456	7 096	379	345	72		
Przetwory puszkow.	96 076	6 076	8 295	13 678	9 108	8 388	6 991	7 620	7 216	8 105	9 989	11 383	9 454	106 304	8 549	6 632	80		
-ananasy	18 845	966	993	2 886	1 640	1 081	1 392	1 752	1 006	1 312	1 107	1 741	2 008	17 885	1 241	1 446	146		
-brzoskwinie	25 902	1 250	2 323	5 033	2 286	2 058	1 480	2 089	2 042	2 724	2 951	4 385	2 720	31 341	2 268	1 068	46		
Owoce świeże	735 660	70 198	65 229	77 408	58 991	64 574	54 580	77 409	69 650	71 500	70 937	76 567	84 453	841 496	69 274	57 356	88		
Banany	138 758	10 730	13 995	18 422	13 176	17 446	12 782	10 094	9 122	10 476	9 392	11 171	13 155	149 962	11 008	11 818	84		
Owoce cytrusowe	254 293	43 298	31 661	30 374	17 391	16 602	9 759	8 875	8 255	15 161	19 404	30 328	45 300	276 408	37 709	24 303	77		
Brzoskwinie i nekt.	56 325	45	59	171	231	1 594	7 663	25 074	20 486	11 551	3 935	695	1 257	72 762	24	29	48		
Winoigrona	82 715	2 472	4 108	8 030	8 828	7 154	2 745	5 680	11 899	12 049	13 062	9 305	3 614	88 946	2 941	3 672	89		
Arbuzy	22 907	208	230	782	1 052	3 156	6 232	9 773	3 827	689	290	393	702	27 334	244	171	74		
Jablka	9 979	313	424	549	983	1 179	1 134	1 165	816	1 702	2 810	3 012	1 182	15 269	1 413	1 754	413		
Przetwory razem	287 148	20 439	24 429	30 913	28 976	28 131	26 269	28 713	30 082	38 703	42 245	46 570	44 537	390 007	34 774	24 636	101		
Soki zagęszczone	94 304	7 009	7 865	10 304	12 311	10 271	12 277	9 549	9 992	15 394	14 697	22 020	21 811	153 499	18 452	10 391	132		
-sok pomarańczowy	32 560	2 546	2 731	4 859	4 389	5 045	6 132	4 226	4 001	5 011	5 141	5 128	4 846	54 055	3 962	3 842	141		
Mrożonki	36 693	2 462	2 400	2 196	2 246	3 115	2 355	6 787	5 375	6 663	7 355	4 188	3 090	48 231	2 434	2 179	91		
Susze	23 388	1 858	1 888	1 931	1 513	1 456	1 349	1 789	2 279	3 320	3 743	3 588	2 846	27 559	2 803	2 314	123		
Dżemy	10 036	738	735	1 043	883	1 091	795	876	569	870	1 119	1 085	991	10 796	644	570	78		
Przetwory puszkow	119 818	8 044	11 169	15 046	11 827	11 842	9 271	9 551	11 703	11 996	14 884	15 301	15 542	146 176	10 188	9 035	81		
-ananasy	13 475	698	785	1 934	1 195	845	1 067	1 423	800	1 187	925	1 500	1 759	14 118	1 088	1 198	153		
-brzoskwinie	16 429	753	1 302	2 742	1 396	1 302	865	1 155	1 132	1 623	1 694	2 714	1 838	18 517	1 290	618	48		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2010 I	0,24	0,52	0,65	-	1,71	0,60	0,78	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14	-	1,69	6,21	0,75	0,60	0,70	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,39	0,92
V	0,30	0,58	1,33	-	2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,36	0,95
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,20	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,21	0,96
VIII	0,33	0,69	2,25	0,69	1,06	0,91	1,10	0,99	0,76	1,27	0,98
IX	0,34	0,66	2,15	0,60	1,10	1,13	1,19	1,03	0,99	1,30	1,15
X	0,36	0,64	0,55	0,75	1,30	4,00	1,18	1,09	1,21	1,24	1,15
XI	0,38	0,70	1,23	-	2,15	1,05	1,14	1,07	1,32	1,39	1,21
XII	0,38	0,65	2,06	-	2,24	1,07	1,16	0,97	1,55	1,21	1,34
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
2011 I	0,38	0,61	0,94		1,92	1,00	1,10	1,18	1,52	1,63	1,31
II	0,39	0,66	1,28	1,17	2,61	1,00	1,20	1,04	1,59	1,30	1,12
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	103	108	136		136	100	109	88	105	80	85
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	156	116	133		167	27	158	176	218	102	117

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2010 II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
2010 I-XII	1,52	1,47	1,50	1,49	1,51	3,04	9,93	3,82	5,82	3,51	3,70	5,06	5,34	4,02	8,14
2011 I	1,95	1,50	1,54	1,52	1,58	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	109	107	103	102	102	106	x	x	x	x	90	95	103	102	73
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	203	191	181	176	171	141	x	x	x	x	120	85	87	95	90

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2010 I	6,20	6,50	6,50	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	1,77	2,26
XII	5,83	6,13	6,00	1,77	2,04
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
2011 I	-	-	6,50	1,75	2,05
II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>III 2011</u> II 2011	105	100	100	101	103
<u>III 2011</u> III 2010	126	97	130	108	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
XII	3,20	5,72	-	-	-	-	11,76	4,85	5,09	5,40	4,84
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
2011 I	3,31	5,90	-	-	-	-	14,92	5,11	5,00	5,34	4,85
II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2011</u> II 2011	107	101	x	x	x	x	92	98	99	95	107
<u>III 2011</u> III 2010	175	122	x	x	x	x	115	113	92	83	87

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2010 I	12,53	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
XII	12,72	3,64	4,27	15,52	6,80	5,41
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
2011 I	12,72	3,67	4,30	15,88	6,94	5,51
II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
Wskaźniki zmian cen (%)						
$\frac{\text{III 2011}}{\text{II 2011}}$	101	101	100	101	101	100
$\frac{\text{III 2011}}{\text{III 2010}}$	102	102	101	108	105	101

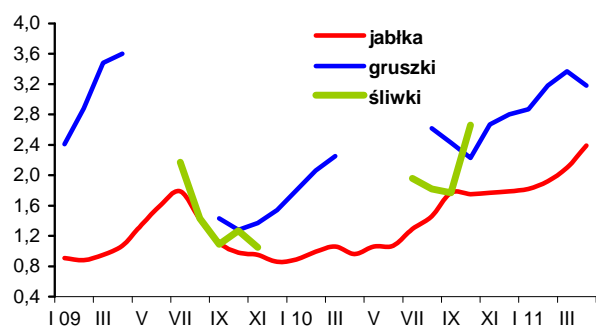
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

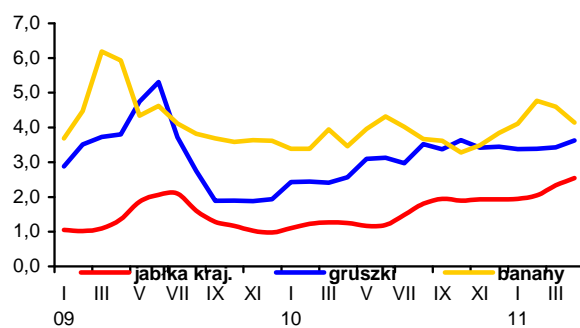
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

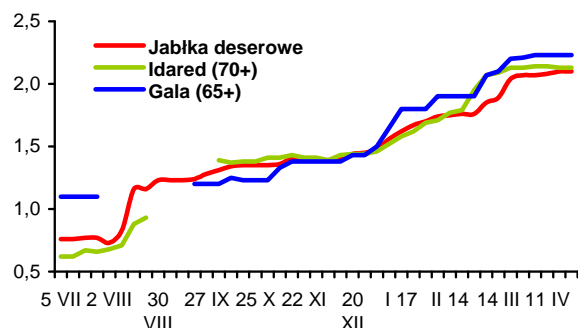
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2009 - 2011 r. (zł/kg)

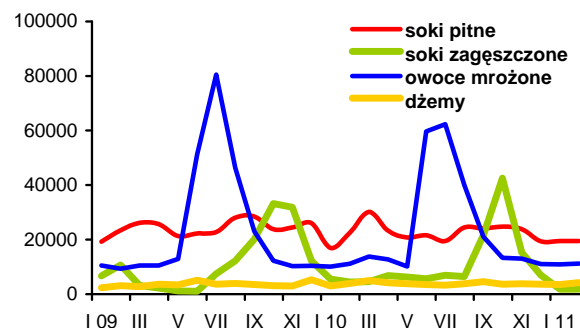
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 - 2011 (zł/kg)

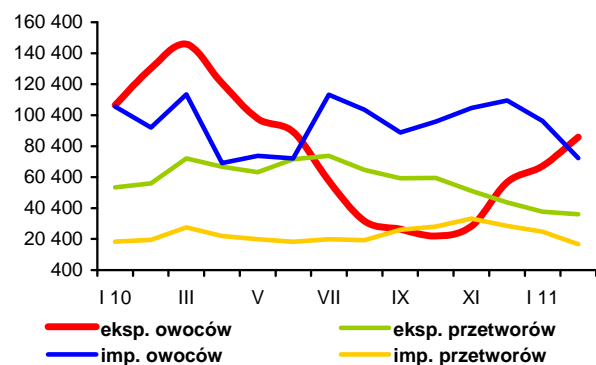
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VII 2010 r. do IV 2011 r. (zł/kg)

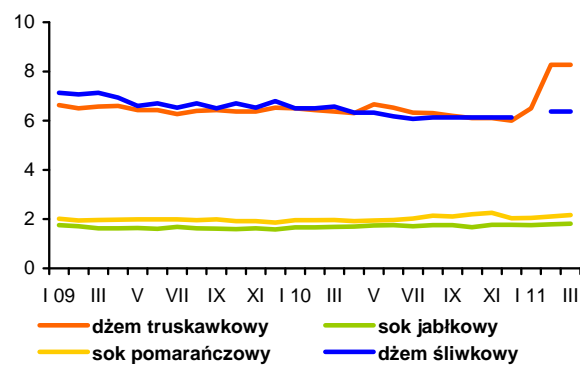
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (tony)

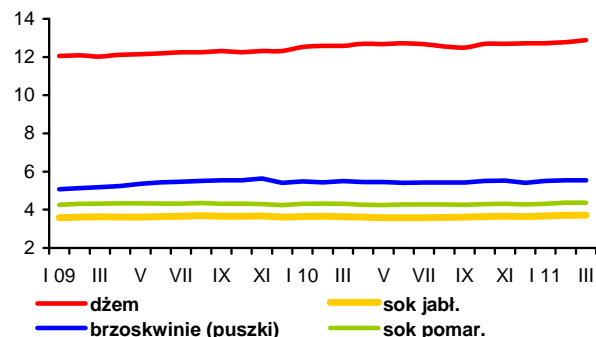
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2010 i 2011 r. (tony)

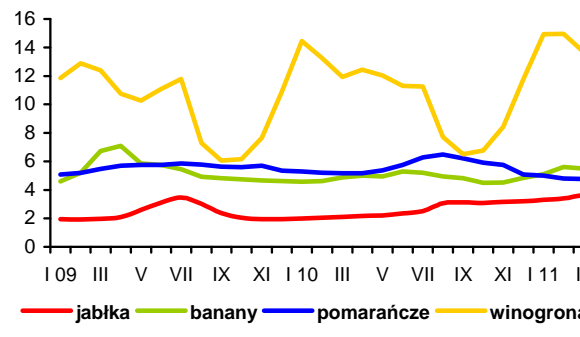
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Utrzymuje się dobra koniunktura na międzynarodowym rynku mleka. W marcu na światowych giełdach towarowych ceny masła w blokach wahały się w granicach 3600-3900 EUR/t, odtłuszczonego mleka w proszku 2600-2800 EUR/t, pełnego 3300-3500 EUR/t, serów dojrzewających 3700-3950 EUR/t i kazeiny 7000-7200 EUR/t. Na początku kwietnia odnotowano niewielki spadek światowych cen podstawowych produktów mlecznych, z wyjątkiem serów dojrzewających i kazeiny.

Rosnący popyt i wysokie ceny produktów mlecznych na światowym rynku sprzyjają wzrostom cen na rynku mleka w Polsce. W marcu za 1 hl mleka w skupie płacono przeciętnie 119,87 zł, tj. o 3,2% więcej niż przed miesiącem i o 17,4% więcej niż rok temu. Cena mleka standardowego wzrosła o 2,4% do 121,59 zł/100 kg, przy zróżnicowaniu od 116,69 zł/100 kg w makroregionie centralnym do 126,69 zł/100 kg w północnym. Przeciętny poziom cen skupu mleka w I kwartale br. był o 14,5% wyższy niż w analogicznym okresie 2010 r. W marcu odnotowano istotny wzrost cen bydła mlecznego na targowiskach. Krowy dojne zdrożały w porównaniu z poprzednim miesiącem o 8,7% do ok. 2780 zł/szt., a jałówki 1-roczone o 12,6% do 1805 zł/szt. W ciągu roku ceny bydła mlecznego wzrosły o 11-16%.

Wyższe niż w lutym były również ceny sprzedaży przetworów mlecznych. Najsilniej wzrosły ceny zbytu mleka w proszku (o 7,5-9%). Ceny masła, serów dojrzewających i mleka UHT były wyższe o 3-3,5%. Jedynie ceny jogurtu owocowego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu roku najbardziej wzrosły ceny masła w blokach (o 29%) i mleka w proszku (o 26-27%). Wg notowań Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej na początku kwietnia zarysowały się tendencje spadkowe cen zbytu przetworów mlecznych.

Ceny detaliczne mleka i przetworów mlecznych wzrosły średnio o 0,7% w porównaniu z lutym, przy wzroście cen całej żywności o 2,1%. Najbardziej podrożało mleko spożywcze w folii (o 1,9%), śmietana i śmietanka (o 1%), sery dojrzewające i topione a także mleko UHT (o 0,8%). Jedynie ceny kefiru i jogurtu owocowego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. Masło podrożało średnio o 1,7%, w tym masło „Ekstra” o 2,6%. W I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., przeciętny wzrost cen nabiału wyniósł 3,5%, a cen masła 7%.

W marcu dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego wzrosły do 731,4 mln l, tj. o 13,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 2,4% w stosunku do marca 2010 r. W I kwartale br. skup mleka był o ok. 3% wyższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

Teresa Zdziarska

W lutym, w wyniku niedoboru surowca, produkcja większości przetworów mlecznych zmalała w porównaniu z poprzednim miesiącem. Najbardziej ograniczono produkcję masła (o ponad 13%), jogurtów i odtłuszczonego mleka w proszku (po ok. 10%). Wytworzono natomiast więcej pełnego mleka w proszku (o ok. 10%), śmietany i serów dojrzewających. W porównaniu z lutym poprzedniego roku silnie wzrosła produkcja mleka w proszku, zarówno pełnego (2 krotnie), jak i odtłuszczonego (o 50%).

Wg wstępnych danych w okresie dwóch pierwszych miesięcy bieżącego roku, w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., eksport przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego zmniejszył się o ok. 5% do 292,8 mln l. Zadecydował o tym przede wszystkim spadek wywozu mleka płynnego i śmietany (o ok. 70%). Natomiast znacznie większy był eksport odtłuszczonego mleka w proszku (o ok. 40%) i masła (o ok. 30%). W przeciwieństwie do eksportu, import produktów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego wzrósł o 26% do 124,2 mln l. Najbardziej zwiększono przywóz odtłuszczonego mleka w proszku (o 78%), masła (o 48%) i napojów mlecznych (o 38%). Przywieziono natomiast znacznie mniej serwatki (o ponad 50%). Nadwyżka eksportu nad importem zmalała więc ilościowo o ok. 20% do 168,6 mln l. W wyniku znaczącego wzrostu cen transakcyjnych wpływy z eksportu wzrosły o 11% do 179,5 mln EUR, a wydatki na import o 33% do 68,3 mln EUR. W konsekwencji dodatnie saldo handlu zagranicznego przetworami mlecznymi wzrosło o 1% do 111,2 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2010 I-XII	8 761,0*	106,59*	.
2010 II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
XII	676,5	118,31	119,09
2011 I	703,1	114,94	116,95
II	644,5	116,15	118,78
III	731,4	119,87	121,59
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	113,5	103,2	102,4
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	102,4	117,4	116,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2009 I-XII	2 700,9	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	282,0
2010^a I-XII	2 583,2	92,3	28,1	485,0	333,4	164,5	359,9	261,6
2009 ^a XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
XI	223,9	4,2	1,8	39,9	24,3	11,9	31,8	21,6
XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
2011 I	204,7	7,3	3,1	42,2	22,6	15,7	30,6	19,8
II	193,3	6,6	3,4	38,1	23,3	13,6	29,5	20,6
Wskaźnik zmian w %								
<u>II 2011</u> <u>I 2011</u>	94,4	90,4	109,7	90,3	103,1	86,6	96,4	104,0
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	96,8	150,0	200,0	102,1	100,9	114,3	110,1	106,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii 1,5-2% tł.	UHT 1,5-2% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2010 II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	9,16	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	9,18	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	9,20	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	9,20	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	9,22	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	9,26	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	9,33	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	9,34	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	9,45	13,60
XI	1,53	1,88	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	9,52	13,63
XII	1,54	1,91	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 I	1,58	1,94	9,28	12,21	15,10	15,85	0,79	5,50	9,67	13,37
II	1,61	1,97	9,89	13,03	15,51	16,10	0,76	5,53	9,77	13,54
III	1,64	2,03	10,78	14,01	15,94	16,56	0,76	5,57	9,95	14,02
IV ^a	1,73	1,82	9,57	12,63	14,35	15,38	.	5,13	9,00	13,22
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	101,9	103,0	109,0	107,5	102,8	102,9	100,0	100,7	101,8	103,5
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	109,3	116,0	127,4	126,2	128,9	118,5	97,4	102,2	108,4	111,3

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 18-24 IV 2011 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2010 II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	12,99	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	12,99	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	12,90	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	12,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,95	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	12,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	13,09	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	13,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	13,17	17,81
XI	2,06	2,65	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	13,13	17,92
XII	2,07	2,62	13,03	3,09	4,27	0,69	1,09	1,59	13,08	17,97
2011 I	2,08	2,64	13,20	3,13	4,31	0,69	1,09	1,58	13,19	18,10
II	2,11	2,65	13,42	3,15	4,31	0,69	1,08	1,59	13,26	18,12
III	2,15	2,67	13,44	3,15	4,42	0,69	1,08	1,60	13,27	18,30
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	101,9	100,8	100,1	100,0	102,6	100,0	100,0	100,6	100,1	101,0
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	105,4	101,1	102,8	101,3	110,8	100,0	105,9	101,9	102,2	105,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	121,4	143,6	18,1	291,6	107,8	27,3	39,2	9,9	58,1	21,3
2010 I-XII	107,9	149,0	26,6	252,6	125,7	39,4	42,2	13,3	63,6	29,5
2010 I	7,3	10,7	1,7	21,7	11,2	2,5	3,8	0,7	5,7	1,8
II	7,2	10,5	2,6	19,8	10,9	2,3	3,6	0,6	4,7	2,2
III	5,3	12,2	2,0	21,9	11,6	4,8	4,3	1,2	7,7	3,1
IV	6,6	12,1	3,0	21,1	10,4	3,5	3,5	0,8	5,0	1,9
V	13,6	12,9	3,4	19,5	10,9	3,9	3,4	1,2	7,0	3,1
VI	12,1	14,4	3,0	21,1	10,5	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,5	13,7	1,6	24,2	10,5	2,3	2,8	1,3	4,6	2,9
VIII	9,3	15,4	1,8	13,8	10,1	3,9	3,0	0,9	6,8	2,8
IX	11,2	12,7	2,7	21,4	10,4	4,5	4,2	1,3	3,8	2,9
X	6,2	12,9	1,8	24,9	10,8	3,4	4,1	1,6	5,1	2,1
XI	5,6	11,5	1,6	24,1	9,9	2,9	4,0	1,2	3,4	2,9
XII	8,8	9,9	1,5	19,1	8,5	2,8	3,0	1,3	3,3	2,1
2011 I	8,4	10,5	2,6	7,8	11,3	4,0	4,2	1,3	5,3	2,5
II	8,4	8,5	3,0	5,3	10,5	3,1	3,5	0,6	4,7	3,0
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{\text{II 2011}}{\text{I 2011}}$	100,0	81,0	115,4	67,9	92,9	77,5	83,3	46,2	88,7	120,0
$\frac{\text{II 2011}}{\text{II 2010}}$	116,7	81,0	115,4	26,8	96,3	134,8	97,2	100,0	100,0	136,4

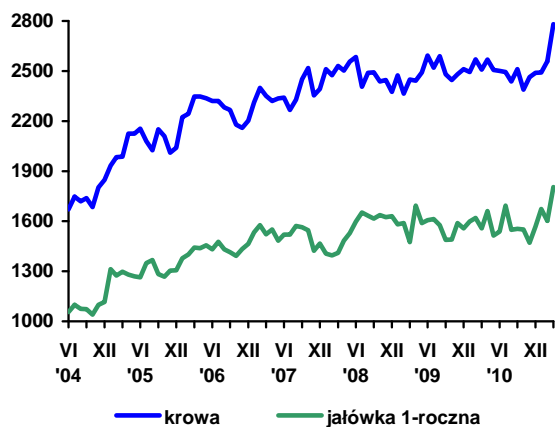
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

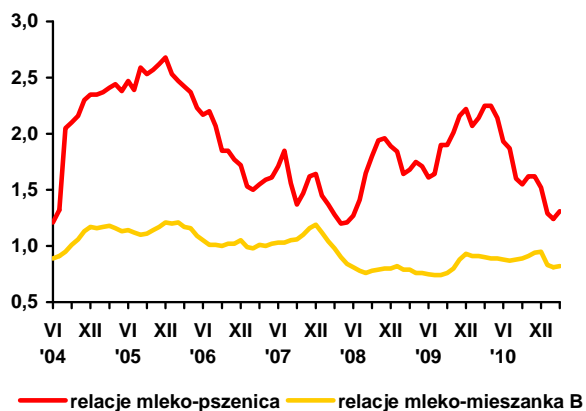
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	1 416	2 594	2 313	444	966	1 727	2 862	2 764	547	1 141
2010 I-XII	2 052	2 926	3 174	623	994	1 859	3 191	3 503	633	1 067
2010 I	1 775	2 664	2 839	501	951	1 859	2 838	2 730	452	1 040
II	1 865	2 801	2 714	541	991	1 926	3 008	2 644	546	990
III	1 822	2 810	2 831	551	979	1 694	2 903	2 939	489	1 045
IV	1 901	2 785	2 906	582	1 004	1 433	3 053	3 088	530	1 171
V	2 060	2 977	3 089	701	1 033	1 503	3 179	3 313	496	1 029
VI	2 003	2 881	3 276	657	958	1 886	3 100	3 286	535	1 031
VII	2 126	2 928	3 473	596	966	2 310	3 305	3 929	729	1 009
VIII	2 138	2 906	3 420	847	967	1 732	3 159	3 359	766	972
IX	2 207	3 023	3 459	641	1 025	2 059	3 343	3 614	867	1 165
X	2 228	2 956	3 531	663	1 019	2 198	3 391	4 147	787	1 162
XI	2 188	3 186	3 610	618	1 014	1 945	3 386	3 959	820	1 050
XII	2 119	3 221	3 311	663	1 026	2 073	3 717	3 836	931	1 200
2011 I	2 258	2 973	3 579	894	1 000	1 680	2 976	4 005	1 012	948
II	2 396	3 146	3 850	1 699	1 026	2 035	3 210	4 321	951	957
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{\text{II 2011}}{\text{I 2011}}$	106,1	105,8	107,6	190,0	102,6	121,1	107,9	107,9	94,0	100,9
$\frac{\text{II 2011}}{\text{II 2010}}$	128,5	112,3	141,9	314,0	103,5	105,7	106,7	163,4	174,2	96,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

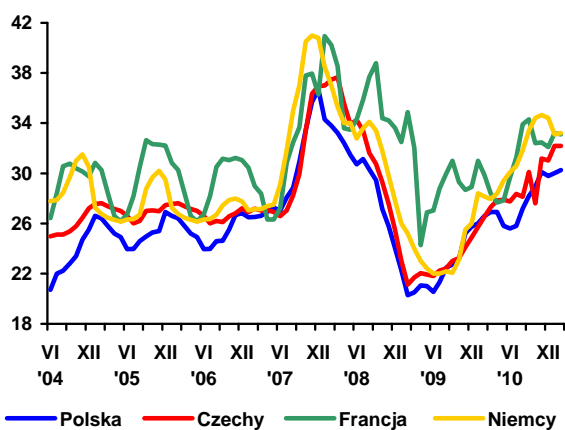
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

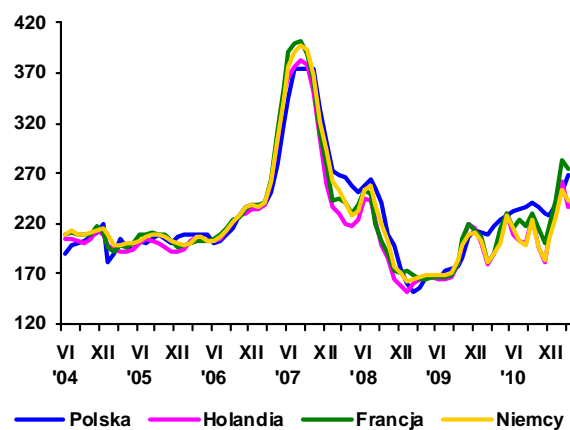
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

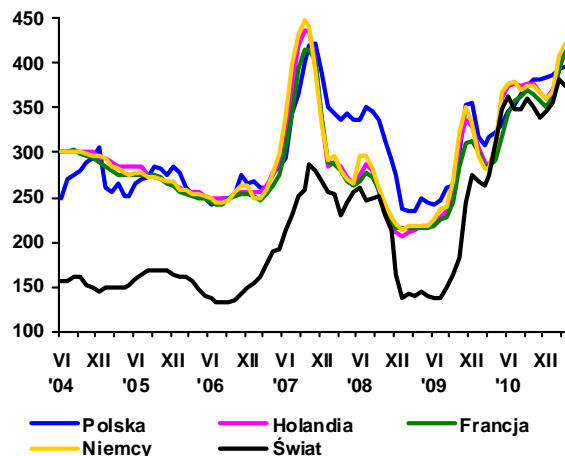
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

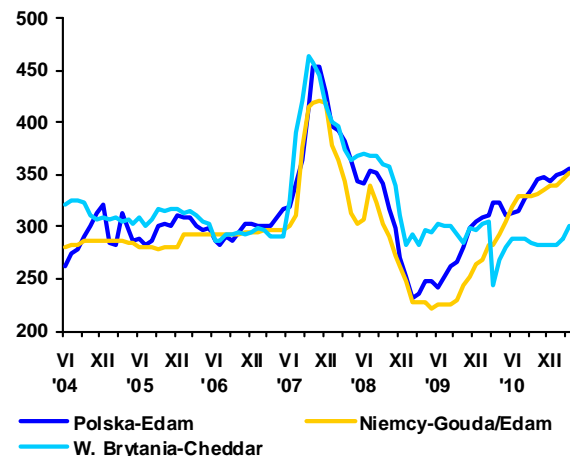
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W marcu 2011 r. cena skupu bydła wynosiła 5,71 zł/kg i od stycznia br. wzrosła o ponad 9%. W I kwartale br. wzrost cen skupu żywca wołowego był o ok. 5 pkt. proc. mniejszy niż cen skupu żywca wieprzowego i drobiowego. Mimo to, był on nadal relatywnie drogi w porównaniu do pozostałych gatunków żywca. Relacje cen skupu żywca wołowego do wieprzowego wzrosły z 1,27 w I kwartale 2010 r. do 1,37 w I kwartale 2011 r., a do drobiu wynosiły 1,44 i były zbliżone do poziomu z poprzedniego roku. Nastąpił spadek cen skupu cieląt z 9,39 zł/kg w I kwartale 2010 r. do 7,76 zł/kg w I kwartale 2011 r. W ciągu trzech miesięcy br. ceny cieląt na targowiskach były wyższe niż w skupie i wynosiły 9,6-10,4 zł/kg wagi żywej, a notowania obejmowały ceny cieląt rzeźnych i do dalszego chowu. W kwietniu br. tendencja wzrostowa cen skupu byków i jałówek została zahamowana. Rosły nadal ceny skupu krów. W rezultacie średnia cena zakupu bydła przez zakłady mięsne była zbliżona do poziomu sprzed miesiąca i wynosiła 5,45 zł/kg wagi żywej. Znalazło to odzwierciedlenie w cenach sprzedaży ćwierci wołowych (Tab. 3).

Na głównych rynkach zbytu polskiej wołowiny ceny w kwietniu 2011 r. były niższe niż przed miesiącem. Obniżyły się one o ok. 1% we Włoszech (do 363 EUE/100kg tuszy), Hiszpanii (do 336 EUR), i Portugalii (do 345 EUR), a w Niemczech spadły o 2% (do 345 EUR). Jednocześnie na Litwie w ciągu miesiąca ceny wzrosły o 13% (do 236 EUR/100kg tuszy), w Holandii o 5% (do 324 EUR), i na Słowacji o 3% (do 322 EUR).

Na rynku krajowym wzrost cen detalicznych mięsa wołowego był znacząco mniejszy niż cen skupu. W I kwartale br. cena detaliczna rostbefu wzrosła o 1,5% (do 21,29 zł/kg), a w porównaniu do I kwartału

2010 r. była o ponad 4% wyższa. Relacje cen detalicznych do cen skupu były korzystniejsze dla producentów żywca wołowego niż przed rokiem. W I kwartale 2011 r. cena detaliczna rostbefu stanowiła równowartość 3,92 kg żywca wołowego, a w I kwartale 2010 r. 4,22 kg.

Wzrósł skup żywca wołowego w I kwartale 2011 r. w wyniku większych ubojów bydła. Wyniósł on ok. 39 tys. ton i był o ok. 28% większy niż w I kwartale 2010 r. Liczba ubijanego bydła wzrosła o 17,5% (do 331,7 tys. sztuk), w tym byków o 31,2% (do 176,3 tys. sztuk), a krów o 2,4% (do 107,5 tys. sztuk). Udział krów w ubojach bydła wynosił ok. 32% i był o 5 pkt. proc. mniejszy niż w I kwartale 2010 r.

W styczniu i lutym 2011 r. eksport mięsa wołowego wyniósł ok. 37 tys. ton i był o ok. 7 tys. ton większy niż w analogicznych miesiącach 2010 r. Mięso chłodzone stanowiło ok. 89% (32,2 tys. ton) eksportowanej wołowiny. Jego cena w eksporcie wzrosła z 2,72 EUR/kg 2010 r. do 3,12 EUR/kg, a wołowiny mrożonej z 2,60 do 2,90 EUR/kg. Eksport wołowiny chłodzonej i mrożonej do tradycyjnych jej odbiorców był mniejszy niż przed rokiem. Eksport do Włoch obniżył się z 7,5 do 5,6 tys. ton, do Niemiec z 4,9 do 4,1 tys. ton, do Holandii z 5,5 do 3,9 tys. ton i do Hiszpanii z 2,9 do 2,3 tys. ton. W br. możliwości zbytu wołowiny w Turcji (11,1 tys. ton) miały decydujący wpływ na eksport tego gatunku mięsa.

W styczniu i lutym 2011 r. eksport bydła i cieląt wyniósł 54,7 tys. sztuk i był o 8,5 tys. sztuk mniejszy niż przed rokiem, a średnia cena żywca wołowego w eksporcie obniżyła się o ok. 9% (do 2,48 EUR/kg wagi żywej). Eksport bydła i cieląt do Holandii zmalał o 3,8 tys. sztuk, do Włoch o ok. 0,3 tys. sztuk i do Bośni i Hercegowiny o ok. 0,9 tys. sztuk. Większy był natomiast wywóz bydła na Litwę, który wyniósł 1,9 tys. sztuk, podczas gdy w styczniu i lutym 2010 r. było to zaledwie 158 sztuk.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,9	20,2	1,5
	II	12,2	19,4	1,5	17,1	2,0
	III	15,0				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
w % ceny	sprzed roku	125,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	107,1	-	-	-	-	-

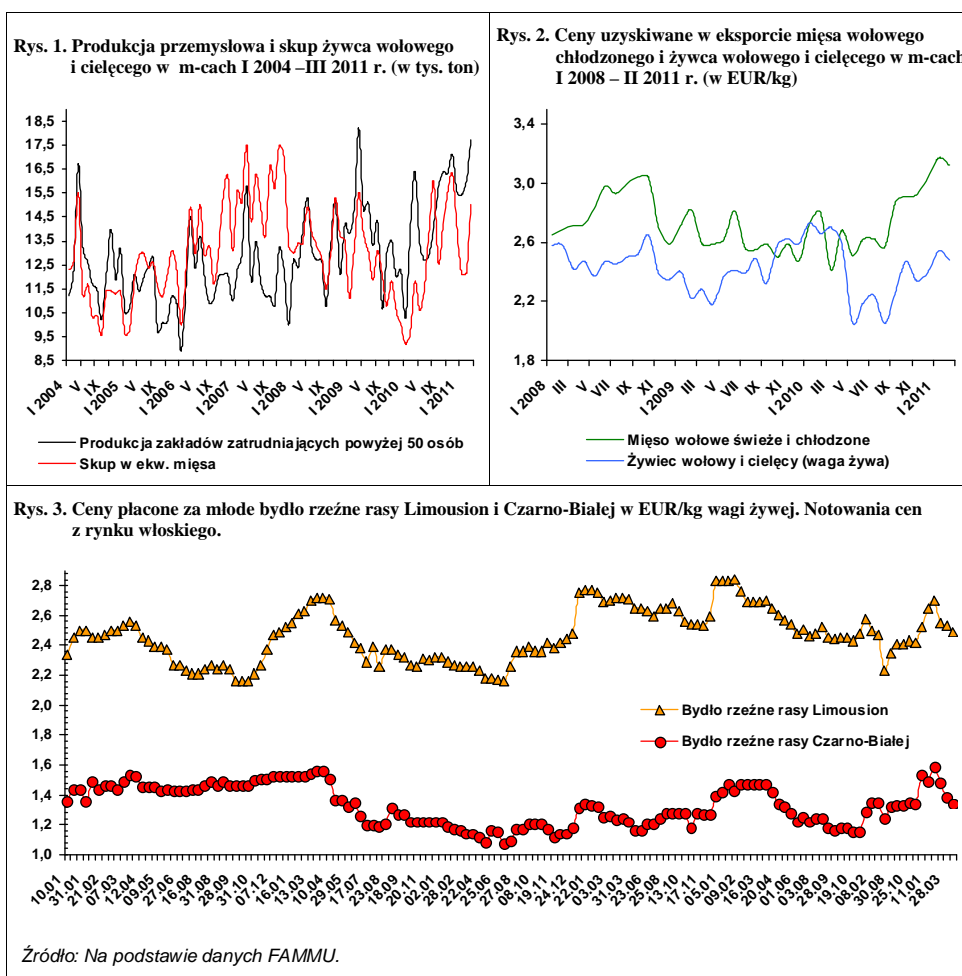
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,49	4,49	4,60	5,00	5,20	5,35	5,17	5,47	5,45
Byki	4,97	4,94	5,33	5,93	5,95	6,11	6,13	6,44	6,43
Krowy	3,64	3,63	3,60	3,69	3,80	3,86	3,95	4,23	4,27
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,22	9,04	9,29	9,54	9,64	10,47	10,15	10,19	10,74
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 975	9 838	10 281	11 426	12 046	11 757	11 546	12 198	12 053
Ćwierci z krów rzeźnych	7 746	7 761	7 667	7 749	8 332	8 445	9 206	9 797	9 540
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	311,38	314,02	314,92	328,48	340,05	346,94	345,53	342,33	342,3
Polska	245,27	245,58	244,58	278,26	283,76	304,90	294,74	299,81	303,1

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

W 2010 r. produkcja trzody chlewnej, na skutek częściowej odbudowy pogłowia trzody, wzrosła według nieostatecznych danych GUS o około 8% w porównaniu z 2009 r. W I półroczu produkcja była większa o około 6%, a w II półroczu o około 11% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Skup trzody w 2010 r. powiększył się o 13% zarówno w I jak i w II półroczu, w stosunku do 2009 roku.

W końcu listopada 2010 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 14 683 szt. i było wyższe o 3,6% niż rok wcześniej i o 2,1% niższe od przewidywanego na ten okres we wrześniu 2010 roku. Pogłowie podatne do uboju (pogłowie ogółem minus pogłowie prosiąt poniżej 20 kg) w I półroczu 2011 r. było jednak zbliżone do prognozowanego. W związku z tym prognozowana na ten okres produkcja wyższa o około 5% niż w I półroczu 2010 r., wydaje się prawdopodobna. Wprawdzie meldunkowy wzrost skupu trzody w pierwszych dwóch miesiącach przekraczał 20%, ale w marcu stopa wzrostu spadła poniżej 10%.

W II kwartale bieżącego roku stopa wzrostu skupu będzie przypuszczalnie nadal obniżać się z miesiąca na miesiąc. W okresie letnio-jesiennym i poźniwnym będziemy mieć do czynienia ze spadkową tendencją produkcji i skupu trzody chlewnej.

W końcu listopada 2010 r. pogłowie prosiąt poniżej 20 kg było w skali kraju zbliżone do ubiegłorocznego, ale w gospodarstwach indywidualnych było ono mniejsze o 3,1%, a pogłowie macior prośnych zmalało o 5,3%. W spółkach prywatnych, których udział w pogłowie trzody ogółem wynosił 12%, pogłowie macior prośnych było większe niż rok wcześniej o 3,7%, a pogłowie prosiąt o 22%.

O rozpoczętym spadku pogłowia trzody w gospodarstwach indywidualnych w II połowie ubiegłego roku zdecydował nieopłacalny już wówczas chów. Ceny zbóż po zbiorach z miesiąca na miesiąc dynamicznie rosły, a ceny trzody malały. W listopadzie 2010 r. targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 55 i 48%. W okresie zimy nastąpił dalszy, duży wzrost tych cen.

W marcu 2011 r. cena żyta wynosiła 79,31 zł/dt i była wyższa niż w marcu 2010 r. o 94%, a jęczmienia osiągnęła 92,26 zł/dt i wzrosła o 85%. W konsekwencji relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta w lutym zawężała się z 1:10 w czerwcu-lipcu 2010 do 1:5,3 w lutym, a relacja cen trzody do cen jęczmienia z 1:8 do 1:4,6.

Oprócz zbóż wzrosły też ceny pasz przemysłowych. Ich wzrost nie był tak wysoki, ale też istotny. W grudniu 2010 r. cena mieszanki dla tuczników była wyższa

Jan Małkowski

Danuta
Zawadzka

niż rok wcześniej o 11%, a koncentratu „Prowit” o 5%. W marcu cena mieszanki dla tuczników wyniosła 127 zł/dt, a cena koncentratu „Profit” 226 zł/dt. Ceny te były wyższe niż w marcu 2010 r. odpowiednio o 35% i 15%.

Węższe relacje cen w marcu niż we wcześniejszych miesiącach oznaczają dalsze pogarszanie się opłacalności chowu świń. W związku z tym należy przypuszczać, że spadek pogłowia macior prośnych w I kwartale br. mógł być jeszcze większy niż w listopadzie. Wobec tego w lipcu br. zwiększyć się może spadek pogłowia prosiąt.

W lipcu 2011 r. pogłowie macior prośnych będzie prawdopodobnie również mniejsze niż rok wcześniej. Krycie macior w II kwartale będzie się odbywać nadal w warunkach zachęcających do jego ograniczania. Wprawdzie ceny skupu trzody w II kwartale 2011 r. będą już o kilkanaście procent wyższe od cen w II kwartale 2010 r., ale ceny zbóż i pasz przemysłowych będą nadal droższe o kilkadziesiąt procent. Relacje cen trzody do cen zbóż i pasz przemysłowych będą wciąż zbyt wąskie, a więc chów trzody będzie nieopłacalny. Aby było inaczej, ceny skupu trzody w II kwartale musiałyby kształtować się średnio na poziomie około 5 zł/kg wagi żywej i ten warunek może być w wysokim stopniu spełniony. Nie zrealizuje się natomiast drugi warunek, a mianowicie spadek targowiskowych cen żyta i jęczmienia z około 79 zł i 92 zł/dt w marcu do odpowiednio 50 i 56 zł/dt, co by oznaczało relacje cen trzody do cen żyta 1:10, a cen trzody do cen jęczmienia 1:9. W I kwartale ceny trzody wzrosły z 3,71 w styczniu do 4,23 zł/kg w marcu. W kwietniu cena trzody wyniosła 4,50 zł/kg i była wyższa o 26% niż rok wcześniej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
X	99,1	85,2	32,4	81,0	44,4	94,5	-12,0
XI	95,8	93,4	29,6	96,0	46,3	100,7	-16,7
XII	102,5	94,2	29,9	124,5	49,2	126,0	-19,3
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	20,3	74,4	39,8	90,7	-19,5
II	91,7	95,2	29,4	92,2	38,6	117,3	-9,2
III	122,1	125,0	36,7	135,4	58,7	116,9	-22,0
IV	96,6	105,0	33,9	111,9	35,9	83,1	-2,0
V	106,9	127,3	40,9	137,2	41,7	97,7	-0,8
VI	107,4	123,0	43,8	145,0	43,2	87,6	0,6
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	44,3	169,7	43,4	85,1	0,9
VIII	105,5	123,2	43,7	179,1	48,9	100,0	-5,2
IX	116,0	125,1	48,1	154,2	51,3	105,1	-3,2
X	121,9	123,0	51,9	160,2	47,8	107,7	4,1
XI	124,7	130,2	48,8	164,9	45,1	97,4	3,7
XII	128,3	125,1	43,8	146,5	42,7	86,8	1,1
2011 I	119,2	123,8	38,1	187,7	40,1	100,8	-2,0
II	117,7	128,5	38,9	132,3	28,4	73,6	10,5
III	132,2	108,3	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2009 VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010 I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55				13,73	21,79	14,07			

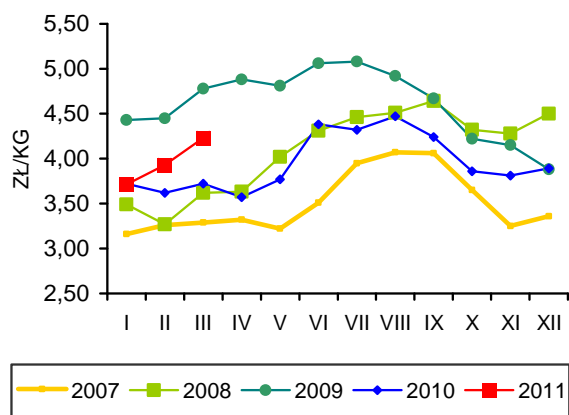
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

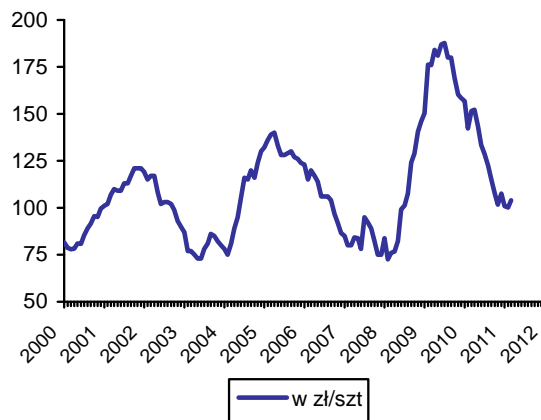
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2009 IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011 I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
IV	154,38	152,43	159,49	138,05	98,7	96,6	110,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

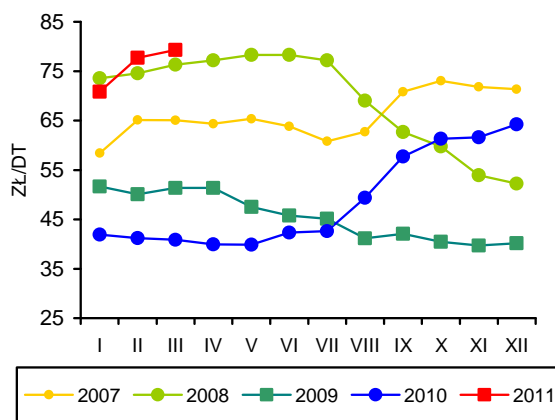
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

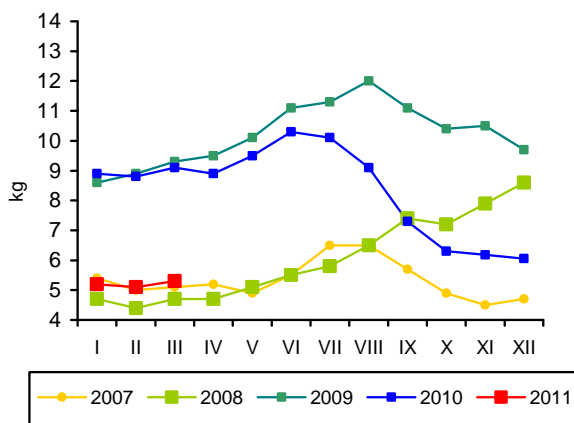
Rys. 2. Ceny psziąt w Polsce

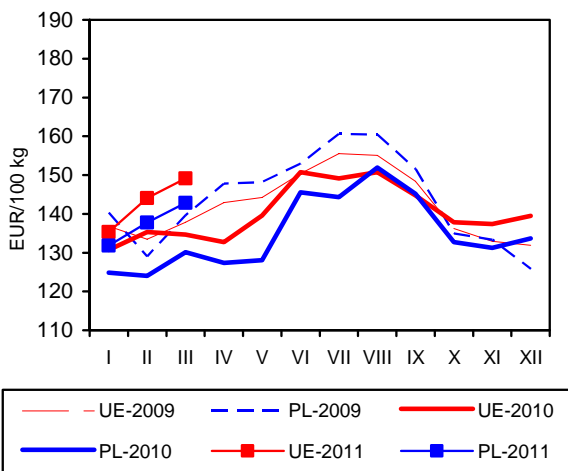
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

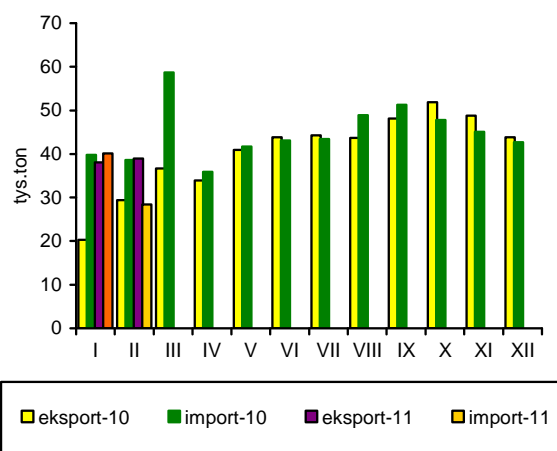
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Drogi surowiec przyczynił się do spowolnienia dynamiki rozwoju przemysłowych ubojów żywca drobiowego. W marcu 2011 r., w zakładach zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 110 tys. ton mięsa drobiu, tj. o 9% więcej niż w lutym, ale o 7% mniej niż w marcu poprzedniego. W całym pierwszym kwartale 2011 r. wzrost przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wyniósł tylko 3,6%, podczas gdy w tym samym okresie poprzedniego roku, 11%.

Utrzymuje się wysoki poziom eksportu mięsa drobiowego, ale jego dynamika słabnie. W lutym 2011 r. wolumen wywozu tego mięsa był o 23,6% mniejszy niż w styczniu i prawie o 15% mniejszy niż przed rokiem. Wielkość importu obniżyła się o 53% w relacji do stycznia i aż o 72% w relacji rok do roku. Łączny eksport w dwóch pierwszych miesiącach roku był niemal taki sam jak rok wcześniej. Natomiast import był o ponad połowę mniejszy.

W marcu 2011 r. kontynuowana była, utrzymująca się od połowy 2010 roku, wzrostowa tendencja cen mieszanek przemysłowych dla drobiu. Pasze pełnoporcjowe podrożały o 1,3% w relacji miesiąc do miesiąca i o 30,6% w relacji rok do roku. W styczniu 2011 r. ceny piskląt były tylko o 0,8% wyższe niż przed rokiem, co świadczy o małym zainteresowaniu hodowców rozwojem produkcji żywca drobiowego. Rosnące koszty chowu drobiu nie są równoważone podwyżkami cen skupu. W relacji rok do roku warunki chowu drobiu pogorszyły się, a opłacalność produkcji drobiu w pierwszym kwartale 2011 r. zmniejszyła się o ok. 10%.

Od początku 2011 r. rosna ceny skupu żywych kurcząt rzeźnych. W kwietniu za kurczętą płacono o 1,6% więcej niż w marcu i o 24,5% więcej niż przed rokiem. Rosną również ceny skupu żywca indyczego. W kwietniu 2011 r. żywe indyki cenione były o 8,1% wyżej niż w marcu i o 26,9% wyżej niż przed rokiem. Mimo to, droższe o 25% pasze spowodowały pogorszenie opłacalności chowu indyków w pierwszym kwartale 2011 roku.

W kwietniu 2011 r. ceny sprzedaży tuszek kurcząt przez zakłady drobiarskie były o 2,5% wyższe niż w marcu i o 31,8% wyższe niż w kwietniu roku poprzed-

nego. Ceny zbytu mięsa indyczego wzrosły natomiast o 21,4% w porównaniu z poprzednim rokiem i o 17,6% w relacji miesiąc do miesiąca, ale porównanie notowań cen z pierwszego kwartału 2011 i 2010 r. wskazuje, że ceny sprzedaży tuszek indyczych były w bieżącym roku tylko o 2,7% wyższe.

Ceny detaliczne tuszek kurcząt były w marcu 2011 r. o 14,8% wyższe w porównaniu z lutym i aż o 24,4% wyższe niż w marcu 2010 roku. Ceny skupu wzrosły w tym czasie w podobnej skali, a ceny zbytu były wyższe o 31,8%. Szybszy wzrost cen zbytu odzwierciedla dobre wyniki uzyskiwane przez przetwórców w eksporcie, który stanowi znaczące źródło przychodów firm drobiarskich.

W marcu 2011 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 21,8% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy nadal do najtańszych, choć w marcu różnice cen polskich i unijnych znacząco się zmniejszyły. Jeszcze w styczniu średnie ceny w Unii Europejskiej były o 40% wyższe niż w Polsce. W relacji marzec do marca, przeciętna polska cena sprzedaży mięsa kurcząt w przeliczeniu na euro wzrosła w 2011 r. o 17,3%, tj. o 5 punktów procentowych bardziej niż średnia cena unijna, która zwiększyła się w tym czasie o 12,3%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim jest jednak nadal znacząca i stanowi główny czynnik konkurencyjności.

W czwartym kwartale 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosło 1,63 kg i było o prawie 2% większe niż w poprzednim roku. Średnia miesięczna konsumpcja wędlin drobiowych w czwartym kwartale 2010 r. wynosiła 0,22 kg na jedną osobę i była o 4,8% większa niż przed rokiem.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
I	93,7	108	95,2	96,4	111,0
II	79,7	92,9	85,8	96,5	101,0
III	94,9	95,1	98,1	118,0	110,0
IV	89,2	105,0	99,0	101,0	
V	96,2	99,1	97,0	139,0	
VI	86,4	94,2	101,5	112,0	
VII	93,4	105	107,0	116,0	
VIII	97,4	96	101,0	112,0	
IX	95,6	101	105,0	119,0	
X	109,0	108	113,0	125,0	
XI	99,9	93	105,0	123,0	
XII	91,0	97,7	107,0	122,0	
RAZEM	1126,4	1195	1217,0	1368,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011
I	2654	1616	27902	32118
II	2692	759	28802	24531
III	3040		32251	
IV	2637		31418	
V	3385		31841	
VI	2414		33734	
VII	2702		36220	
VIII	2502		30428	
IX	3051		37479	
X	2410		39806	
XI	2404		38969	
XII	2459		32407	
RAZEM	32850		401257	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1044	1276	1,26	1,27	2,84	3,22	4,29	5,59	6,06	6,61
II	1045	1356	1,34		3,04	3,43	4,84	5,69	6,08	6,61
III	1051	1373	1,27		3,13	3,86	5,05	6,03	6,10	7,59
IV	1030		1,28		3,15	3,92	4,69	6,18	6,26	
V	1018		x		3,22		5,19		6,28	
VI	1040		1,36		3,40		5,29		6,73	
VII	1057		1,36		3,31		5,43		6,56	
VIII	1105		1,29		3,53		5,53		7,04	
IX	1135		1,28		3,44		5,15		6,86	
X	1170		1,27		3,06		5,66		6,31	
XI	1177		1,28		3,00		5,62		6,04	
XII	1196		1,28		3,02		5,45		5,96	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	5,50	5,60	4,54	4,93	7,64	7,17
II	5,50		4,47	5,18	7,46	7,16
III	5,50		4,44	5,28	7,79	7,78
IV	5,50		4,50	5,71	7,54	9,15
V	x		4,41		7,53	
VI	5,60		4,68		7,75	
VII	5,60		4,73		7,43	
VIII	5,60		4,76		7,18	
IX	5,52		5,06		7,14	
X	5,50		5,01		7,17	
XI	5,60		5,02		7,40	
XII	5,60		5,02		8,31	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60

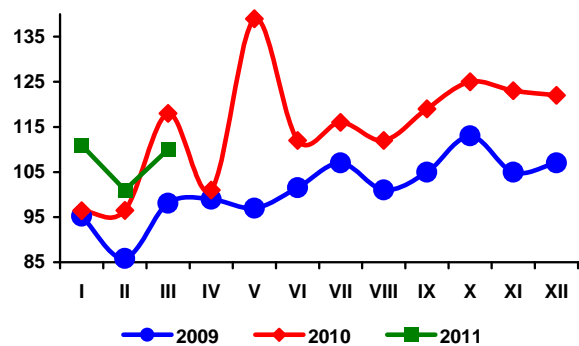
Źródło: Dani MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

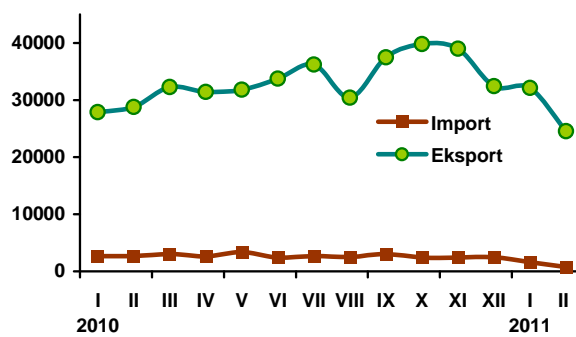
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49	1,49	0,21	0,23	0,23
IV	1,58	1,60	1,63	0,21	0,21	0,22

Źródło: Dane GUS.

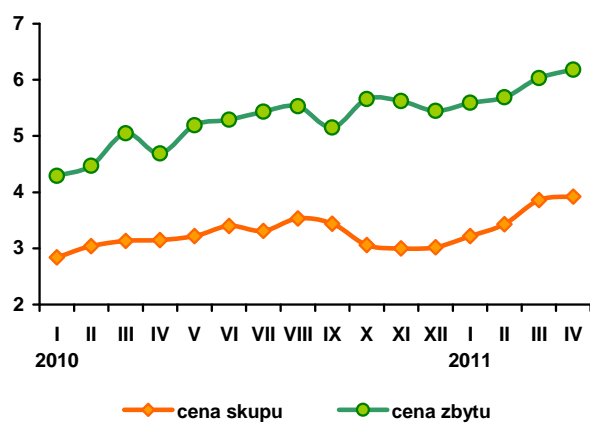
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

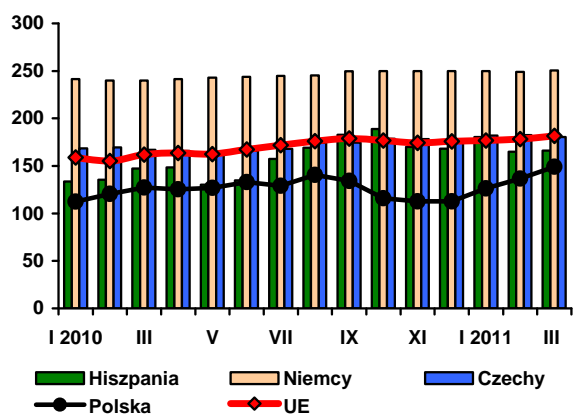
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Od początku 2011 r. utrzymuje się spadek cen jaj spożywczych, natomiast pasze pełnoporcjowe dla niosek drożeją, choć wolniej niż dla drobiu rzeźnego. Przyczynia się to do pogorszenia opłacalności produkcji jaj konsumpcyjnych. W kwietniu, w relacji do marca, ceny jaj wszystkich klas wagowych obniżyły się. Najsilniejszy spadek miał miejsce w przypadku jaj dużych i małych. W 2011 r. za jaja wszystkich klas wagowych, płacono też znacząco mniej niż w kwietniu roku poprzedniego. Podobnie jak w lutym i marcu, spadek cen był najmniejszy w przypadku jaj bardzo dużych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do kwietnia 2010 r. tylko o 8,8%, podczas gdy jaja klasy L o 28,5%, klasy M o 23,8% a klasy S o 28,7%. Średnia cena zbytu jaj świeżych wyniosła w kwietniu 2011 roku 25,88 zł za 100 sztuk i była o 22% niższa niż średnia cena notowana przed rokiem.

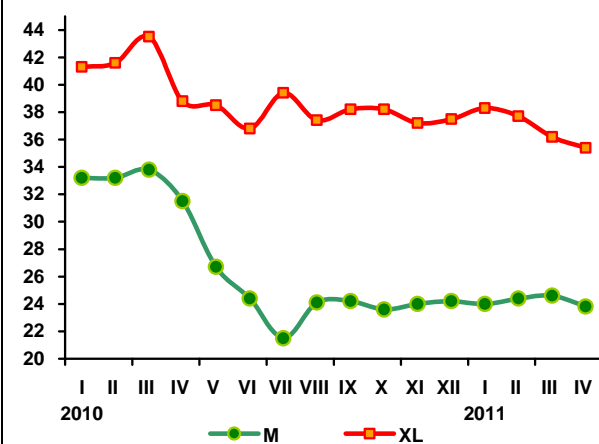
Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego również wykazują tendencję spadkową, a ponadto dużą wahliwość. W kwietniu 2011 r. przeciętna cena jaj skupowanych do przemysłowego przerobu była o 37% niższa niż w roku 2010 i o 27,5% niższa niż w marcu 2011 roku. Wówczas, mimo wzrostu o 18% w relacji do lutego, cena jaj skupowanych przez przemysł stanowiła 74% ceny płaconej producentom w roku poprzednim. O niskim poziomie cen na polskim rynku jaj decyduje duża podaż

jaj na całym jednolitym rynku europejskim oraz silny spadek ich cen obserwowany w wielu państwach Wspólnoty, szczególnie w relacji do poziomu notowanego w 2009 i w pierwszej połowie 2010 roku.

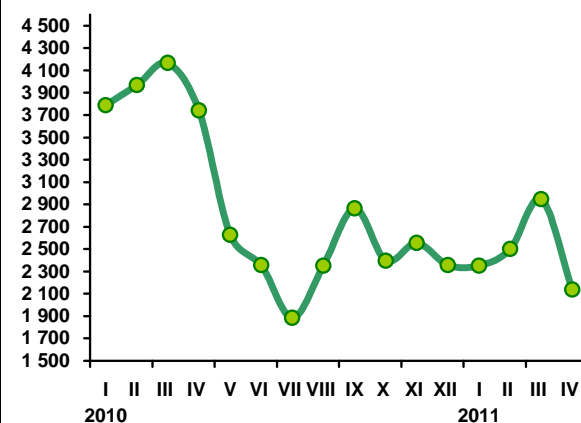
W okresie od kwietnia 2010 r. do kwietnia 2011 r., jaja w na rynku unijnym potaniały średnio o 22%, a w Polsce – o 28,5%. Relacje notowań przeciętnych cen jaj w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się. W marcu 2010 r. jaja w Polsce kosztowały w przeliczeniu na euro o 6% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w marcu 2011 r. - o 2,7% mniej. W okresie od marca 2010 do marca 2011 r., ceny jaj konsumpcyjnych w Niemczech obniżyły się o 32,3%, w Holandii o 32,2%, a we Francji o 27,2%. W pierwszym kwartale 2011 r. Polska należała jednak nadal do droższych producentów jaj spożywczych wśród ich głównych dostawców na unijny rynek.

Według nieostatecznych danych CAAC, w lutym 2011 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 18,9% większy niż w lutym 2010 r., a import o 36,1% mniejszy. Eksport przetworów z jaj obniżył się o 20,1% w relacji rok do roku, natomiast import wzrósł o 2,6%. Łącznie w pierwszych dwóch miesiącach 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, zmniejszyły się obroty handlu zagranicznego przetworami z jaj oraz import jaj świeżych. Natomiast eksport jaj w skorupkach był większy o 22%.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1692	2403	12384	15417	581	398	1124	1227
II	2795	1785	10986	13059	731	750	1556	1165
III	2404		13082		936		1721	
IV	1408		10735		504		1102	
V	1267		12997		637		1222	
VI	1009		13977		500		1154	
VII	956		10166		509		1353	
VIII	1297		13291		607		1087	
IX	1282		14010		818		1096	
X	1059		17282		711		1189	
XI	1841		13860		465		1227	
XII	2234		10082		526		1108	
RAZEM	19244		152852		7528		14939	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	41,30	38,30	34,30	29,00	33,20	24,00	26,90	19,00
II	41,60	37,70	35,40	28,20	33,20	24,40	27,20	19,50
III	43,50	36,20	37,10	27,80	33,80	24,60	30,10	19,40
IV	38,80	35,40	36,20	25,90	31,50	23,80	25,80	18,40
V	38,50		31,40		26,70		22,40	
VI	36,80		29,90		24,40		19,20	
VII	39,40		29,50		21,50		19,90	
VIII	37,40		30,50		24,10		21,60	
IX	38,20		30,20		24,20		20,20	
X	38,20		28,90		23,60		19,10	
XI	37,20		29,00		24,00		18,70	
XII	37,50		28,90		24,20		18,30	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca. Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,76
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,81
III	108,50	93,50	112,52	93,16	77,00	111,49

Źródło: Dane MRiRW.

W okresie Wielkanocy na rynku baraniny i jagnięciny ma miejsce sezonowy wzrost cen. W tym roku Wielkanoc była dość późno stąd sezonowy wzrost cen pojawił się dopiero w kwietniu. W marcu, w przeciwieństwie do poprzednich miesięcy 2011 r. w których ceny jagniąt były niższe niż rok wcześniej, przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-27 568 EUR/100 kg wagi poubojowej i była taka sama jak w marcu ubiegłego roku. W kwietniu wyniosła ona natomiast 600 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% wyższa niż w kwietniu 2010 r. i o 5-8% wyższa niż w każdym z poprzednich miesięcy 2011 roku.

Geny owiec ciężkich już w lutym br. były o 3% wyższe niż przed rokiem. W marcu przeciętna cena wyniosła 568 EUR/100 kg wagi poubojowej i była wyższa niż w marcu 2010 r. o 8%. W kwietniu cena owiec wzrosła do 577 EUR/100 kg i była o 6% wyższa niż w kwietniu ubiegłego roku i o kilkanaście procent wyższa niż w poprzednich miesiącach.

Jednakże obok sezonowego wzrostu cen mamy do czynienia również z rocznym wzrostem, którego powodem jest mniejsza podaż mięsa owczego. Według oceny Komisji Europejskiej z końca lutego 2011 r., w I półroczu uboje owiec mogą być o około 4% mniejsze niż w I półroczu 2010 roku. Obok mniejszej produkcji mamy do czynienia również z mniejszym importem. W okresie styczeń-luty 2011 r. import netto mięsa owczego do UE-27 wyniósł 31,6 tys. ton wagi poubojowej, wobec 36,6 tys. ton rok wcześniej, a więc był mniejszy o 14%.

Wzrost cen widoczny jest także na polskim rynku. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w marcu br. cena owiec ciężkich w Polsce wyniosła 393 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w kwietniu 419 EUR. W marcu cena owiec była jeszcze o 2% niższa, ale w kwietniu o 12% wyższa niż w odpowiednich miesiącach przed rokiem.

Tymczasem ceny skupu owiec w Polsce, wyrażone w złotych, które zależą nie tylko od cen unijnych, ale także kursu złotego już w marcu były wyższe o 10% niż w marcu 2010 roku. W marcu 2011 przeciętna cena skupu owiec w Polsce wyniosła bowiem 7,79 zł/kg wagi żywej. W marcu kurs złotego względem euro był wyższy o 3% niż w marcu 2010 roku. Było to niewątpliwie korzystną okolicznością dla wzrostu cen wyrażonych w złotych. W kwietniu kurs złotego względem euro też był o 3% wyższy od ubiegłorocznego. Kwietniowa cena skupu, którą GUS ogłosi w połowie maja też z pewnością okaże się wyższa niż w kwietniu ubiegłego roku. Stopa wzrostu może być taka sama jak w marcu, ale może wynieść nawet kilkanaście procent. W maju i czerwcu ceny obniżą się w stosunku do kwietnia, ale w porównaniu z rokiem poprzednim mogą być nieco wyższe.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	899	74,6
II półrocze	1113	1075	875	81,4
Rok	2486	2280	1774	77,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,8	60,6	40,8	20,7	40,6	866,8
2011	21,7	63,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800,0^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	52,8	112,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	92,3
Import 2010	29,0	25,3	58,6	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	39,4	10,1	7,0	1,7	347,4
2011	17,8	26,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	300,0^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	61,4	103,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	86,4

P - prognoza IERiGŻ - PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VIII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08
2010/2011	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6	98,7	95,9	100,9	73,2	99,0	110,0

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
III 2010	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24
XII	10,7	2,75	22,78	5,85	7,17	1,84	15,3	3,91
I 2011	-	-	-	-	-	-	-	-
II	-	-	-	-	6,17	1,57	13,1	3,33
III	-	-	-	-	6,99	1,74	14,9	3,71

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2009/2010	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,43	42,43
2010/2011	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3	106,4	106,4	102,8	101,4	100,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-27												
2009/2010	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	708,5	718,4	634,9	568,0	567,1	570,8
2010/2011	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	600,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	86,9	85,5	90,1	97,5	100,1	105,1
Włochy												
2009/2010	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	624,7	654,9	545,4	475,6	522,0	503,6
2010/2011	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	549,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	90,4	83,2	85,2	95,4	89,1	109,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-25												
2009/2010	492,5	470,3	423,6	417,6	421,3	418,6	439,8	468,1	494,2	481,4	484,0	509,4
2010/2011	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	466,6	489,8	490,1	491,3	524,9	576,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,4	101,7	105,7	111,0	109,1	107,3	106,1	104,6	99,2	102,1	107,6	105,8
Wielka Brytania												
2009/2010	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	391,5	420,1	472,7	468,7	456,4	495,7
2010/2011	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	579,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,1	105,7	114,2	120,5	118,1	117,1	107,0	108,4	98,3	100,1	112,1	116,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2009/2010 NZD/szt. 15 kg	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58
miesiąc roku poprzedniego = 100	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3	119,7	121,3	122,0	123,5	125,33

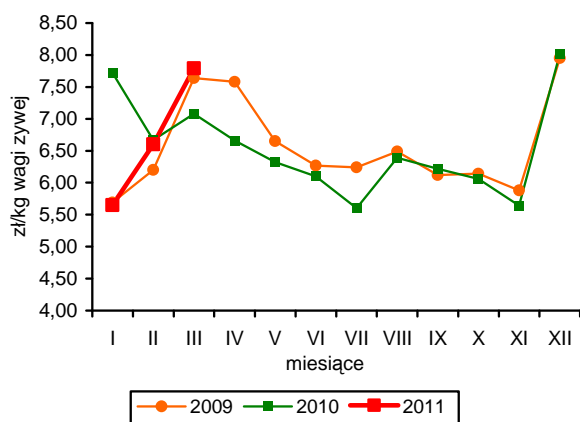
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

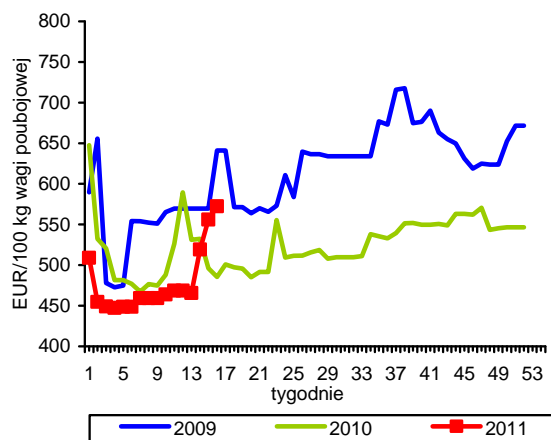
Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2009/2010 AUD/100 kg cwe	391	398	385	372	384	394	381	393	437	446	447	445
2010/2011 AUD/100 kg cwe	461	491	447	495	489	454	497	517	568	620	606	625
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4	131,6	130,0	139,0	135,5	140,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

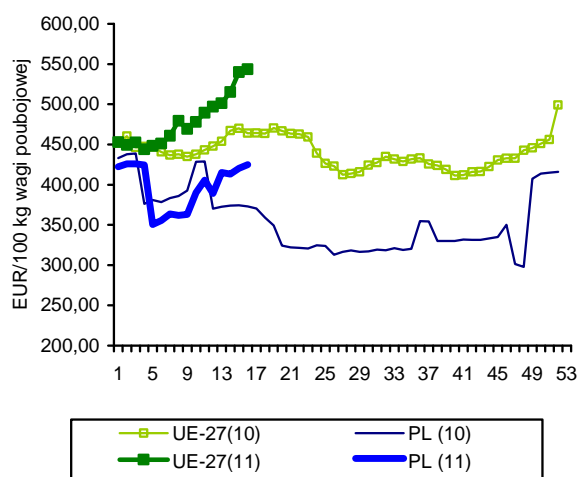
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

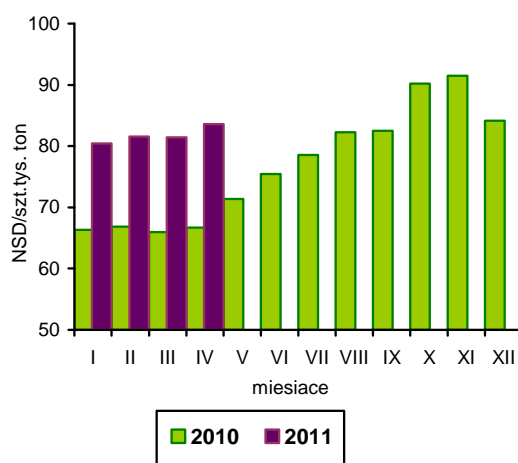
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

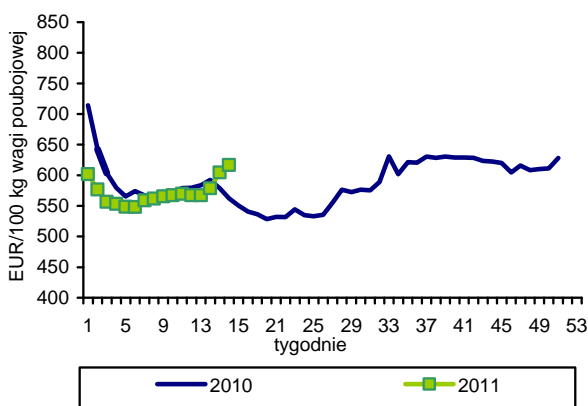
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

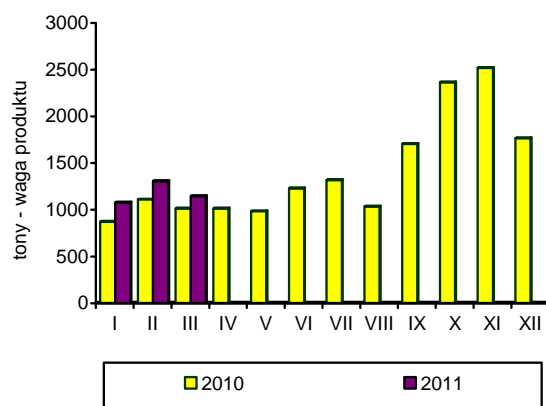
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowry ryb na Bałtyku wyniosły w I kwartale 2011 r. 27,3 tys. ton i były o 25% niższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Spadek połowów dotyczył wszystkich gatunków ryb, za wyjątkiem śledzi, których wyładunki w krajowych portach zwiększyły się o blisko 50%. Połowry szprotów i dorszy ograniczono o ok. 40%, storni o 30%, a największy spadek dotyczył ryb liczonych w sztukach, tj. łososi i troci – odpowiednio o 70 i 50%.

W lutym 2011 r. kontynuowany był wzrostowy trend produkcji ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających powyżej 50 osób). W porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego produkcja zwiększyła się o 10,5% i wyniosła 29,2 tys. ton. Podobnie jak w styczniu, w lutym br. o wzroście decydowało przetwórstwo głównych grup produktów: ryb wędzonych (o 24%) oraz przetworów i konserw ze śledzi (o 13%), stanowiących łącznie 56% wolumenu całego przetwórstwa. Po znacznym spadku w styczniu, w lutym wzrosła także produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 5,4%), natomiast w dalszym ciągu malało przetwórstwo mrożonych ryb morskich, solonych filetów oraz sałatek, past, konserw i innych wyrobów wysokoprzetworzonych z łososi. Łącznie w okresie styczeń-luty produkcja sektora rybnego zwiększyła się o 12,5% do 55,5 tys. ton. Według nieostatecznych danych zysk netto w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób (średnie i duże firmy) zmniejszył się w 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim o 44% do 148 mln zł. Wpłynęło na to przede wszystkim ograniczenie przychodów ze sprzedaży produktów kraju (o 18,4%), czego nie zdołał zrekompensować wzrost przychodów z eksportu (o 12,7%). Udział eksportu bezpośredniego w przychodach sektora zwiększył się o 8 pkt. proc. do 59%.

Wzrost produkcji w pierwszych miesiącach 2011 r. wynikał głównie ze zwiększonego zapotrzebowania eksportowego. W okresie styczeń-luty 2011 r., wywóz trzech podstawowych grup produktów: przetworów i konserw, filetów rybnych i ryb wędzonych wyniósł 29,8 tys. ton o wartości 591 mln zł, tj. odpowiednio o 2 i 6% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego¹. Spośród głównych rynków zbytu największy wzrost wartości eksportu odnotowano w przypadku Danii (+78%) i Włoch (2-krotny), a mniejsza była sprzedaż do USA (o 33%) i Wlk. Brytanii (o 21%). Około połowę wartości eksportu zrealizowano na rynku niemieckim, który zwiększył się w analizowanym okresie o 6%. Wyższa dynamika wzrostu wartości eksportu względem jego wielkości nie rekom-

pensowała wysokich cen ryb na rynku światowym, co w dalszym ciągu pogarszało spadek opłacalności handlu sektora rybnego. Przywóz ryb, przetworów rybnych i owoców morza był w okresie styczeń-luty 2011 r. niższy niż przed rokiem o 9% (70,9 tys. ton), przy ponad 5% wzroście jego wartości (699 mln zł). Mimo, że w lutym niższe niż w styczniu były ceny transakcyjne większości gatunków ryb, to w porównaniu z 2010 r. nadal są one zdecydowanie wyższe. Średnia cena transakcyjna w okresie dwóch miesięcy wyniosła 5,62 zł/kg (w przeliczeniu na wagę żywą) i była o 10,4% wyższa niż rok wcześniej. Największy wzrost cen dotyczył filetów ze śledzi i świeżych łososi, które są droższe o ponad 30%. Spośród głównych gatunków ryb więcej zaimportowaliśmy m.in. morszczuków (o 20%), pang (o 10%), makreli (o 7%) i śledzi (o 3%), przy spadku zapotrzebowania na dorsze (o 43%), tilapie (o 13%), łososie (o 12%) i mintaje (o 11%).

Wzrost cen w imporcie wyraźnie rzutuje na ich poziom w obrocie detalicznym. W I kwartale 2011 r. ryby i przetwory rybne na poziomie detalu podrożały średnio w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 3,6%, a od grudnia 2010 r. o 2,5%, podczas gdy wzrost cen całej żywności wyniósł odpowiednio 5,5 i 4,6%, w tym substytucyjnego mięsa o 1,7 i 4,0%. Najszybciej droższą grupą są świeże bądź mrożone ryby słodkowodne, za które w I kwartale konsumenci musieli płacić średnio o 5,0% więcej niż przed rokiem oraz świeże i mrożone ryby morskie (o 4,3%). Najmniejszy wzrost cen odnotowano w przypadku owoców morza (o 1,8%) oraz produktów wysokoprzetworzonych (o 2,4%).

Według danych GUS spożycie ryb, przetworów rybnych i owoców morza w gospodarstwach domowych (liczone w wadze produktu) wyniosło w 2010 r. 5,4 kg/osobę i było o 1,8% niższe niż przed rokiem. Zwiększyła się tylko konsumpcja konserw rybnych, przy stabilizacji popytu na ryby wędzone i spadku spożycia pozostałych grup produktów. Spadek spożycia odnotowano we wszystkich typach gospodarstw domowych za wyjątkiem rodzin pracowniczych.

¹ Nie jest możliwe podanie dynamiki zmian całego eksportu, gdyż brak jest obecnie szczegółowych informacji o eksporcie hurtowym.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2010 ^a I	4 554	1 666	716	1 198	49	8 183	17 183	802
II	7 301	2 225	948	1 828	62	12 364	27 755	1 251
III	12 350	1 182	1 186	1 136	28	15 882	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	692
V	13 551	1 404	1 368	394	295	17 012	3 136	450
VI	3 455	3 105	1 179	980	254	8 973	207	-
VII	531	2 145	138	1 079	388	4 281	984	24
VIII	238	2 696	121	1 027	399	4 481	1 595	29
IX	817	2 546	675	966	273	5 277	2 368	107
X	1 227	3 621	1 375	899	359	7 481	1 480	190
XI	1 526	1 518	1 615	588	148	5 395	7 192	1 253
XII	1 109	835	1 627	711	31	4 313	9 023	4 077
2011 ^a I	6 070	2 516	536	1 324	40	10 486	13 635	366
II	4 432	2 337	416	720	25	7 930	9 571	324
III	4 105	2 617	815	1 270	28	8 835	6 965	178
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	33,2	221,4	68,7	111,8	100,0	55,6	41,4	25,9
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	60,3	147,3	62,0	79,6	66,9	74,8	48,8	31,7

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szprotki	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
XI	1 021	4 213	13 464	17 713	10 557	1 034	1 036	36 411
XII	684	4 207	15 923	17 370	11 590	865	733	38 184
2011 I	991	3 310	8 016	13 961	7 412	910	853	26 278
II	579	3 554	9 397	15 717	8 768	974	1 006	29 247
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	60,5	96,0	120,4	112,2	113,0	95,9	127,8	110,5
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	87,3	89,1	124,6	114,8	121,1	87,4	112,9	112,5

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 ^b I-XII	318,0	93,8	54,1	36,5	67,3	458,1	188,2	85,8	37,6	110,6
2010 ^b I	26,3	7,4	4,1	2,5	8,4	37,2	15,9	6,4	3,2	9,0
II	23,2	8,0	4,6	2,6	1,8	40,5	16,1	7,4	3,5	10,7
III	32,8	9,5	6,1	3,8	5,2	48,6	20,0	9,3	3,7	10,6
IV	34,7	7,4	4,4	2,5	11,3	31,8	11,1	5,7	2,8	9,6
V	34,7	6,8	4,0	2,7	7,6	32,1	10,5	7,9	2,9	8,4
VI	25,7	7,3	5,4	2,7	3,7	29,9	11,0	5,2	2,3	8,1
VII	22,3	6,9	3,7	2,4	5,9	26,2	8,9	5,4	2,5	7,2
VIII	19,6	6,5	3,6	2,7	4,9	30,8	13,6	4,5	2,8	7,1
IX	23,7	7,8	4,3	2,9	5,6	40,2	18,4	7,2	3,4	8,1
X	22,2	8,4	5,1	3,4	2,5	47,3	21,4	9,0	3,2	10,8
XI	25,6	9,0	4,5	4,0	4,6	51,3	23,2	9,5	4,3	10,8
XII	27,0	8,6	4,1	4,1	5,9	42,2	17,9	8,1	3,1	10,1
2011 ^{bc} I	18,9	8,2	4,3	2,8	0,6	37,4	17,5	6,9	2,6	9,0
II	17,9	8,6	3,3	2,7	0,8	33,5	14,6	7,9	2,2	7,2
Wskaźnik zmian (%)										
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	77,2	107,5	71,7	103,8	44,4	82,7	90,7	106,8	62,9	67,3
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	74,3	109,1	87,4	107,8	13,7	91,2	100,3	107,2	71,6	82,2

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 ^a I-XII	3,77	3,68	4,13	4,35	4,26	6,27	5,87	9,40	18,98	9,66
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,88	3,93	6,60	6,34	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,10	3,90	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,63	9,05
IV	3,39	3,22	3,82	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,84	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,09
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,26	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	4,73	4,47	4,29	6,44	5,90	10,03	19,06	10,56
X	3,80	3,77	4,24	5,63	4,37	5,80	5,55	9,88	19,36	10,28
XI	4,33	3,95	4,42	4,07	4,44	5,73	5,37	9,38	19,02	9,27
XII	4,66	4,11	4,56	4,64	4,66	6,03	5,67	10,13	22,01	9,69
2011 ^a I	4,89	4,30	4,97	4,59	4,61	6,75	6,33	10,06	21,34	8,40
II	5,31	4,42	4,87	4,58	4,56	6,34	6,20	9,69	20,63	8,97
Wskaźnik zmian (%)										
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	158,0	130,8	118,8	117,4	108,3	106,4	112,1	122,2	126,0	99,8
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	145,7	128,5	118,8	117,7	114,5	104,8	107,4	123,7	130,5	92,7

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2010^a I-XII	7,83	17,39	18,38	17,91	45,73	36,38	41,98	9,13	0,50
2010 ^a I	7,75	16,95	21,99	17,24	44,53	34,96	45,14	7,82	0,57
II	7,60	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,91	-	0,55
III	7,74	15,17	16,74	18,01	40,97	33,46	49,53	9,49	0,50
IV	6,91	16,46	17,48	19,32	42,51	33,58	49,50	-	0,50
V	7,52	17,16	17,38	11,65	45,47	35,41	47,44	-	0,49
VI	7,81	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,22	10,41	0,45
VII	7,46	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,70	-	0,54
VIII	9,49	15,87	17,54	22,23	45,61	35,11	39,88	-	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,30	35,48	38,11	10,02	0,51
X	7,45	19,26	19,05	19,83	46,39	37,85	35,54	-	-
XI	7,39	18,33	17,55	20,15	48,14	38,10	33,71	9,51	0,54
XII	9,68	17,80	19,46	20,59	49,38	41,08	30,26	10,48	-
2011 I	7,39	15,16	19,01	20,31	46,26	38,04	33,42	13,72	0,62
II	7,36	18,72	18,41	18,12	47,78	40,02	36,32	13,72	0,71
Wskaźnik zmian (%)									
<u>II 2011</u> <u>II 2010</u>	96,8	109,9	92,1	94,5	107,8	115,0	82,7	x	129,1
<u>I-II 2011</u> <u>I-II 2010</u>	96,2	104,8	90,3	104,7	105,9	111,2	77,2	175,4	116,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
XII	9,64	-	12,19	64%	11,37	63%	7,86	52%	6,53	71%	7,19	65%
2011 I	9,42	-	12,21	62%	11,34	63%	8,24	x	6,80	72%	7,41	66%
II	11,47	-	12,25	61%	11,30	62%	8,03	x	6,93	74%	7,49	66%
III	11,38	-	12,39	61%	11,34	62%	8,01	x	6,97	73%	7,53	66%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	125,3	x	118,7	x	112,8	x	119,6	x	110,5	x	104,6	x
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	123,7	x	118,1	x	110,8	x	114,4	x	107,4	x	101,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2010 I-XII	17,46	12,75	15,36	21,37	71,60	10,28	14,75	18,19	20,56	26,23	11,13	13,45
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
XII	17,95	12,59	15,21	21,89	72,80	10,36	14,84	18,35	20,96	26,59	11,12	13,46
2011 I	18,05	12,64	b.d.	22,13	73,10	b.d.	14,99	b.d.	b.d.	26,65	11,26	13,73
II	18,18	12,77	b.d.	22,33	72,80	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,41	11,32	13,99
III	18,25	12,88	b.d.	22,57	73,10	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,00	11,43	14,15
Wskaźnik zmian (%)												
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	106,0	99,8	x	106,5	101,7	x	102,0	x	x	99,8	103,0	106,6
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	105,0	98,3	x	106,3	101,8	x	101,5	x	x	101,4	101,5	106,1

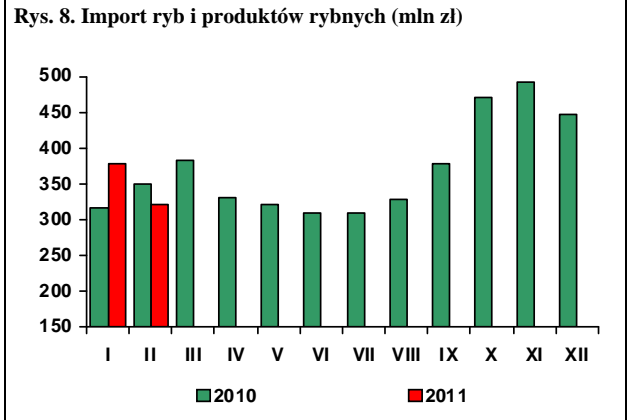
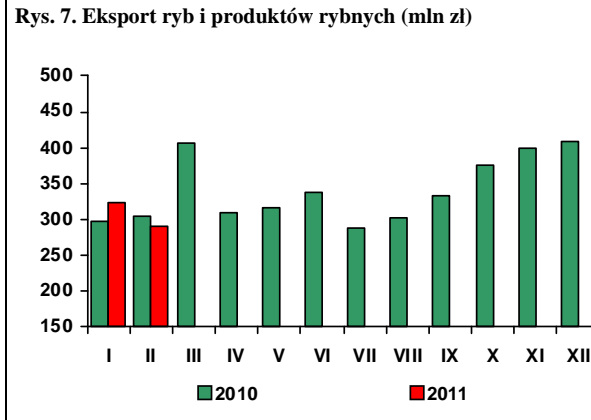
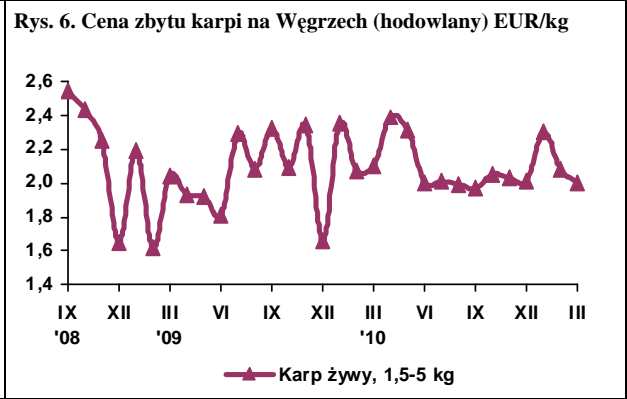
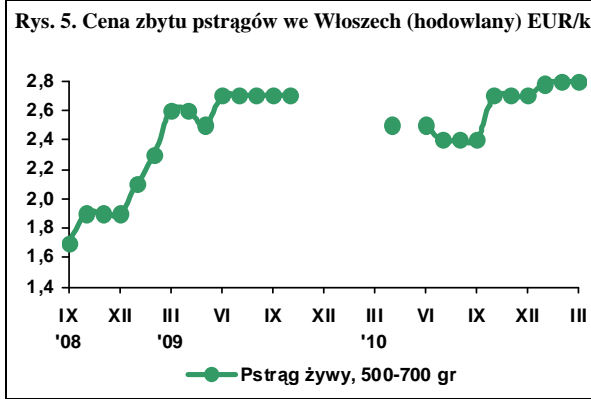
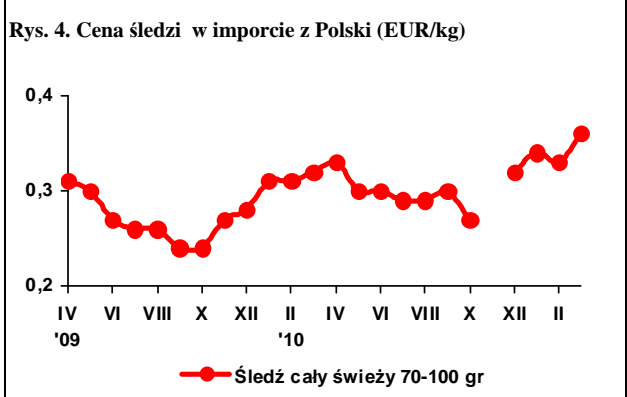
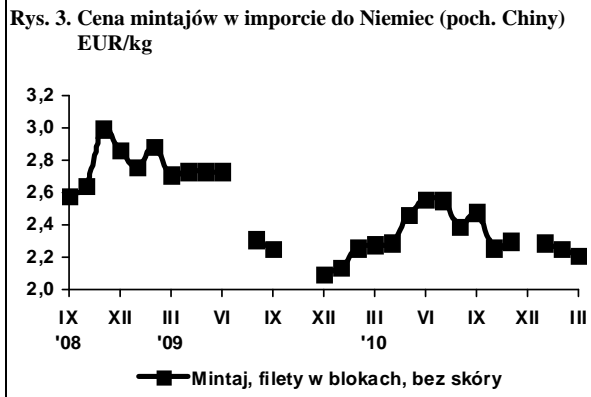
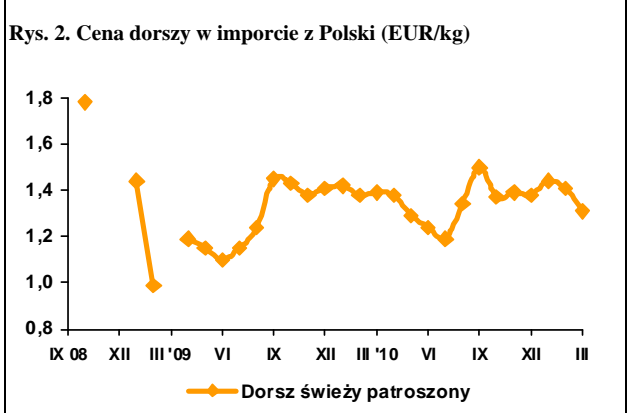
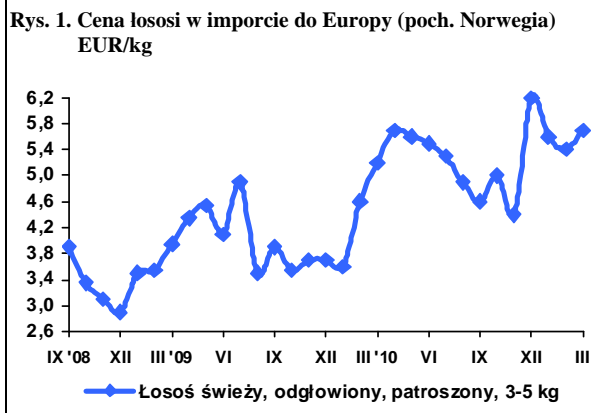
Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2010</u> <u>2009</u>	98,2	96,5	107,8	100,0	96,5	96,0

^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

W marcu 2011 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 2,1%, wobec wzrostu o 0,7% w lutym i 1,8% w styczniu br. Był to najwyższy miesięczny wzrost od września 2007 r., kiedy to żywność i napoje bezalkoholowe podrożały średnio o 2,4%. W marcu br. najbardziej podrożał cukier (o 39,4%). Znacząco wzrosły ceny mąki i kasz (po 4,9%), pieczywa (o 2,6%) oraz artykułów mięsnych (o 2,3%), w tym mięsa drobiowego o 9,9%, a wieprzowego i wołowego po ok. 1%. Łączne ceny tłuszczów zwiększyły się o 1,6%, w tym olejów roślinnych o 2,3% a masła i margaryn odpowiednio o 1,7% i 1,4%. O wzroście cen warzyw (o 1,6%) zadecydowała istotna wyżka cen ziemniaków (o 10,7%) i kapusty (o 13,9%). Spadły natomiast ceny warzyw świeżych (o 1,25%), w tym zwłaszcza ogórków (o 10,8%), sałaty (o 8,3%) i pomidorów (o 4,6%). W marcu br. za artykuły mleczarskie konsumenci musieli zapłacić o 0,7% więcej, za ryby i przetwory rybne średnio o 0,6% więcej, a za owoce o 0,2% więcej niż miesiąc wcześniej. Spośród owoców podrożały głównie jabłka (o 7%), przy niewielkim wzroście cen cytrusów (o 0,4%) i spadku cen bananów (o 2,3%).

W marcu 2011 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 6,8% wyższe, w tym żywności o 7,3% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Za owoce oraz artykuły z grupy: cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze należało zapłacić po 20,7% więcej niż rok wcześniej. W grupie owoców podrożały głównie jabłka (o 75,5%) i banany (o 12,6%), przy spadku cen owoców cytrusowych (o 10,2%). Ceny cukru zwiększyły się o 78,7%, miodu o 10,5%, lodów o 4,2%, a dżemów i czekolad po ok. 2,6%. Wydatnie, bo o 10,7% wzrosły także ceny pieczywa i produktów zbożowych, w tym pieczywa o 14,7%. Tłuszcze jadalne podrożały średnio o 6,5%, głównie za sprawą istotnej wyżki cen masła (o 10,2%) i olejów roślinnych (o 6,5%). O wzroście cen warzyw (o 5,3%) zadecydował wzrost cen ziemniaków (o 55%) oraz warzyw gruntowych z ubiegłorocznych zbiorów, tj. kapusty (o 71,5%), marchwi (o 25,1%), buraków (o 24,2%) i cebuli (o 10%). W marcu br. ceny artykułów mleczarskich oraz ryb i przetworów rybnych były odpowiednio o 4,4% i 4,2% wyższe niż rok wcześniej. Ceny mięsa i przetworów mięsnych wzrosły o 3,7%, w tym drobiu o 17,3%, wołowiny o 5,8%,

a mięsa wieprzowego o 1,2%. Istotnie podrożały: kakao (o 8,2%), kawa (o 3,8%), herbata (o 3,1%) i soki owocowe (o 2,8%). Niższe niż przed rokiem były ceny jaj (o 4,8%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-marzec 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu 2010 r., wyniósł 5,5%, w tym żywności 5,8% i był wyższy od stopy inflacji (3,8%). W stopniu wyższym od inflacji podrożały także towary i usługi związane z transportem (o 7,1%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 13,5%) oraz użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 5,8%, w tym nośniki energii o 7,2%), powodując istotny wzrost kosztów utrzymania rodzin. Zjawiska te oraz trudna sytuacja na rynku pracy i niskie tempo wzrostu dochodów ludności nasiliły barierę popytu. (W końcu I kwartału br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 13,1% wobec 13,0% w analogicznym okresie przed rokiem; w I kwartale br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia realne w sektorze przedsiębiorstw były o 0,3% wyższe niż w I kwartale ub. roku, wzrost nominalnych wynagrodzeń w porównywanych okresach wyniósł 4,1%, podczas gdy cen detalicznych żywności - 5,8%.) W okresie styczeń-marzec 2011 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 4,5% mniejsza niż w analogicznym okresie 2010 r., przy czym w marcu br., w stosunku do marca 2010 r. jej spadek wyniósł 9,0%.

Według metodologii EUROSTAT-u, w marcu br., w porównaniu z marcem 2010 r., wzrost przeciętnego poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych w UE-27 wyniósł 3,1%, w tym żywności i napojów bezalkoholowych 3,3%. W Polsce był on wyższy i wyniósł odpowiednio 4,0% i 7,3%. Bardziej niż w Polsce żywność podrożała w Estonii (o 11,3%), Rumunii (o 10,1%), na Węgrzech (o 9,8%), Łotwie (o 9,3%) i Litwie (o 8,9%). W strefie euro ceny żywności zwiększyły się średnio o 2,0%. Najmniejszy ich wzrost odnotowano we Francji i Hiszpanii (po 0,9%).

Krystyna
Świątlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2011 r.

Wyszczególnienie	III 2011			I-III 2010
	II 2011=100	XII 2010=100	III 2010=100	I-III 2010=100
O G Ó Ł E M	100,9	102,3	104,3	103,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	104,6	106,8	105,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,2	103,1	103,9
Odzież i obuwie	103,1	97,5	98,2	96,8
Mieszkanie	100,3	102,8	104,9	104,9
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	103,2	105,6	105,8
w tym nośniki energii	100,0	103,7	106,8	107,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,4	101,4	101,8	101,5
Zdrowie	100,4	101,8	103,6	103,5
Transport	101,6	102,6	107,3	107,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	103,1	104,1	113,9	113,5
Łączność	100,0	99,5	99,2	98,8
Rekreacja i kultura	99,8	100,4	100,6	100,2
Edukacja	100,1	100,5	102,7	102,7
Restauracje i hotele	100,5	101,9	104,0	103,7
Inne towary i usługi	100,7	101,8	103,2	102,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2011 r.

Wyszczególnienie	III 2011			I-III 2010
	II 2011=100	III 2010=100	XII 2010=100	I-III 2010=100
Żywność (bez napojów)	102,2	107,3	104,9	105,8
Pieczywo i produkty zbożowe	102,0	110,7	104,1	108,9
Pieczywo	102,6	114,7	104,9	112,3
Ryż	101,1	99,0	102,7	97,8
Makarony	100,6	102,6	101,1	102,6
Mięso i przetwory	102,3	103,7	104,0	101,7
Mięso wieprzowe	101,0	101,2	101,3	99,5
Mięso wołowe	100,9	105,8	104,9	105,0
Drób	109,9	117,3	118,6	110,0
Przetwory mięsne i wędliny	100,5	100,5	100,5	99,8
Ryby	100,6	104,2	102,5	103,6
Mleko, sery i jaja	100,6	103,1	101,4	102,4
Artykuły mleczarskie	100,7	104,4	101,4	103,5
Mleko	101,4	103,7	102,7	102,4
Sery twarogowe	100,4	103,9	101,3	103,6
Sery dojrzewające i topione	100,8	105,7	100,9	105,2
Jaja	100,1	95,2	101,5	96,0
Oleje i pozostałe tłuszcze	101,6	106,5	102,5	104,2
Masło	101,6	110,2	102,0	107,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,6	98,4	100,9	97,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,4	104,7	102,6	102,8
Oleje roślinne	102,3	106,5	104,4	104,2
Owoce	100,2	120,7	107,6	119,5
Jabłka	107,0	175,5	113,4	170,2
Owoce cytrusowe	100,4	90,8	98,9	91,3
Banany	97,7	112,6	112,8	115,9
Warzywa	101,6	105,3	107,7	109,0
Ziemniaki	110,7	155,0	129,8	149,5
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	111,4	120,7	116,2	111,1
Cukier	139,4	178,7	158,9	138,4
Napoje bezalkoholowe	100,5	102,4	101,8	101,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1									
Pieczywo i produkty zbozowe	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0									
Mięso	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	100,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3									
Ryby	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6									
Mleko, sery, jaja	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6									
Tłuszcze	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6									
Owoce	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2									
Warzywa	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6									
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4									
Cukier	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9									
III. Średnia płaca ^a	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8									
Pieczywo i produkty zbozowe	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7									
Mięso	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7									
Ryby	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2									
Mleko, sery, jaja	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1									
Tłuszcze	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5									
Owoce	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7									
Warzywa	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3									
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7									
Cukier	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3									
III. Średnia płaca ^a	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

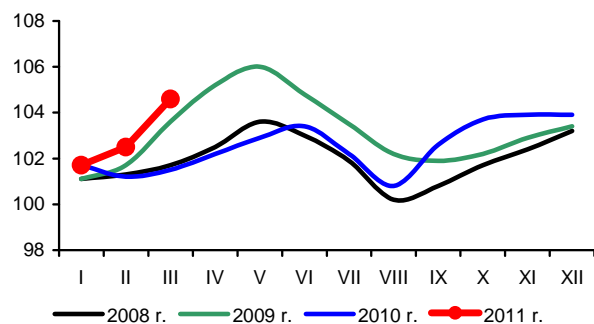
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

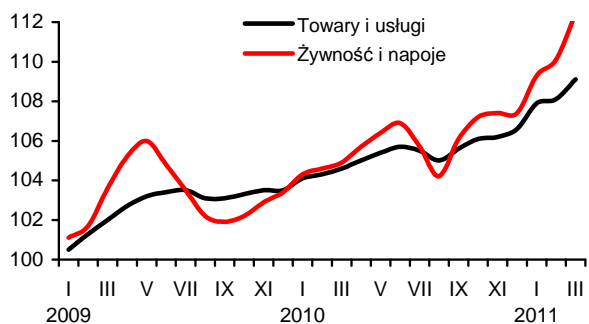
Wyszczególnienie a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	3,97
	b	4,01	4,04	4,10									
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	2,08
	b	2,09	2,13	2,20									
Makaron – 250 g	a	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	2,18
	b	2,19	2,20	2,20									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	2,09
	b	2,12	2,16	2,29									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	20,54
	b	21,09	21,29	21,39									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	26,85
	b	27,77	27,96	28,16									
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	13,68
	b	13,92	13,57	13,73									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	5,96
	b	6,61	6,61	7,59									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	21,65
	b	21,64	21,48	21,79									
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	13,93
	b	14,09	14,01	14,07									
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	17,35	17,32	17,22	17,11	17,05	17,18	17,38	17,59	17,70	17,81	17,85	17,95
	b	18,05	18,18	18,25									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67
	b	2,71	2,69	2,74									
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	0,97
	b	0,97	0,97	0,98									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	12,21
	b	12,25	12,26	12,39									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	17,97
	b	18,10	18,12	18,30									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	5,21
	b	5,25	5,29	5,33									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44
	b	0,45	0,45	0,45									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	4,27
	b	4,31	4,31	4,42									
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	3,72
	b	3,68	3,70	3,74									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	5,97
	b	6,04	6,17	6,48									
Słonina – 1 kg	a	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	4,66
	b	4,72	4,74	4,76									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	1,38
	b	1,38	1,38	1,39									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	2,94
	b	3,07	3,37	4,79									
Jabłka – 1 kg	a	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	3,20
	b	3,31	3,41	3,65									

Źródło: Dane GUS

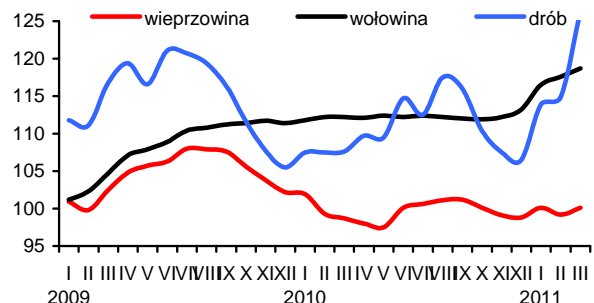
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

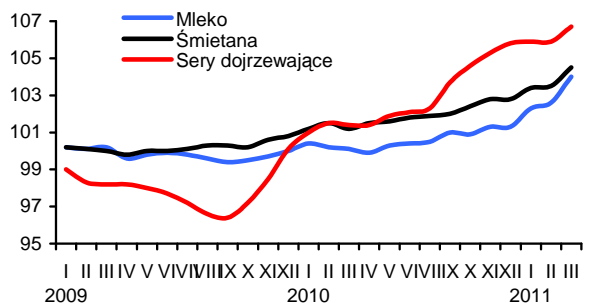
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

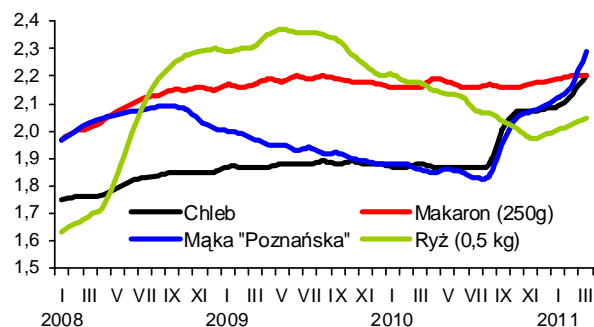
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

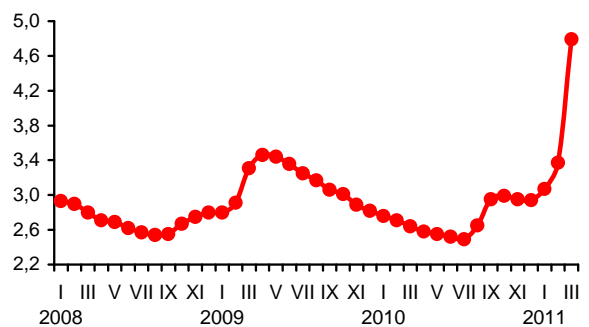
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

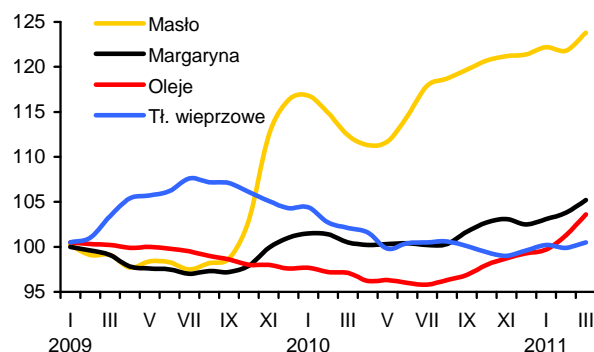
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

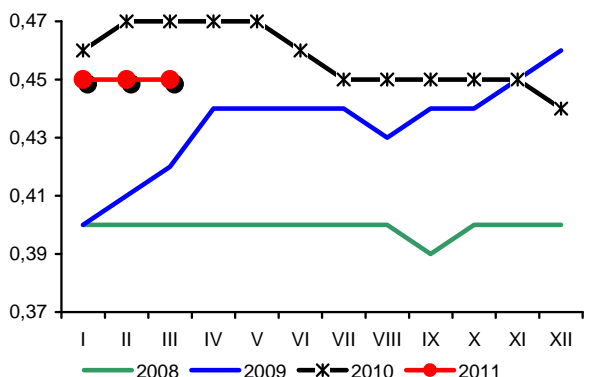
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W marcu 2011 r. zwiększyła się dynamika wzrostu cen środków produkcji. Najbardziej podrożały nawozy mineralne i bezpośrednie nośniki energii. Wzrosły również ceny materiałów budowlanych i maszyn rolniczych, natomiast ceny pestycydów pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego.

Od początku roku nawozy mineralne silnie drożeją ze względu na zwiększone zakupy nawozów w okresie przedwiosennym. Rosną również koszty produkcji i obrotu nawozami.

W marcu nawozy mineralne podrożały o 3,8%, w tym głównie nawozy azotowe (od 5,2 do 11,7%), ale również nawozy wieloskładnikowe (np. nawóz trójskładnikowy o 2,9%, a polifoska o 2,3%). Od początku roku średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 10,7%, w tym saletrzaku – 24,3%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały średnio o 11,9%, w tym najsilniej saletrzak (o 31,9%) oraz saletra amonowa (o 25,9%). Potaniały natomiast superfosfaty, proste o 6,5%, potrójny o 4,1%, nawóz trójskładnikowy o 3,5%, a polifoska i sól potasowa o 3,8%.

Pogorszyły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w marcu 2011 r. należało przeznaczyć równowartość 4,1 kg pszenicy, o 0,2 kg więcej niż przed miesiącem, ale o około 3 kg mniej niż przed rokiem.

Podrożały również nawozy wapniowe. W marcu wzrost ich cen wyniósł 1,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Obecnie są one o 5,6% droższe niż przed rokiem.

Na światowych rynkach ceny nawozów maleją¹. Średni spadek światowych cen nawozów mineralnych wyniósł w marcu 3,1%, głównie za sprawą mocznika², który potaniał o 8,5%. Podrożała sól potasowa³ o 1,3%, superfosfat potrójny⁴ o 0,8%, a fosforan amonu⁵ o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne na świecie podrożały o 28%, w tym superfosfat potrójny o 40%, mocznik o 18%, fosforan amonu o 27% a sól potasowa o 22%. Wysokie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem dobrej koniunktury na rynkach produktów roślinnych.

Stabilne są ceny środków ochrony roślin. W marcu średnie ceny pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego, przy czym najbardziej podrożało Karate (o 2,3%). W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 3,3%, w tym preparaty owadobójcze o 8,7%, grzybobójcze o 2,8%, a herbicydy o 0,2%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (o 17,5%), potaniał natomiast Roundup (o 7,2%).

W marcu silnie podrożały bezpośrednie nośniki energii, głównie z powodu szybko rosnących cen paliw ropopochodnych, pod wpływem rosnących cen ropy naftowej na światowych rynkach. Od początku roku ropa Brent podrożała o blisko 25% i nie wykluczone są dalsze podwyżki. W Polsce średni wzrost cen bezpośrednich nośników energii w marcu wyniósł 1,4%, przy czym olej opałowy podrożał o 7,7%, napędowy o 5,1%, a benzyna o 3,5%. Ceny bezpośrednich no-

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

śników energii są obecnie o 12,7% wyższe niż przed rokiem. Olej opałowy podrożał w tym okresie o 33,1%, napędowy o 21,6%, a koks o 20,3%.

Na światowych rynkach energii¹ ropa Brent podrożała w marcu 2011 r. o 10,1%, gaz ziemny o 0,6%, a węgiel kamienny potaniał o 0,3%. Obecnie ropa Brent jest o 44% droższa niż przed rokiem, węgiel kamienny o 36%, a gaz ziemny o 3%.

W 2010 r. ceny materiałów budowlanych cechowały się umiarkowaną zmiennością, jednak od stycznia 2011 r. zaczęły wyraźnie rosnąć. Wzrost średnich cen w marcu wyniósł – podobnie jak przed miesiącem – 0,7%, w tym najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 2,0%). W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 7,1%, w tym stal płaska podrożała o 21,2%, tarcica iglasta o 16,8% a dwuteowniki grube o 17,3%. W tym okresie potaniały cegły (o 3,2%) oraz cement (o 1,6%).

Powodem podwyżek cen stali w Polsce są rosnące ceny stali na światowych rynkach¹. W lutym ceny stali wzrosły o 8% i były o 20% wyższe w porównaniu z marcem 2010 r. Potaniała natomiast miedź. W marcu jej ceny spadły o 4%, wciąż są jednak o 27% wyższe niż przed rokiem.

W marcu 2011 r. cen maszyn rolniczych wzrosły średnio o 0,8%. Podrożały agregaty uprawowe (o 5,1%) i kultywatory (o 3,2%), tańsze były natomiast kombajny zbożowe (o 0,9%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,1%, w tym kultywatory o 17,9%. Tańsze niż przed rokiem o 2,1% były natomiast opryskiwacze polowe.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Vancouver

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob US Gulf

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		III 2010	XII 2010	III 2011	III 2011 II 2011	III 2011 XII 2010	III 2011 III 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	92,8	98,44	122,40	111,7	124,3	131,9	4,78	10,33
Saletra amonowa 34%N	„	103,24	106,24	130,00	109,1	122,4	125,9	4,18	9,04
Mocznik 46%N	„	125,72	136,28	156,52	105,2	114,9	124,5	3,72	8,04
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	98,96	90,88	92,48	98,2	101,8	93,5	5,06	10,93
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	181,24	166,44	173,76	101,0	104,4	95,9	4,75	10,27
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	178,24	198,00	210,64	102,1	106,4	118,2	3,60	7,78
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	178,88	166,68	173,88	100,6	104,3	97,2	3,17	6,85
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	176,28	177,84	190,16	102,3	106,9	107,9	3,71	8,03
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	268,96	232,68	259,64	102,9	111,6	96,5	5,57	12,04
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	77,75	79,23	82,10	101,9	103,6	105,6	1,50	3,23

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		III 2010	XII 2010	III 2011	III 2011 II 2011	III 2011 XII 2010	III 2011 III 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	93,18	94,64	95,95	100,5	101,4	103,0	10,49	22,68
Dursban 480 EC	1 l	48,14	50,52	50,8	99,8	100,6	105,5	5,55	12,01
Karate Zeon O50 CS	250 ml	43,08	49,16	50,61	102,3	102,9	117,5	5,53	11,96
Decis 2,5 EC	250 ml	28,82	29,53	29,59	100,0	100,2	102,7	3,23	7,00
Dithane M-45	1 kg	34,28	35,46	35,7	100,0	100,7	104,1	3,90	8,44
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	46,18	46,39	45,73	98,6	98,6	99,0	5,00	10,81
Bravo	1 l	51,43	53,4	54,2	100,2	101,5	105,4	5,93	12,81
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,22	54,55	55,96	101,3	102,6	103,2	6,12	13,23
Roundup	1 l	43,07	41,33	39,95	96,2	96,7	92,8	4,37	9,44
Granstar	8 g	21,15	20,82	21,11	100,9	101,4	99,8	2,31	4,99
Fusilade Forte	1 l	118,58	118,58	120,23	100,5	101,4	101,4	13,14	28,42
Chwastox extra	1 l	16,17	16,18	16,34	99,8	101,0	101,1	1,79	3,86
Kerb 50 WP	1 kg	170,29	174,70	176,84	100,0	101,2	103,8	19,33	41,81
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,63	30,11	30,46	100,1	101,2	106,4	3,33	7,20

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		III 2010	XII 2010	III 2011	III 2011 II 2011	III 2011 XII 2010	III 2011 III 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	693,15	736,35	745,92	99,4	101,3	107,6	81,55	176,34
Koks opałowy	t	928,10	1103,85	1116,44	100,1	101,1	120,3	122,06	263,93
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,46	4,81	5,00	103,5	104,0	112,1	0,55	1,18
Olej napędowy	1 l	4,07	4,64	4,95	105,1	106,7	121,6	0,54	1,17
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,72	3,21	3,62	107,7	112,8	133,1	0,40	0,86
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,20	2,50	2,57	98,5	102,8	116,8	0,28	0,61
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,19	33,44	33,50	99,9	100,2	100,9	3,66	7,92
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,26	14,46	14,89	100,1	103,0	112,3	1,63	3,52
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,48	12,87	13,21	101,1	102,6	105,8	1,44	3,12
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,78	10,96	11,02	100,3	100,5	102,2	1,20	2,61
Energia elektryczna	10 kWh	5,94	5,94	6,34	100,0	106,7	106,7	0,69	1,50

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		III 2010	XII 2010	III 2011	III 2011 II 2011	III 2011 XII 2010	III 2011 III 2010	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,86	22,00	22,50	100,6	102,3	98,4	2,46	5,32
Wapno	1 t	488,29	490,23	497,83	100,4	101,6	102,0	54,43	117,69
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	119,63	132,28	136,38	102,0	103,1	114,0	14,91	32,24
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2946,15	3304,39	3569,57	101,9	108,0	121,2	390,24	843,87
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,56	12,11	12,44	101,2	102,7	107,6	1,36	2,94
Dwuteownik gruby	1 t	3152,16	3476,66	3697,20	101,9	106,3	117,3	404,20	874,04
Blacha dachowa	1 m ²	28,29	29,46	29,62	100,2	100,5	104,7	3,24	7,00
Tynk „Atlas”	25 kg	48,47	50,89	51,72	101,0	101,6	106,7	5,65	12,23
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,25	1,21	1,21	100,0	100,0	96,8	0,13	0,29
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	683,89	681,39	684,05	100,2	100,4	100,0	74,78	161,71
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	581,24	618,73	679,06	100,7	109,8	116,8	74,24	160,53
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,60	28,28	28,81	99,7	101,9	104,4	3,15	6,81
Okno drewniane szklane	1 szt.	1522,50	1541,62	1574,59	100,2	102,1	103,4	172,14	372,24
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1378,85	1440,40	1472,23	100,3	102,2	106,8	160,95	348,04

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	III 2010	XII 2010	III 2011	III 2011 II 2011	III 2011 XII 2010	III 2011 III 2010	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	344379,7	347869,3	350616,2	99,1	100,8	101,8	383,31	828,88
Kombajn do ziemniaków	64632,7	68137,9	69368,0	100,1	101,8	107,3	75,84	163,99
Samochód dostawczy „Iveco”	105411,1	106661,3	106419,6	99,8	99,8	101,0	116,34	251,58
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	37432,5	40256,5	40265,8	100,2	100,0	107,6	44,02	95,19
Siewnik zbożowy 27 redlic	18447,1	19028,7	19327,6	100,2	101,6	104,8	21,13	45,69
Ciągnik „Ursus” 3724	111301,0	113592,0	114082,1	99,7	100,4	102,5	124,72	269,70
Ciągnik 90 kW	162447,2	165291,3	166872,4	100,8	101,0	102,7	182,43	394,50
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	30802,0	32575,3	33392,2	100,7	102,5	108,4	36,51	78,94
Kopaczka elewatorowa	12314,6	12830,2	13256,6	100,5	103,3	107,7	14,49	31,34
Agregat uprawowy do siewnika	14355,1	15194,9	15259,0	100,7	100,4	106,3	16,68	36,07
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5981,5	6151,6	6179,7	100,2	100,5	103,3	6,76	14,61
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	4962,3	5027,0	5206,8	101,8	103,6	104,9	5,69	12,31
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39100,3	39627,9	40513,8	100,6	102,2	103,6	44,29	95,78
Opryskiwacz 400 l	3792,0	3692,0	3713,3	100,7	100,6	97,9	4,06	8,78
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5537,9	5410,0	5690,6	105,1	105,2	102,8	6,22	13,45
Rozsiewacz nawozów	1697,5	1797,4	1838,4	101,1	102,3	108,3	2,01	4,35
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11139,2	11778,9	11622,0	100,1	98,7	104,3	12,71	27,48
Pług 4 skibowy	9754,6	10115,7	10557,6	101,7	104,4	108,2	11,54	24,96
Kultywator 2,1-2,8 m	2001,2	2090,1	2358,5	103,2	112,8	117,9	2,58	5,58
Dojarka 2 konwie ^a	8342,8	8488,7	8735,9	100,3	102,9	104,7	9,55	72,88
Dojarka z rurociągiem ^a	38120,3	39629,5	40919,9	100,6	103,3	107,3	44,74	341,37
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18140,1	17773,7	17907,8	99,6	100,8	98,7	19,58	149,39

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

